

A KISLÁNGI CSICSERGŐ ÓVODA- MINI BÖLCSŐDE ÉS KONYHA

OM: 201 891

BÖLCSŐDEI SZAKMAI PROGRAMJA

2025-2030

*Kislángi Polgármesteri Hivatal Jegyzője*81 56 Kisláng, Fő u. 63. T: 22/435-502 E-mail: hivatal@kislang.hu

Kivonat Kisláng Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2026. szeptember 24-én tartott ülése jegyzőkönyvéből.

Kisláng község Önkormányzat Képviselő-testületének
124/2026. (IX.24.) határozata

**a Kislángi Csicsergő Mini Bölcsőde Szakmai Programjának jóváhagyásáról és
a 2011/2025. (IX.28.) határozat hatályon kívül helyezéséről**

Kisláng Község Önkormányzat Képviselő-testülete megismerte, megtárgyalta a Kislángi Csicsergő Mini Bölcsőde felülvizsgált Szakmai Programját – mint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998.(IV.30.) NM rendelet szerinti szakmai programot – és a határozat szoros mellékletét képező tartalommal jóváhagyja, ezzel egyidejűleg a Kislángi Csicsergő Mini Bölcsőde Szakmai Programjáról szóló 211/2025. (IX.28.) határozatot hatályon kívül helyezi.

Kisláng Község Önkormányzat Képviselő-testülete felkéri Kovács Mihály polgármestert, hogy döntéséről a Kislángi Csicsergő Óvoda-Mini Bölcsőde és Konyha vezetőjét tájékoztassa.

Határidő: azonnal

Felelős: Kovács Mihály polgármester

Kovács Mihály sk.
polgármester

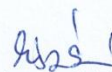
Mészárosné Esze Anita sk.
jegyző

Farkasné Izing Nikoletta sk.
jkv. hitelesítő

Szabó György sk.
jkv. hitelesítő

A kivonat hiteles.
Kisláng, 2026. szeptember 25.

Mészárosné Esze Anita
jegyző

Kislángi Csicssergő Óvoda-Mini Bölcsőde és Konyha

Szakmai Program 2025-2030

A Mini Bölcsőde adataiAz intézmény neve: **Kislángi Csicssergő Óvoda-Mini Bölcsőde és Konyha**

Alapító okirat száma: K/51-15/2025. (2025.04.04. napjától hatályos)

Az intézmény címe: 8156 Kisláng, Fő utca 53. Hrsz.: 355/1.

Adószám: 15592451-2-07 Ágazati azonosító: S0547924

Törzskönyvi azonosító szám (PIR): 592457

Mini Bölcsőde telephelye: 8156 Kisláng, Szent István utca 38/A.

Főigazgató: Kántor Zsuzsanna

Elérhetőségek:

Weboldal: <https://kisláng.hu/ovoda>

Telefon: +3622/435-544

Email címek: ovoda@kisláng.hu · ovodakisláng@datatrans.huFenntartó neve: **Kisláng Község Önkormányzata** (Törzskönyvi szám: 727408)

Székhelye: 8156 Kisláng Fő utca 63.

Weboldal: <https://kisláng.hu/>

Kapcsolattartó: Kovács Mihály, polgármester

Email cím: hivatal@kisláng.hu

Telefon: +3622/435-502

Ellátási terület, önkormányzati ellátási körzet: Kisláng község közigazgatási területe

Szolgáltatás: Bölcsődei ellátás / Mini bölcsőde / gyermekek napközbeni ellátása

Szolgáltatás nyújtás kezdet: 2022.06.30.

Szolgáltatás időtartama: Határozatlan

Mini bölcsődei csoportok száma: 2 csoport (Katica, Pillangó)

A mini bölcsőde 16 férőhelyszáma tekintetében a gyermekjóléti szolgáltatások területi lefedettségét figyelembe vevő finanszírozási rendszerbe befogadott.

Nyitvatartás: Hétfő-péntek, 6:30 órától – 17:00 óráig; Napi 10,5 órás nyitvatartással működik.

Bölcsődei szakmai vezető: Borné Varga Rita

Gyermejjogi képviselő: dr. Zabolai Tímea

(elérhetősége: +36 20 489 9565; timea.zabolai@ijsz.bm.gov.hu)

Szakmai programot készítette: Kántor Zsuzsanna és Borné Varga Rita

Szakmai programot felülvizsgálta és ellenőrizte: Farkasné Izing Nikoletta

Szakmai program készítésének időpontja: 2025. augusztus 29.

Szakmai program felülvizsgálatának időpontja: 2026.augusztus 27.

Legitimációs záradék**1. Az intézményvezetői jóváhagyás**

Az intézmény Szakmai Programjának módosítását a 2026.08.31. napon főigazgatói jogkörömben jóváhagyom.

.....
Főigazgató

2. A fenntartó jóváhagyó nyilatkozata

A Kislángi Csicsergő Óvoda-Mini Bölcsőde és Konyha Bölcsődei intézményegység Szakmai Programját az intézmény főigazgatója 2026.08.31. napon jóváhagyott, a mai napon 124/2026. (X. 24.) határozatszámon, a fenntartó képviselőjeként jóváhagyom.

Kisláng, 2026. szept. 24.

.....
Kovács Mihály

Kovács Mihály

Polgármester

Tartalomjegyzék

A Mini Bölcsőde adatai	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Tartalomjegyzék	5
1. A bölcsőde munkáját és Szakmai Programját meghatározó jogszabályok, irányelvek	7
2. A Szakmai Programunk célja	10
2.1 A bölcsőde bemutatása.....	10
3. Ellátandó célcsoport, ellátandó terület jellemzői	11
3.1 A település és a bölcsőde helyzete	11
3.2 A célcsoport jellemzői és igényei	11
3.3 A bölcsőde társadalmi missziója és célkitűzései.....	13
3.4 Az ellátás igénybevételének módja (Felvételi rend).....	13
4. A bölcsődei ellátásunk célja, feladatai, alapelvei	15
4.1 A bölcsődei nevelés céljai.....	15
4.2 A bölcsődei nevelés feladatai.....	16
4.3 A bölcsődei nevelés alapelvei	18
5. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei	21
5.1. A tanulás	21
5.2 Gondozás	22
5.3 Játék.....	31
5.4 Mozgás.....	34
5.5. Mondóka, ének, zenélés, zenehallgatás	37
5.6. Vers, mese, képeskönyv-nézegetés	39
5.7. Alkotó tevékenységek.....	42
5.8. Egyéb tevékenységek	44
6. Személyi feltételek	45
6.1. Szervezeti felépítés és létszámfeltételek.....	45
6.2. Képesítési előírások és egészségügyi alkalmasság.....	45
6.3. A "saját kisgyermeknevelő" rendszer és a csapatműködés.....	46
6.4. Helyettesítés és stabilitás	47
6.5. Szakmai fejlődés és együttműködés	47
6.6. A bölcsődei csapat szakmai kultúrája és etikai normái.....	48
6.7. A gyermekek alapvető jogai és kötelezettségei	51
6.8. A szülők jogai, kötelezségei és az intézménnyel való együttműködés	52
7. Tárgyi feltételek	55
7.1. Az épület és a helyiségek általános jellemzői.....	55
7.2. Helyiségrendszer és berendezés	55

7.3. Étkeztetés.....	56
7.4. A játszókert és a játszótéri eszközök biztonsága	56
7.5. Környezet esztétikája és fejlődést támogató környezetkialakítás.....	57
8. Szervezeti és csoportszervezési alapelvek	58
8.1. Csoportjaink jellege és a stabilitás elve	59
8.2. Napirend	59
9. A családok támogatásának módszerei és lehetőségei	61
9.1. Családlátogatás	61
9.2. Szülővel történő fokozatos beszoktatás (adaptáció).....	61
9.3. Napi kapcsolattartás.....	62
9.4. Egyéni beszélgetés.....	62
9.5. Szülőcsoportos beszélgetések.....	63
9.6. Szülői értekezlet	63
9.7. Indirekt kapcsolattartási formák	63
9.8. Közös programok a családokkal.....	63
9.9. Az ellátás igénybevételének tájékoztatása és adminisztrációs folyamata	65
10. A bölcsőde kapcsolatrendszere a tágabb környezettel.....	65
10.1. Együttműködés az óvodával – a zökkenőmentes átmenet érdekében	65
10.2. Együttműködés a Család- és Gyermejkölési Szolgálattal a jelzőrendszerben	66
10.3. Együttműködés az egészségügyi intézményekkel	68
10.4. Kapcsolatok egyéb intézményekkel és szervezetekkel	68
11. Szakmai dokumentáció.....	72
11.1. A dokumentáció vezetésének alapelvei	72
11.2. A vezetett dokumentumok	72
12. A fejlődés várható jellemzői a bölcsődés kor végére	73

1. A bölcsőde munkáját és Szakmai Programját meghatározó jogszabályok, irányelvek, szakmai irodalom

Magyarország Alaptörvénye (2011.04.25.) <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100425.atv>

1991. évi LXIV. törvény a Gyermekek jogairól szóló New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99100064.tv>

1992. évi XXXIII. tv. a közalkalmazottak jogállásáról <https://njt.hu/jogszabaly/1992-33-00-00>

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (Szocvtv.) <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99300003.tv>

1997. évi XXXI. tv. a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról (Gyvt.) <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99700031.tv>

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (Köznev.tv.) <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100190.tv>

235/1997. (XII.17) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok, a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99700235.kor>

15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99800015.nm>

18/1998. (VI.3.9) NM rendelet a fertőző betegségek, és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésről <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99800018.nm>

33/1998. (VI.24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmassági orvosi vizsgálatokról és véleményezéséről <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99800033.nm>

1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésének feltételeiről <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0000001.scm>

8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végzők személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0000008.scm>

9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0000009.scm>

257/2000. (XII.26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról <https://njt.hu/jogszabaly/2000-257-20-22>

29/2003. (V.20.) ESZCSM rendelet a helyettes szülők, a nevelőszülők, a családi napközit működtetésének képzésének szakmai és vizsgakövetelményeiről, valamint az örökbefogadás előtti tanácsadás és felkészítő tanfolyamról <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0300029.esc>

78/2003. (XI.27) GKM rendelet a játszótéri eszközök biztonságáról <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0300078.gkm>

331/2006. (XII.23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat és hatáskör ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0600331.kor>

328/2011.(XII.29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról <https://njt.hu/jogszabaly/2011-328-20-22>

369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
<https://njt.hu/jogszabaly/2013-369-20-22>

37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1400037.emm>

415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről
<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1500415.kor>

381/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet az Integrált Jogvédelmi Szolgáltatásról
<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1600381.kor>

25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1700025.emm>

A Bölcsődei Nevelés-Gondozás Országos Alapprogramja (2024.)

https://admin.webgenerator.hu/uploads_customer/11114970/Főmenü/Szakmai%20anyagok/Alapprogram/MBE_alapprogram_2024.pdf
<https://magyarbolcsodek.hu/hu/szakmai-anyagok/alapprogram/>

Módszertani kiadványok, szakmai segédletek <https://magyarbolcsodek.hu/hu/szakmai-anyagok/>

KIEGÉSZÍTŐ ÚTMUTATÓ a bölcsődében, mini bölcsődében
pedagógus munkakörben foglalkoztatottak részére (2024.08.01.)
https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/pem/2025/utmutatok/bolcsode_kiegeszito_utmutato.pdf

Európai Bizottság – Eurydice – Kisgyermekkori nevelés Hungary (2025).
<https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/hu/euryperia/hungary/nevelesi-es-tanitasi-iranyelvek>

Biztos Kezdet Kötetek I. A génektől a társadalomig: a koragyermekkori fejlődés szinterei. Budapest 2011. <https://mek.oszk.hu/14800/14803/14803.pdf>

Biztos Kezdet Kötetek II. A koragyermekkori fejlődés természete – fejlődési lépések és kihívások. Budapest 2011. <https://mek.oszk.hu/14800/14806/14806.pdf>

Korintus Mihályné, Nyitrai Ágnes és Rózsa Judit: Játék a Bölcsődében. Módszertani levél.
https://admin.webgenerator.hu/uploads_customer/11114970/Főmenü/Szakmai%20anyagok/Módszertani%20kiadványok/Modszertani_level_jatek_a_bolcsodeben.pdf

Tudástár – A beszoktatás módszertana – Szocializálódás a családból a bölcsődébe. Magyar Bölcsődék Egyesülete, 2022.
https://admin.webgenerator.hu/uploads_customer/11114970/Főmenü/Szakmai%20anyagok/Tudastar/Tudastar_a_beszoktatás_módszertana.pdf

Tudástár mini bölcsődéknek - Csecsemőtáplálás a bölcsődében.
Magyar Bölcsődék Egyesülete, 2021.
https://admin.webgenerator.hu/uploads_customer/11114970/Főmenü/Szakmai%20anyagok/Tudástár/Tudastar_csecsemotaplalas_a_bolcsodeben.pdf

Tudástár mini bölcsődéknek – Kisgyermek táplálása a bölcsődében.
Magyar Bölcsődék Egyesülete, 2021.
https://admin.webgenerator.hu/uploads_customer/11114970/Főmenü/Szakmai%20anyagok/Tudástár/Tudastar_kisgyermekek_taplalasa_a_bolcsodeben.pdf

Gyermekek napközbeni ellátásához illeszkedő standard. Bölcsődei ellátást nyújtó Intézmények. Családbarát Magyarország Központ Nonprofit Közhasznú Kft. Budapest, 2022.
https://admin.webgenerator.hu/uploads_customer/11114970/Főmenü/Szakmai%20anyagok/Tudástár/Gyermekek_napkozbeni_standard.pdf

Tudástár mini bölcsődéknek – A továbbképzési rendszer labirintusa.
Magyar Bölcsődék Egyesülete, 2021.
https://admin.webgenerator.hu/uploads_customer/11114970/Főmenü/Szakmai%20anyagok/Tudástár/Tudastar_a_tovabbkepzesi_rendszer_labirintusa.pdf

Maszler Irén (2002). Játékpedagógia. Comenius Bt. Pécs.

Nyitrai Ágnes (2022). A kompetenciaalapú szemlélet a bölcsődepedagógiában.
In: Iskolakultúra 32(11). <https://doi.org/10.14232/iskkult.2022.11.127>
https://epa.oszk.hu/00000/00011/00259/pdf/EPA00011_iskolakultura_2022_11_127-136.pdf

Stöckert Károlyné (szerk.) (1995). Játékpszichológia. Eötvös József Könyvkiadó, Bp.

Zsolnai Anikó (2018). Kötődés és pedagógia. Eötvös József Könyvkiadó, Bp.

Tudástár mini bölcsődéknek – Szakirodalmi ajánlás. Magyar Bölcsődék Egyesülete, 2021.
https://admin.webgenerator.hu/uploads_customer/11114970/Főmenü/Szakmai%20anyagok/Tudástár/Tudastar_szakirodalmi_ajanlas.pdf

Simon István Ágoston (szerk.) (2015). *A kisgyermekkorai nevelés módszertana*. Szombathely.
<https://dn720001.ca.archive.org/0/items/simon-istvan-agoston-a-kisgyermekkorai-neveles-modszertana-nymeregpedszolgkk-szombathely-2015/simon-istvan-agoston-a-kisgyermekkorai-neveles-modszertana-nymeregpedszolgkk-szombathely-2015.pdf>

2. A Szakmai Programunk célja

A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának magas szintű megvalósítása, a szakmai értékek megőrzése és továbbadása, a kialakult jó gyakorlatok megerősítése, új módszerek és tevékenységformák bevezetése.

2.1 A bölcsőde bemutatása

A Kislángi Mini Bölcsőde egy családi, barátságos környezetben várja a legkisebbeket egy több mint százéves történelmi hagyományokkal rendelkező községben, **Kislángon**. Falunk – bár önálló községként „csak” 1913 óta létezik – gazdag történelmi múltat tekint vissza, mely a Zichy család uradalmáig nyúlik vissza. A település ma is őrzi mezőgazdasági jellegét, közösségi szellemiségét, mely kihat a családok mindennapjaira és igényeire is.

A bölcsőde kis létszámú, személyre szabott ellátást kínál, mely lehetővé teszi, hogy minden gyermeket és családját egyénileg ismerjünk meg, és az ő igényeikhez, életvitelükhöz igazítsuk a nevelési-gondozási munkánkat. Célunk, hogy a bölcsőde ne csupán egy ellátási hely legyen, hanem a családok támasza, a gyermekek első közössége, amely biztonságot, szeretetet és fejlődési lehetőséget nyújt.

A célcsoport és a helyi jellegzetességek

Kisláng lakossága hagyományosan erős közösségi kapcsolatokkal rendelkezik, melyet a falut alapításától jellemző paraszti és mezőgazdasági háttér is erősít. A családok többsége helyben dolgozik, vagy a környező településekre, vármegyeszékhelyre ingázik. Számos fiatal család él a községben, akik a nyugodt, biztonságos falusi környezetben szeretnék felnevelni gyermekeiket. A bölcsődét igénybe vevő családok között találkozhatunk:

- többgyermekes családokkal,
- egyedülálló szülőkkel,
- valamint olyan hátrányos helyzetű családokkal, akiknek erősebb támogatásra és együttműködésre van szükségük.

Ezek a sajátos helyzetű családok olyan elvárásokkal, igényekkel érkeznek, melyek megkívánják a rugalmas, kreatív pedagógiai megoldásokat, a családi hátteret figyelembe vevő megközelítést.

Szakmai elképzeléseink

Szakmai programunk nem sablon, hanem Kislángra szabott, élő dokumentum, amely a gyakorlatból nőtt ki. Nem elég számunkra a jogszabályi keretek betartása – bölcsődénk célja, hogy a gyermekek első közösségi tapasztalata pozitív, formáló és biztonságos legyen.

Hisszük, hogy a kisgyermekkor alapozza meg a későbbi tanulási hajlandóságot, a társas kapcsolatépítést és az önbizalom kialakulását.

Ezért kiemelt figyelmet fordítunk:

- a biztonságos, előrelátható napi **ritmus** kialakítására,
- a szülőkkel való **folyamatos**, bizalmi együttműködésre,
- a helyi **hagyományok**, ünnepek beépítésére a nevelési folyamatba,
- a **természetközeli** nevelésre, kihasználva a falusi környezet adta lehetőségeket.

A bölcsőde nemcsak gyermekellátást, hanem családtámogatást is nyújt – segítünk a nevelési kérdésekben, a határok szabályában, a gyermekfejlesztésben. Hiszünk abban, hogy erős családokból nőnek ki kiegyensúlyozott, boldog gyermekek.

Kislángi Mini Bölcsőde: „Az első lépések nem kicsik – itt kezdődik minden.”

3. Ellátandó célcsoport, ellátandó terület jellemzői

3.1 A település és a bölcsőde helyzete

Kisláng dinamikusan fejlődő község Fejér megyében, amely a legközelebbi városoktól, Enyingtől és Polgárditól, valamint a Balatontól egyaránt kedvező távolságra fekszik. A község, bár megőrizte mezőgazdasági jellegét és közösségi szellemiségét, fiatalos, progresszív arculatot öltött. A körülbelül 2600 fős lélekszámmal rendelkező településen a gyermeklétszám folyamatosan növekszik, ami egyértelmű társadalmi igényt jelez a minőségi bölcsődei ellátás iránt.

A bölcsődei ellátás iránti jogszabályi kötelezettség a 2017. évi Gyvt. 94. § (3a) bekezdése alapján merült fel, miszerint a település önkormányzata köteles gondoskodni a gyermekek bölcsődei ellátásáról, ha a 0-3 éves korosztály meghaladja a 40 főt és legalább 5 gyermek tekintetében igény jelentkezik. Kislángon mindkét feltétel fennállt, így a Község Önkormányzat köteles feladatává vált a mini bölcsőde létrehozása. Válaszként erre az igényre, 2021. szeptember 1-jén megalakult a **Kislángi Csicsergő Óvoda-Mini Bölcsőde és Konyha többcélú intézmény**. A Mini Bölcsőde intézményegysége a falu központjában, egy több év óta használaton kívüli, korábban általános iskolai funkciót ellátó épületrészben kapta otthonát, melynek felújítása és átalakítása a legkorszerűbb gyermekbiztonsági és pedagógiai elvárásoknak megfelelően történt.

3.2 A célcsoport jellemzői és igényei

A bölcsődei ellátás keretében **a három éven aluli gyermekek** napközbeni ellátását, nevelését és gondozását biztosítjuk, az alapító okiratban és az intézményi SZMSZ-ben rögzített feladatkörnek megfelelően. Az ellátásra a gyermek **húsz hetes kora után** kerülhet sor, az alábbi, jogszabályilag szabályozott feltételek szerint:

- a) Ha a gyermek a harmadik életévét **január 1-je és augusztus 31-e között** tölti be, az adott év augusztus 31-éig vehet részt az ellátásban.
- b) Ha a harmadik életévét **szeptember 1-je és december 31-e között** tölti be, a következő év augusztus 31-éig, feltéve, hogy a szülő vagy törvényes képviselő erről nyilatkozik.

Az intézmény SZMSZ-e és alapító okirata kiemelten felhívja a figyelmet azokra a gyermekekre, akik **kiemelt figyelmet igényelnek**. Ezen belül kiemelt feladatunk azon gyermekek támogatása, akik a **Gyermekek védelméről szóló törvény** (1997. évi XXXI. tv.) **szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűek**. Az SZMSZ-ben felsorolt kritériumok (alacsony szülői iskolai végzettség, foglalkoztatottság, elégtelen lakókörnyezet) alapján azonosított gyermekek számára esélyteremtő, fejlődést serkentő környezetet biztosítunk, ezzel is hozzájárulva a szocializációs hátrányuk csökkentéséhez (1997. évi XXXI. tv. 38. § (1a)).

A bölcsőde továbbá – az alapító okiratban meghatározottak szerint – az alábbi **különleges bánásmódot igénylő gyermekek** integrált nevelését látja el:

- c) Sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek, ideértve az enyhén értelmi, beszéd fogyatékos, nagyothalló, mozgásszervi fogyatékos gyermekeket, valamint az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdőket.
- d) Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekek.

Ezen gyermekek ellátására a bölcsődei keretek között is lehetőség van:

- Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján **még nem érett az óvodai nevelésre**, és ezt orvosi szakvélemény igazolja, bölcsődei ellátásban részesülhet a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.
- A **sajátos nevelési igényű gyermek**, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek ellátása annak az évnek az augusztus 31-éig lehetséges, amelyben a hatodik életévét betölti.

Az igényfelmérések egyértelműen kimutatták, hogy Kislángon és a környező kistérségeken nagy és sürgős az igény a 3 év alatti gyermekek nappali ellátására. Az ellátást igénylők motivációi változatosak és többértékűek, melyek tükrözik a modern családok és a társadalmi-gazdasági környezet sokszínűségét:

- e) **Szülők munkába állásának elősegítése:** A GYED extra bevezetése és a gyermekgondozási díjak melletti munkavégzési korlátozások enyhülése lehetővé tette a szülők számára, hogy gyermekük fél éves kora után visszatérjenek a munkaerőpiacra. Bölcsődénk kulcsszerepet játszik ezen szülők támogatásában, lehetővé téve számukra a keresőtevékenység folytatását.
- f) **Előnyt élvező gyermekek ellátása:** A törvény (1997. évi XXXI. tv. 41. § (2)) alapján különösen azon gyermekek számára biztosítjuk az ellátást, akiknek fejlődése érdekében

állandó napközbeni ellátásra van szüksége, akiket egyedülálló vagy időskorú személy nevel, vagy akiknek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

A Kislángi Csicsergő Mini Bölcsőde tehát egy olyan inkluzív közösség, amely nemcsak az átlagos fejlődésű gyermekeket, hanem a különböző háttérrel és igénnyel rendelkező gyermekek széles skáláját képes fogadni és integrálni, mindezeket az alapító okirat és az SZMSZ által meghatározott szakmai keretek között.

3.3 A bölcsőde társadalmi missziója és célkitűzései

A Kislángi Csicsergő Mini Bölcsőde létrehozásának alapvető célja, hogy családbarát, támogató, biztonságot nyújtó intézményként segítséget nyújtson a kisgyermeket nevelő családoknak. Szolgáltatásunkkal hozzájárulunk a szülők munkába állásához, a családok életminőségének javításához, miközben a gyermekek életkorának, fejlettségének, egyéni szükségleteinek és igényeinek megfelelő testi, lelki, értelmi és szociális fejlődését biztosítjuk.

Bölcsődénk legfőbb feladata, hogy a családban nevelkedő gyermekek szeretetteljes, nyugodt, biztonságos légkörben, igényes körülmények között töltsék napjaikat. A napi tevékenységek során egyensúlyt tartunk az életkori sajátosságoknak megfelelő önfeledt, szabad játék és a célzott készségfejlesztés között. Sokoldalú nevelő-gondozó munkánkkal elősegítjük, hogy egészséges, nyitott, jól kommunikáló, önálló és társaságkedvelő gyermekek nőjenek fel, akik magabiztosan léphetnek tovább az óvodai nevelés világába. Ezen célok megvalósításának szakmai alapját a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja és intézményünk helyi szakmai programja szolgáltatja.

Az ellátás minőségének és a gyermekek jóllétének elengedhetetlen feltétele, hogy szolgáltatásunk minden eleme összhangban legyen a gyermekek egyéni szükségleteivel, és szorosan együttműködjünk azokkal a családokkal, akiknek mindennapjainak szerves részévé váltunk. Kiemelt figyelemmel fordulunk a hátrányos helyzetű és különleges bánásmódot igénylő gyermekek családjai felé, hogy közösen teremtsünk minden gyermek számára méltányos, optimális fejlődési lehetőséget.

3.4 Az ellátás igénybevételének módja (Felvételi rend)

3.4.1 Általános rendelkezések

A Kislángi Csicsergő Mini Bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás keretében, a bölcsődei ellátás intézménytípusaként működik. Az ellátásban azon gyermekek részesülhetnek, akik a felvétel időpontjában betöltötték 20. életüket. Az ellátás általában a gyermek harmadik életévéig tart, de az óvodai nevelésre még nem érett gyermekek a negyedik életévük betöltését követő augusztus

31-ig maradhatnak. A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart. Az ellátás igénybevétele – a bölcsődei felvétel – egész évben folyamatos, a szabad férőhelyek alapján.

A bölcsődei alapellátást a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 41. § értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A települési önkormányzat által fenntartott intézmény ellátási területe a település lakosságára terjed ki.

3.4.2 A felvétel menete és a szükséges dokumentumok

A gyermek bölcsődébe történő felvételét elsősorban a szülő kezdeményezi. Egyéb esetekben a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti a védőnő, a házi gyermekorvos, a szociális vagy családgondozó, a gyermekjóléti szolgálat, illetve a gyámhatóság.

A felvételi kérelem benyújtásakor a következő dokumentumokat kell csatolni:

- A gyermek és a felvételt kérő szülő/törvényes képviselő lakcímkártyájának másolata
- A gyermek TAJ-kártyájának másolata
- Az ellátás indokoltságát igazoló gyermekorvosi igazolás
- Munkáltatói igazolás (2 hétnél nem régebbi) vagy a munkáltatói szándéknyilatkozat
- Az illetékes munkaügyi központ igazolását a munkaerő-piaci képzésen való részvétel idejéről
- Tanulói jogviszony esetén az oktatási intézmény által kiállított iskolalátogatási igazolás
- Egyedülálló szülő esetén a Magyar Államkincstár igazolása az emelt családi pótlék folyósításáról
- a családban nevelt 3 vagy több kiskorú gyermek esetén a Magyar Államkincstár igazolását emelt családi pótlék folyósításáról (amennyiben rendszeres gyermekvédelmi támogatásra a szülő nem jogosult)
- a szülő betegsége esetén a háziorvos/szakorvos által kiállított igazolás
- Sajátos nevelési igényű gyermek esetén a szakértői vélemény másolata

3.4.3 A felvételi sorrend és előnyt élvező esetek

A gyermek felvételénél a következő kötelező sorrendiség érvényesül:

1. **Első helyen:** Gyámhatóság, Gyermekjóléti Szolgálat, jegyző, háziorvos, védőnő kérelmére, a gyermek veszélyeztetettsége vagy szociális rászorultsága miatt.
2. **Második helyen:** A szülő munkába állásának támogatása végett.
3. **Harmadik helyen:** Iskolai tanulmányok megkezdése, folytatása miatt.

A felvételi eljárás során előnyben részesítjük azon kisgyermeket, akiknek szociális vagy egyéb okból egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei nevelés, akiknek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szükség, vagy akiket egyedülálló vagy időskorú személy nevel.

3.4.4 A megállapodás kötése és az ellátás megszüntetése

A gyermek bölcsődei felvétele alkalmával az intézmény és a szülő (törvényes képviselő) írásos megállapodást köt. A megállapodás tartalmazza az ellátás kezdetének időpontját, a szolgáltatások formáját és módját, a fizetendő térítési díjakat, az ellátás megszüntetésének feltételeit, valamint a felek személyazonosító adatait, a szülő vagy törvényes képviselő nyilatkozatát a tájékoztatás megtörténtéről.

A mini bölcsődei ellátás megszűnik a gyermek harmadik életévét követő augusztus 31-én, vagy szülői kérésre, illetve olyan esetben, amikor a gyermek egészségi állapota vagy magatartása az ellátást lehetetlenné teszi.

3.4.5 Tájékoztatás és észrevételek

Az intézmény mini bölcsődei szolgáltatásának tartalmairól, szabályairól a fenntartó, Kislángi Község Önkormányzata honlapján (<https://kisláng.hu>), valamint a telephely faliújságján keresztül tájékozódhatnak. Az intézmény és a mini bölcsődei telephely alapidokumentumainak másolatai a telephelyen is megtalálhatóak.

Amennyiben üres férőhelyek vannak, a felvétel az év minden időszakában lehetséges. A felvételre jelentkezők előjegyzésbe kerülnek. A felvételi eljárás során a jelentkezőket a döntésről 30 napon belül írásban értesítjük. A főigazgató döntése ellen a kézhezvételtől számított 8 napon belül észrevételnek van helye, melyet a fenntartóhoz kell benyújtani.

4. A bölcsődei ellátásunk célja, feladatai, alapelvei

4.1 A bölcsődei nevelés céljai

A Kislángi Csicsergő Mini Bölcsőde bölcsődei nevelésének elsődleges célja, hogy a kisgyermek – a természet közvetlen közelségében, a falusi környezet gazdag ingereit felhasználva –

elsajátítsák azokat a készségeket és képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. Mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel valósítjuk meg, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét és a fenntartható, természetközeli életmód alapjainak lefektetését.

További célunk, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytassunk. Ez magában foglalja a veszélyeztetett, bántalmazott és elhanyagolt gyermekek, a korai fejlesztésre és gondozásra szoruló, a sajátos nevelési igényűek, a tartósan betegek, valamint az ártalmas környezeti vagy társadalmi hatásoknak kitett gyermekek érdekében tett intézkedéseket.

Célunk továbbá, hogy családbarát intézményként, szolgáltatásként magas színvonalon nyújtott nevelő-gondozó tevékenységünkkel hozzájáruljunk a családok életminőségének javításához és a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

4.2 A bölcsődei nevelés feladatai

A feladatainkat a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja és a helyi sajátosságok alapján határozzuk meg.

4.2.1. A családok támogatása, a szülői kompetencia fejlesztése

Hiszünk abban, hogy erős családokból nőnek ki kiegyensúlyozott, boldog gyermekek. Bölcsődénk, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény, kiemelt szerepet tölt be a szülői kompetencia erősítésében. A család és a bölcsőde nevelésének összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, kölcsönös bizalmon alapuló partnerség elengedhetetlen feltétele a gyermek harmonikus fejlődésének. A szülő egyedülálló ismeretét – gyermeke szokásairól, igényeiről – kiemelt figyelemmel vesszük, és ezt integráljuk a differenciált, egyéni bánásmód kialakításába. Mi, pedagógusok, kisgyermeknevelők, szaktudásunkra és tapasztalatunkra építve, a szülők igényeihez igazodva közvetítjük a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel és a természetközeli nevelés alapjaival kapcsolatos ismereteket.

4.2.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Feladatunk a kisgyermek testi és lelki fejlődésének nyomon követése, dokumentálása és támogatása, valamint egy egészséges és biztonságos környezet megteremtése. Ennek egyik alapja a rugalmas, a gyermekek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és a természeti ciklusokhoz igazodó napirend, amely biztosítja az életkornak megfelelő, változatos és egészséges táplálkozást, kiemelt hangsúllyal a helyi és szezonális ételekre. A játék, a mozgás és a szabad levegőn való aktív, természetismereti tevékenység napirendjének meghatározó elemei. Az udvaron, a kertben való

játszás, a növények megfigyelése és gondozása, az évszakok váltakozásának közvetlen megélése szerves részét képezik a mindennapjainknak. Törekszünk az alapvető kultúrhigiénés szokások és a környezettudatosság (pl. víz megtakarítás, szemetelés elkerülése) kialakítására. A prevenciós feladatok megvalósításához, a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet előírásainak megfelelően, szükség esetén speciális szakembereket (orvos, védőnő, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus stb.) vonunk be.

4.2.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás középpontjában áll a szakember érzelmi elérhetősége és hitelessége. Feladatunk az érzelmek egészséges kifejezésére való ösztönzés, a pozitív és bátorító üzenetek közvetítése, valamint a világos elvárások és határok megfogalmazása. A bölcsődei közösség és a természettel való kapcsolat számos lehetőséget teremt a társas kapcsolatok és a belső egyensúly megtapasztalására. Ezek a helyzetek az énérvényesítés, a tolerancia és az empátia gyakorlásának színterei. Törekszünk az együttélés szabályainak elfogadtatására és a mások és a környezet iránti nyitottság megőrzésére. Feladatunk továbbá a gyermekek beszédképességének fejlesztése egy ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosításával, a kommunikációs kedv felkeltésével és fenntartásával a mindennapi helyzetekben, a természettel és a helyi hagyományokkal kapcsolatos mondókák, énekek, versek és mesék közvetítésén keresztül. Különös figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére, a szülők támogatásával és szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával.

4.2.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A bölcsődei nevelésünk középpontjában a cselekvéses és játékos tanulás áll, amely a gyermek teljes személyiségét fejleszti. A tanulás folyamatos folyamat, amely a teljes bölcsődei nap átfogó része, és nem korlátozódik csupán szervezett momentumokra. A gyermekek tanulási képességeinek kibontakoztatásához a következő elvekre és módszerekre építünk:

A tanulás alapja a gyermek cselekvő aktivitása. Legfontosabb feladatunk egy olyan természetes anyagokkal gazdagon felszerelt, a felfedezésre ösztönző környezet megteremtése, amely lehetővé teszi a közvetlen, több érzékszervét is foglalkoztató tapasztalatszerzést. A tanulás a gyermekek számára spontán játékos tapasztalatszerzésként valósul meg – legyen az a homokozóban való játszás, a természetes anyagokkal való kísérletezés vagy a kertben talált kavicsok színének és formájának vizsgálata.

A bölcsődében a tanulás fő formái:

- ***Utánzásos minta- és modellkövetés:*** A kisgyermeknevelő mindennapi cselekvései (pl. kézmosás, rendrakás, köszönés) közvetlen modellt kínálnak, amelyet a gyermekek

magatartás- és viselkedéstanulásra használnak. A helyi hagyományokból, tiszta forrásból (pl. mondókák, népi játékok) merítkező szokások alakítására is hangsúlyt fektetünk.

- **Játékos, cselekvéses tanulás:** A gyermekek igényeihez igazodó közös tevékenységeink során az élmények, a viselkedési és helyzetmegoldási minták bemutatása, valamint az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása történik természetes anyagok (pl. fa, gyapjú, agyag, víz) használatával.
- **Gyermekei kérdésekre és érdeklődésre épülő ismeretszerzés:** Figyelemmel kísérjük és építünk a gyermekek nonverbális és verbális kérdezősködésére, válaszolunk igényeikre, ezzel serkentve további felfedezésre.
- **Irányított megfigyelés és felfedezés:** A kisgyermeknevelő aktív részvételével segítjük a gyermekek tájékozódását, ismereteket nyújtunk és ösztönözzük a közvetlen környezetükben és a természetben szerzett tapasztalataik és élményeik feldolgozását (pl. "Mi van a fán?", "Milyen az eső?").
- **Gyakorlati problémamegoldás:** Olyan játékhelyzeteket teremtünk, ahol a gyermekek saját maguk próbálhatják ki a különböző megoldásokat.

A bátorító, pozitívan értékelő nevelői magatartás segíti az önálló választás és a döntési képesség kialakulását akár a játék témájának, akár a szabadban való tevékenységnek a kiválasztásakor. Hiszünk abban, hogy ezen cselekvéses tanulási formák révén a gyermekek nem csupán ismereteket szereznek, hanem alapvető tanulási hajlandóságuk és kíváncsiságuk is erősödik, ami tartalmas alapot teremt a további fejlődésükhöz.

4.3 A bölcsődei nevelés alapelvei

Szakmai munkánkat olyan alapelvek irányítják, amelyek egyrészt a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjából származnak, másrészt intézményünk kislángi közösségében és családi légkörében gyökereznek. Ezek az alapvető irányelvek határozzák meg mindennapi gyakorlatunkat és a gyermekekkel, családokkal való kapcsolatunkat.

4.3.1. A család rendszerszemléletű megközelítése és partnersége

Elfogadjuk, hogy minden gyermek egy egyedi családi rendszer része. Célunk nem csupán a gyermek, hanem az egész család megismerése és támogatása. Hiszünk abban, hogy a szülő a gyermeke legfőbb szakértője. Ennek jegyében kiemelt hangsúlyt fektetünk a folyamatos, nyílt kommunikációra, a személyes beszélgetésekre és a családlátogatások lehetőségére, hogy otthoni környezetükben is megismerhessük a családok erősségeit és szokásait. A bizalmi kapcsolat a család és a kisgyermeknevelő között a partnerség alapja. Családközpontú intervenciós gyakorlatot érvényesítünk, azaz a segítségnyújtás mindig a családhoz illesztett.

4.3.2. A koragyermekkorai intervenció szemlélete és inklúzió

Bölcsődénk nem csupán ellátási hely, hanem a korai segítségnyújtás egyik legfontosabb színtere. Feladatunk az esetleges fejlődési eltérések, lemaradások kora felismerése és a szülőkkel való együttműködésben történő jelzése. Szem előtt tartjuk a kompetenciahatárokat, és szükség esetén kezdeményezzük a megfelelő szakmai segítség (pl. gyógypedagógus, pszichológus) bevonását, hogy minden gyermek a számára legmegfelelőbb támogatásban részesüljön. Bölcsődénk alapvetően befogadó közösség, ahol integrálódnak a különböző fejlődési utak és hátterek.

4.3.3. A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

Tiszteletben tartjuk, hogy a gyermek nevelése mindenekelőtt a család joga és kötelessége. Bölcsődénk a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait kívánja erősíteni és kiegészíteni a közösségben nevelődés képével. Törekszünk arra, hogy a családok tevékenyen, különböző formákban (pl. közös programok, ünnepek, szülői önkénteskedések stb.) bevonódhassanak intézményünk életébe a kompetenciahatárok betartásával. A helyi hagyományok (pl. közösségi ünnepek, mezőgazdasági múlt stb.) beépítése a nevelési folyamatba ennek a szemléletnek a szerves megnyilvánulása.

4.3.4. A gyermek, mint egyedi személyiség – a természetes fejlődés tisztelete

Minden gyermekünket egyedi, megismételhetetlen személyiségnek tekintjük, aki megérdemli a tiszteletet, a szeretetteljes bánásmódot és a bizalmat. Nevelésünk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására irányul, elfogadva és támogatva az egyéni fejlődési ütemet, a fizikai és lelki állapotot, valamint a kulturális, nyelvi és vallási hátteret. Célunk egy előítélet-mentes, befogadó légkör megteremtése, ahol a kulturális különbözőségekből adódó nevelési-gondozási egyediségek is megkapják a tiszteletet. A természetes anyagokkal való játék és a falusi környezetben való felfedezés lehetőséget ad arra, hogy minden gyermek a saját tempójában és módján ismerje meg a világot.

4.3.5. A biztonság, stabilitás és a fokozatosság megteremtése

A biztonságos kötődés és a kiszámítható környezet az egészséges, optimális fejlődés alapja. A biztonságot fizikailag egy gondosan kialakított, inspiráló játékkörnyezet, lelkileg pedig a szeretetteljes, következetes nevelői magatartás biztosítja. A stabilitást a napirend kiszámítható ritmusa, az állandó nevelők és a csoport érzése teremti meg. A játszósarkok kialakításánál és a játékok elhelyezésénél a gyermekek életkorát, fejlettségét, érdeklődését és a csoport létszámát vesszük figyelembe. A játékok állandó helye és a csoport szokásrendszere további stabilitást ad. A fokozatosság elve vezérel minden változást – legyen az a beszoktatás, egy új étel bevezetése vagy egy tevékenység –, lehetővé téve a gyermek számára a biztonságos alkalmazkodást. A

rendszeresség és az ismétlődések, akárcsak az óvodai gyakorlatban, érzelmi biztonságot teremtenek a gyermek számára.

4.3.6. A gondozás, mint nevelés bensőséges és erősítő pillanata

A pelenkázás, az evés, az öltözködés nem csupán rutinfeladatok, hanem a nevelő és a gyermek közti bensőséges, intim kapcsolatépítő pillanatok. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, és a nevelés lehetőségei nem korlátozódnak a gondozásra. A professzionális gondozás hozzájárul a pozitív személyes kapcsolatok kialakulásához. Ezekben a helyzetekben erősítjük a gyermek önbizalmát, önállóságát (pl. önálló evés ösztönzése) és egészséges énképét. A türelmes, a gyermekre figyelő gondozás a bizalmi kapcsolat egyik legmeghatározóbb alapköve. A sürgetés helyett lehetőséget biztosítanak a saját megoldásra. A gondozás során pozitív visszajelzésekkel erősítik a gyermekek egészséges énképének kialakulását. A kisgyermeknevelő itt is együttműködik a gondozást segítő munkatársakkal a gyermek önállóságának támogatása érdekében.

4.3.7. A játék, mint az élet iskolája

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, az alapprogram alapelveit követve. Természetesen nálunk is a szabad játéknak van kiemelt szerepe. A játék zavartalan folyamatát biztosítjuk, hiszen az a gyermek elemi pszichikus szükséglete. A kisgyermeknevelő először utánozható mintát ad, majd játszótárs, segítő és kezdeményezővé válik. A játékhoz esztétikus, alakítható, fantáziát bővítő természetes anyagokra és játékszerekre törekszünk.

4.3.8. A kompetenciák és az örök tanulás szeretetének támogatása

Hiszünk abban, hogy a gyermekekben veleszületett kíváncsiság és tanulási vágy lakozik. Feladatunk, hogy ezt a vágyat fenntartsuk és tápláljuk. A cselekvéses tanulás keretében, a játékos felfedezés, a kreatív kísérletezés és a saját képességek felfedezése révén támogatjuk a gyermekek kognitív, affektív és szociális kompetenciáit. Célunk, hogy a gyermekek átéljék a spontán tanulás örömét, és ezzel megalapozzák az egész életen át tartó tanulás szeretetét.

4.3.9. A kisgyermeknevelő, mint meghatározó személyiség és biztonságos bázis

A kisgyermeknevelőnk nem csupán szakember, hanem a gyermekek és családok számára biztonságos bázis és hiteles példakép. Elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt jelent a gyermek számára. Kiemelt fontosságúnak tartjuk a folyamatos szakmai fejlődést, az önismeret gyarapítását és az érzelmi intelligencia művelését, hiszen csak egy kiegyensúlyozott, elhivatott szakember képes a gyermekek és családjaik számára valódi támaszt nyújtani. Intézményünk lehetőséget biztosít és támogatja munkatársait továbbtanulásban, akár felsőfokú intézményben is, hogy a szerzett ismereteiket a hatékonyabb és szakszerűbb munka érdekében kamatoztatni tudják.

5. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység és élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek és önértékelésének erősítése.

Célunk, hogy a nevelés-gondozás minden helyzete hozzájáruljon a gyermek testi-lelki harmóniájához, amely magában foglalja a személyi és tárgyi környezettel való összhangot is. Lehetőséget biztosítunk a gyermek számára, hogy érdeklődése és szükségletei szerint ismerkedhessen környezetével, miközben viselkedésmintákat és segítséget kap a fejlődéséhez és szocializációjához.

Minden tevékenységformának örömforrásnak kell lennie, részvételre motiválónak, tapasztalatszerzésre épülőnek, és társas közegben zajlónak. Kiemelten fontos az önkéntesség: a gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak és kiléphetnek a tevékenységből. Biztosítjuk, hogy a gyermekek koruknak és fejlettségüknek megfelelően részt vehessenek az egyes élethelyzetek és tevékenységek előkészítésében, kiválasztásában és alakításában.

5.1. A tanulás

A bölcsődei nevelésben a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás minden olyan tapasztalat- és információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a gyermek viselkedésében és gondolkodásában, és elősegíti, hogy megismerje önmagát és környezetét. A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátásban nincs helye. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik, legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság és az érdeklődés.

A tanulás színterei a természetes élethelyzetek:

- a gondozás,
- a játék,
- a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység,
- és a kommunikáció.

A tanulás formái a bölcsődében:

- **Utánzás:** a nevelő mindennapi cselekvései közvetlen modellt kínálnak a gyermek számára.
- **Spontán játékos tapasztalatszerzés:** a gyermek saját tempójában és érdeklődése szerint fedez fel és tanul.

- **Kisgyermeknevelő-gyermek interakció:** a közvetlen kapcsolatból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.
- **Gyermeki kérdésekre épülő ismeretszerzés:** a gyermek verbális és nonverbális kérdezősködésére építve.
- **Gyakorlati problémamegoldás:** játékhelyzetekben való önálló próbálkozás és megoldáskeresés.

Kiemelt figyelmet fordítunk a beszéd fejlődésére, amely a kisgyermekkor tanulás alapvető eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe vesszük azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit is, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt tartjuk, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt igénybe vevő tanulási folyamat zajlik le, ezért egyéni fejlesztési tervvel és célzott támogatással segítjük fejlődésüket.

A bölcsődei tanulás legfőbb jellemzője a cselekvéses és játékos megközelítés, amely a gyermek teljes személyiségét fejleszti, és örömforrássá teszi a tanulási folyamatot.

5.2 Gondozás

A gondozás bensőséges kapcsolati helyzet a kisgyermeknevelő és a gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. Ugyanakkor a játékkal együtt meghatározó szerepe van a szociális kompetenciák, az önállóság és az egészséges énkép kialakulásában.

A gyermek aktív részvételét ösztönző gondozási helyzetek lehetőséget teremtenek a próbálkozásra, a saját test megismerésére és a sikeres cselekvések örömeinek átélésére. A kisgyermeknevelő figyelme, támogató segítsége és a pozitív megerősítés biztonságot ad, serkenti az együttműködést, és hozzájárul a gyermek önbecsülésének erősödéséhez.

A rugalmasan alkalmazott gondozási sorrend, az egyéni igényekre történő alkalmazkodás, valamint az elégséges időt biztosítja, hogy a gyermek saját tempójában gyakorolhasson. A mindennapos gondozási tevékenységeket - öltözködés, tisztálkodás, étkezés - a gyermek számára ismerős kisgyermeknevelő végzi, így támogatva a bizalmi kapcsolat és a következetesség kialakulását. A fürdőszobában egyszerre maximum két gyermek tartózkodik, hogy mindegyikük a szükséges nyugodt figyelemben részesüljön.

A gondozás minősége tehát nem csupán a testi szükségletek kielégítését szolgálja, hanem alapvetően befolyásolja a gyermek személyiségfejlődését, szokáskialakulását és társas kapcsolatainak minőségét.

5.2.1. A gondozás pedagógiai alapelvei

A gondozás minden egyes tevékenysége a gyermekkel való partnerségi viszonyra, a figyelemre és a tiszteletre épül. A kisgyermeknevelő rugalmasan alkalmazza a gondozási sorrendet, figyelembe véve a gyermekek egyéni igényeit és pillanatnyi állapotát. A gondozás során kialakított biztonságos kötődés alapozza meg a gyermek egészséges személyiségfejlődését, önbecsülését és társas kapcsolatait.

5.2.2. Étkezés

Az étkeztetés célja a három év alatti gyermekek biológiai, élettani, korosztály-specifikus és egyéni igényeinek megfelelő, kiegyensúlyozott tápanyag- és energiaellátás biztosítása a harmonikus fejlődés érdekében. Az étkezés egyben az egészséges táplálkozási szokások kialakításának, az önálló étkezés elsajátításának és az étkezéssel kapcsolatos kultúrhigiénés szokások megtanulásának alapvető eszköze. Célunk, hogy a gyermekek örömmel, jó étvágygal vegyenek részt az étkezéseken.

Az étkeztetés szervezése és tartalmi keretei:

A bölcsődében naponta négy alkalommal biztosítunk étkezést: reggelit, tízórait, ebédet és uzsonnát. Ebből a reggeli és az ebéd minősül főétkezésnek. A bölcsődében fogyasztott élelmiszereknek a gyermek napi tápanyagszükségletének legalább 75%-át kell biztosítaniuk, mely megfelelő arányban oszlik meg a négy étkezés között.

Az étlapok összeállításáért az ételmezésvezető a felelős, ha szükséges dietetikus közreműködésével, és a bölcsőde orvosa ellenőrzi azokat. Az étlapok kialakításánál kötelezően figyelembe vesszük a következő szakmai előírásokat:

- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásairól;
- 62/2011 (VI.30.) VM rendelet a vendéglátó-ipari termékek élelmiszerbiztonsági feltételeiről;
- Az Európai Parlament és a Tanács 1169/2011/EU rendelete az allergének tájékoztatásáról.

Az étlapok változatosak, két héten belül nem ismétlődnek az ételek, kiemelt figyelmet fordítunk az idényjellegű zöldségek és gyümölcsök felhasználására. Elkülönített étlap, illetve étlaprész készül a csecsemőkorú, valamint az egyéni ételallergiával vagy ételintoleranciával rendelkező gyermekek számára. Az étlap információt szolgáltat az ételek energiatartalmáról, sótartalmáról és allergén összetevőiről.

Az élelmiszerek beszerzésének biztonságát szállítói szerződések garantálják. Az ételek elkészítése a HACCP minőségbiztosítási rendszer szerint történik, akár intézményünk saját főzőkonyhájában, akár külső, bölcsődes étkeztetésre engedéllyel rendelkező szolgáltatónál. A

főigazgató, a bölcsődei szakmai vezető és az ételmezésvezető az étlap ellenőrzése mellett az ételek kóstolásával is gyakorolnak felügyeletet.

Az étkezési folyamat és pedagógiai céljai:

Az étkezések azonos időben, kulturált körülmények között, kellemes légkörben zajlanak. A gyermekeket a napirend szerinti gondozási sorrendben hívjuk asztalhoz, minimalizálva a várakozási időt.

Az étkezés megkezdése előtt a kisgyermeknevelő minden esetben megkóstolja az ételt, megállapítja annak megfelelő hőfokát és ízét, majd a gyermekek számára érthető módon bemutatja, hogy milyen ételt fognak enni. Minden gyermeknek jó étvágyat kívánunk, névre szólóan.

A gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelően kétféle étkezési forma alkalmazható:

A. **Ölben etetés:** Az ölben való etetés azoknak a gyermekeknek a táplálására szolgál, akik még nem képesek önállóan az asztalnál ülve étkezni. A kisgyermeknevelő kényelmes, stabil székekben ülve, biztonságos testtartásban, hátát megtámasztva tartja a gyermeket, hogy annak kezei szabadon mozoghassanak. Szemkontaktust tartva a gyermekkel, a nyelési tempójához igazodva eteti, közben folyadékkal kínálja. Kiemelt figyelemmel él az új ízek fokozatos bevezetésére. Az étkezést az „Egészségedre” formulával zárja.

B. **Önálló étkezés:** Akkor indul, amikor a gyermek már képes önállóan leülni és felállni, és elkezd használni az evőeszközt. A gyermekek számára megfelelő méretű asztalokhoz és székekhez (lábbal a földet érve) ülnek. A kisgyermeknevelő a gyermek önállósági szintjéhez igazodó segítséget nyújt.

- Bevonja a gyermekeket a terítésbe (pl. szalvéta elhelyezése).
- Alkalmazza a két kanalas módszert: a gyermek saját kanálával próbálkozik, a nevelő pedig egy másik kanállal segít, mindig szemből, szemkontaktusban.
- Ösztönzi, de nem kényszeríti az étel elfogyasztására.
- Biztosítja a nyugodt, zavartalan légkört, az asztalnál ülve felügyeli az étkezést, segít, ha szükséges, és információval látja el a gyermekeket.

Az étkezés végén a gyermekek arcot és kezet mosnak, szalvétájukat a kijelölt helyre dobják. A kisgyermeknevelő ellenőrzi a tisztálkodás hatékonyságát.

Kiemelt feladatunk a helyes étkezési szokások (pl. alapos rágás) megtanulásának elősegítése és az információcsere a szülőkkel a gyermek étkezési szokásairól.

5.2.3. Öltözködés és vetkőzés

Az öltözködés és vetkőzés nem csupán alapvető gondozási tevékenység, hanem az önállóság, a testtudatosság és az önellátási szokások kialakításának kiváló lehetősége. Célunk, hogy a gyermekek biztonságos és örömteli környezetben sajátítsák el ezeket a készségeket, miközben mindig figyelembe vesszük egyéni fejlettségi szintjüket és tempójukat.

Az öltözködés pedagógiai céljai és feltételei:

Az öltözködés folyamatának legfontosabb célja az önálló öltözködés, mint önellátási szokás kialakulásának támogatása. Emellett hozzájárul a gyermek fizikai énképének és testtudatosságának fejlődéséhez, és lehetőséget ad a szociokulturális szokások (pl. igényesség, időnyek megfelelő öltözet) elsajátítására.

A tevékenység sikerességéhez elengedhetetlenek a megfelelő feltételek:

- **Ruházat:** A gyermekek számára biztosított, időjárásnak és tevékenységnek megfelelő, kényelmes ruházat, amely védi őket és lehetővé teszi a szabad mozgást. Minden gyermek rendelkezik csoportszobai, levegőztetési és szükség esetén pótruházattal.
- **Tárgyi feltételek:** Az öltözködéshez a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet szerinti megfelelő bútorzat (pl. öltözőpad) biztosított.
- **Biztonság:** Az öltöztetés során a kisgyermeknevelő biztosítja azoknak a gyermekeknek a felügyeletét is, akik éppen nem vesznek részt a folyamatban.

Az öltöztetési folyamat szakaszai és módszertana:

Az öltözködés mindig a gyermekek egyéni igényeihez és fejlettségéhez igazodik. A folyamat a következő lépésekből áll:

- 1) **Előkészítés:** A kisgyermeknevelő előkészíti a gyermek számára szükséges ruhadarabokat, amelyek könnyen elérhetően helyezkednek el az öltöztetés helyszínén.
- 2) **Áttérés a tevékenységre:** A kisgyermeknevelő a gondozási sorrendet betartva, a gyermek nevén szólítva figyelmezteti a közelgő öltözködésre. Tiszteletben tartja a gyermeket, és kivárja, amíg az befejezheti a pillanatnyi játékát. A gyermeket az öltöztetés helyszínére úgy kíséri és helyezi el, hogy az az életkorának és fejlettségének megfelelően (pl. ülő gyermeket nem fektet le).
- 3) **Az öltöztetés/vetkőztetés végrehajtása:** A kisgyermeknevelő a gyermek együttműködését kérve, az alsó-, majd a felsőruházat felvételének sorrendjében öltözteti a gyermeket. A vetkőztetés fordított sorrendben történik. A folyamat során a kisgyermeknevelő:
 - Folyamatosan kommunikál a gyermekkel, elmondja, mi fog történni, és megerősíti a gyermek élményeit.
 - Tartja a szemkontaktust, ami biztonságot és kapcsolatot ad.

- Türelmesen kivárja a gyermek reakcióit és mozdulatait, lehetőséget adva neki az aktív részvételre.
- Pozitív megerősítéssel támogatja a gyermek erőfeszítéseit, ezzel erősítve az önbizalmát.

4) **A folyamat befejezése:** Az öltözködés végén a kisgyermeknevelő jelzi a gyermeknek a következő tevékenységet, és biztonságosan visszakíséri a csoport többi tagjához, vagy átadja egy másik felnőtt felügyeletének.

A kisgyermeknevelő felügyeli a gyermekek ruházatának állapotát, és szükség esetén információt cserél a szülőkkel, illetve jelzi a főigazgató felé a tárgyi eszközökkel kapcsolatos problémákat.

5.2.4. Testápolás és tisztálkodás

A testápolás és a tisztálkodás nemcsak az egészségmegőrzés alapvető eszköze, hanem kiemelt jelentőségű a gyermek önellátási készségeinek, testtudatosságának és egészséges szokásainak kialakításában. Célunk, hogy a gyermekek a tisztaság érzetét pozitívként éljék meg, és a mindennapos rutinok örömtelivé váljanak számukra.

A tisztálkodás céljai és szervezése:

A tevékenység kettős célt szolgál: egyrészt kielégíti a testi higiéniai szükségleteket, másrészt hozzájárul a rendszeres mosakodás, fogmosás és fésülködés szokássá válásához. A folyamat során a gyermek saját testével és annak igényeivel ismerkedik, megtanulja felismerni, mikor van szüksége a tisztálkodásra. A fésülködés segítségével például elsajátítja az irányfogalmakat (elől, hátul, oldalt).

A tisztálkodás a napirend rögzített pontjain történik: érkezéskor, étkezések előtt, WC vagy bili használata után, valamint szükség szerint. Az ébredés után és a haj rendbetétele érdekében kerül sor a fésülködésre.

A tisztálkodás feltételei és előkészítése:

A hatékony és biztonságos tisztálkodás alapfeltétele a megfelelő környezet és eszközök biztosítása:

- **Eszközök:** Minden gyermek számára rendelkezésre áll a saját, egyéni jelöléssel ellátott törölközője és fésűje, amelyek gyermekméretűek és könnyen elérhető magasságban helyezkednek el.
- **Higiénias anyagok:** A mosdókagylóknál folyékony szappan áll a gyermekek rendelkezésére.
- **Felügyelet:** A kisgyermeknevelő és a dajka biztosítja a csoport többi tagjának felügyeletét, amíg egy vagy két gyermekkel a tisztálkodás folyamatát végzi.

A tevékenység megkezdése előtt a kisgyermeknevelő gondoskodik arról, hogy minden szükséges eszköz - törölközők, szappan, fésűk - a helyén legyen és készen álljon a használatra.

A tisztálkodási folyamat és pedagógiai megközelítése

A tisztálkodás során a kisgyermeknevelő és a dajka a gyermek önállósági szintjéhez igazodó támogatást nyújt. A folyamat lépései a következők:

- 1) **A tevékenységre hívás:** A kisgyermeknevelő a gyermek nevén szólítva, halkán és türelmesen felhívja a figyelmét a tisztálkodásra. Kivárja, amíg a gyermek biztonságosan megszakíthatja a játékot, majd együtt mennek a fürdőszobába.
- 2) **Előkészületek:** A kisgyermeknevelő segíti a gyermeket a mosakodáshoz való felkészülésben (pl. póló ujjak felhajtása). Ha a gyermek már önállóan végzi ezt, a nevelő ellenőrzi a felkészültséget.
- 3) **A tisztálkodás segítése:** A kisgyermeknevelő a gyermek egyéni igényeihez és képességeihez igazodva segít. A segítségnyújtás mindig a gyermek saját próbálkozásait egészíti ki, nem helyettesíti azokat. A folyamat során a kisgyermeknevelő:
 - Folyamatosan kommunikál a gyermekkel, elnevezi a tevékenységeket és a használt tárgyakat.
 - Példát mutat és visszajelzést ad, bátorítva a gyermek önálló próbálkozásait.
 - Ellenőrzi a víz hőmérsékletét és a mosakodás hatékonyságát.
 - A tükör használatával segíti a gyermeket abban, hogy ellenőrizze a külső megjelenését.
- 4) **Példamutatás és befejezés:** A kisgyermeknevelő a saját keze megmosásával személyes példát mutat. A tisztálkodást követően csak akkor hagyja el a fürdőszobát, miután minden gyermek befejezte a tevékenységet, és biztonságosan visszakíséri őket a csoportszobába.

A fogápolás és az egészséges szokások kialakítása

A fog- és szájápolás kiemelt figyelmet kap. A gyermekek a helyes fogmosási technikát sajátítják el, amelyet a kisgyermeknevelő bemutatásával és a tükör segítségével gyakorolnak. Célunk, hogy az egészséges fogápolás életre szóló szokássá váljon. Ennek elősegítésére a gyermekek rendszeresen nyers zöldséget és gyümölcsöt fogyasztanak, ami elősegíti az egészséges rágás kialakulását, és rendszeres fogorvosi ellenőrzéseken vesznek részt.

5.2.5. Pelenkázás és szobatisztaságra nevelés

A pelenkázás és a szobatisztaságra nevelés a testi autonómia és az öntisztálkodás kialakításának kulcsfontosságú folyamata. A pelenkázást nem csupán higiéniai kötelezettségként, hanem a gyermekkel való bensőséges kapcsolatteremtés, valamint a testtudatosság és az önállóság elősegítésének egyedi lehetőségeként kezeljük.

A pelenkázás céljai és módszertana:

A pelenkázás elsődleges célja a gyermek fiziológiai és testi komfortjának biztosítása. A folyamat során a gyermeket – fejlettségi szintjének megfelelően – aktívan bevonjuk a vetkőzésbe és

öltöztetésbe, ezzel is erősítve önállósági törekvéseit. A kisgyermeknevelő kommunikációja a testi funkciók megértését és a pozitív testkép kialakulását támogatja.

A pelenkázás a napirend rögzített pontjain (étkezések előtt, alvás után) és szükség szerint történik.

2 alapvető módszert alkalmazunk a gyermek egyéni igényei és fejlettsége alapján:

- A. **Fektetve pelenkázás:** A hagyományosabb módszer, amely során a gyermeket óvatosan a pelenkázó asztalra fektetjük, biztosítva a testtartás stabil támasztását.
- B. **Állva pelenkázás:** Azoknak a gyermekeknek ajánljuk, akik már biztosan állnak. Ennek előnye, hogy a gyermek aktívan részt vehet a folyamatban, jobb a szemkontaktus, és nagyobb biztonságban érzi magát.

A pelenkázás folyamata:

A folyamat mindig az eszközök előkészítésével kezdődik (tisztá pelenka, nedves törölkendő, bőrápoló krém, váltóruha stb.). A kisgyermeknevelő a gyermeket nevén szólítva, a játék megszakítására lehetőséget adva, együttműködésre kéri. A gyermeket a testtartására figyelemmel kíséri vagy helyezi el a pelenkázó asztalon.

A vetkőztetés, a bőr megtisztítása (nedves törölkendővel vagy szappanos mosdással, amennyiben szükséges) és a tiszta pelenka felvétele a gyermek tempójához igazodva, folyamatos kommunikáció és szemkontaktus kíséretében történik. A folyamatot mindig kézmosás zárja, mind a gyermek, mind a kisgyermeknevelő részéről, majd a pelenkázó felület fertőtlenítésével.

A szobatisztaságra nevelés támogatása

A szobatisztaságra nevelés folyamatát az egyéni fejlettségi tempó tiszteletben tartása vezérli. Nem sürgetjük, hanem a gyermek érettségének jeleit figyeljük. Amikor a gyermek pelenkája rendszeresen száraz marad, a kisgyermeknevelő finoman felkínálja a bili vagy a gyermekvécé használatának lehetőségét. A gyermek döntheti el, hogy kipróbálja-e.

A bilit használó gyermekek számára otthoni szokásaikhoz igazodva biztosítjuk annak használatát. A vécéhasználatot könnyítendő, szükség esetén dobogót alkalmazunk. A kislányoknál a kisgyermeknevelő vagy a dajka végzi a törlést, a fiúknak pedig önállóan ajánljuk a vécépapír használatát. A szobatisztaságra való átmenet pozitív és konfliktusmentes élménye hozzájárul a gyermek önbizalmának és testi autonómiájának erősödéséhez.

5.2.6. Pihenés és alvás

A kellő pihenés és alvás alapvető feltétele a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének, valamint a nappali aktivitásokhoz szükséges energia visszanyerésének. Célunk, hogy minden gyermek számára biztosítsuk az egyéni igényeinek megfelelő, biztonságos és nyugodt pihenési lehetőséget.

Az alvás szervezésének alapjai:

Az alvás- és pihenésszükséglet egyénenként jelentősen eltér, és életkortól, valamint az idegrendszer érettségétől függ. A bölcsődei napirend kialakításának egyik meghatározó eleme az étkezések és az alvások gyakorisága. Rugalmasan kezeljük a napirendet, figyelembe véve mindazok igényeit, akik naponta többször, és azokat is, akik csak egyszer alszanak. A szülőkkel történő egyeztetés révén igyekszünk a bölcsődei és otthoni ritmust összehangolni.

Az alváshoz szükséges feltételek biztosítása:

A nyugodt alvás és pihenés érdekében kiemelt figyelmet fordítunk a megfelelő környezet kialakítására:

- **Tárgyi feltételek:** A gyermekek életkorának és mozgásfejlettségének megfelelő, biztonságos fekvőhelyet biztosítunk. A csecsemők számára matraccal ellátott, szabványos rácsos ágyak, az idősebb gyermekek számára pedig kényelmes fektetők állnak rendelkezésre.
- **Környezeti feltételek:** Az alvóhelyiség átszellőztetett, csendes és nyugodt. A gyermekek saját, jelölt ágyneműt használnak.
- **Egyéni szokások tiszteletben tartása:** Elfogadjuk és támogatjuk a gyermekek saját elalvási rituáléit és vigasztárgyainak használatát.

Az altatás folyamata

Az altatás folyamata az ebéd utáni mosakodással (arc-, kézmosás, fogmosás) és szükség esetén vécéhasználattal kezdődik. A kisgyermeknevelő ezután a gyermeket nyugodtan és egyénre szabottan kíséri az ágyához. Segít a lefekvéshez szükséges előkészületekben (pl. cipő lehúzása), majd a gyermeket betakarja.

Az elalvást egyéni bánásmóddal, testközelséggel, halk énekléssel vagy simogatással segítjük. A félrenyelés veszélye miatt a fekvő gyermeknek soha nem adunk cumisüvegben italt. Az alvás teljes ideje alatt folyamatos felnőtt felügyelet biztosított. Az ébredő gyermekeket nyugodtan köszöntjük, segítjük a felkelésben, és lehetőséget biztosítunk csendes játékokra anélkül, hogy a még alvó társakat megzavarnánk.

5.2.7. Levegőzés és szabadtéri tartózkodás

A szabadtéren történő tartózkodás és a friss levegőzés a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődéséhez nélkülözhetetlen. Célunk, hogy a gyermekek a lehető legtöbb időt tölthessék udvarunk, kertünk biztonságos és zöld övezetében, függetlenül az évszaktól.

A levegőztetés jelentősége és módjai

A szabadtéri tartózkodás elősegíti az immunrendszer erősödését, serkenti az anyagcserét, és hozzájárul az egészséges alvás-étvágy ritmus kialakulásához. A napsugárzás pedig fontos a D-vitamin-termelődés szempontjából.

A levegőztetést a játszókertben történő szabad játékkal és mozgással valósítjuk meg, ami lehetővé teszi a természettel való közvetlen kapcsolatot, a szabad mozgás gyakorlását és a társas képességek fejlesztését.

A szabadtéri tartózkodás szervezése

A levegőztetés gyakorisága és időtartama az évszaknak, az időjárásnak és a gyermekek életkorának megfelelően kerül megválasztásra. A szabadtéri programokat csak rendkívüli időjárási viszonyok esetén (pl. erős havazás, orkánszerű szél, sűrű köd, -5°C-nál hidegebb idő, eső vagy kánikula) mellőzzük. Ilyenkor a csoportszobában biztosítunk alternatív mozgási és játéklehetőségeket.

A szabadtéri tartózkodás a napirend szerves részét képezi. A kisgyermeknevelők felügyelete mellett a gyermekek szabadon felfedezhetik a környezetüket, mozgásukat, játékukat csak a biztonsági szabályok szabják meg. A rendszeres szabadtéri tartózkodással erősítjük az egészséges életmód alapjait és biztosítjuk a gyermekek teljes körű fejlődéséhez szükséges környezeti hatásokat.

5.2.8. Higiénia előírások és takarítás

A szigorú higiénia előírások betartása alapvető feltétele a gyermekek egészségének megóvásának és a fertőzések megelőzésének. Az intézmény minden területén – a csoportszobáktól a mosdókon át a konyháig – kiemelt figyelmet fordítunk a tisztaságra és a megfelelő higiénia gyakorlatokra.

Személyes higiénia szabályok

A mindennapi gyakorlatban a következő alapvető szabályokat tartatjuk be:

- **Kézmosás:** A gyermekek és a dolgozók is kötelesek kezet mosni minden főétkezés előtt, étkeztetés megkezdése előtt, WC vagy pelenkázás után. A gyermekek számára a helyes kézmosási technikát tanítjuk.
- **Kötelező cipőcsere:** Az utcai cipő viselése tilos a csoportszobákban. A gyermekek váltócipőt, a dolgozók pedig kizárólag bölcsődei célra szolgáló, tiszta cipőt/papucsot viselnek.
- **Védőfelszerelés:** A gyermekek étkeztetése során a kisgyermeknevelők és a dajkák kötenyt viselnek, amelyet a mosdóban való tartózkodás során le kell cserélniük.
- **Egyéni higiénia eszközök:** Minden gyermek saját, jelölt törölközőt, fésűt és fogkefét használ, amelyek megfelelő távolságban, egymással nem érintkezve kerülnek elhelyezésre.

Környezeti higiénia és takarítás

A takarítás szisztematikus rendszerben történik, amely magában foglalja a napi, heti, havi és rendkívüli takarítási, fertőtlenítési ciklusokat. A takarítás úgy szerveződik, hogy a gyermekeket csak minimálisan zavarja. A takarító- és fertőtlenítőszerket a mindenkorai közegészségügyi előírásoknak megfelelően alkalmazzuk, és az eszközöket használat után mindig kitisztítjuk, majd zárt helyen, a gyermekek számára hozzáférhetetlenül tároljuk.

Kiemelt figyelmet fordítunk a következőkre:

- **Szellőztetés:** A csoportszobákat rendszeresen és intenzíven szellőztetjük.
- **Pelenkázó felületek:** A pelenkázó asztalokat minden használat után fertőtlenítjük. A szennyes pelenkát és ruhát zárt edényben szállítjuk és tároljuk.
- **Textíliák kezelése:** Az ágyneműt és törölközőket hetente, vagy szükség esetén gyakrabban cseréljük. A kimosott textíliákat szennyeződés- és fertőzésmentes körülmények között tároljuk.
- **Játékok tisztántartása:** A játékokat kéthetente, vagy szükség szerint mossuk és fertőtlenítjük.

Egészségügyi alkalmasság

A bölcsődében dolgozó összes munkavállaló – a 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet értelmében – rendszeres munkaköri és személyi higiénés alkalmassági vizsgálaton vesz részt. Ez biztosítja, hogy a dolgozók egészségi állapota ne jelentsen kockázatot sem a gyermekek, sem a kollégák egészségére. A dohányzás az intézmény teljes területén, minden beltérben és az udvaron is szigorúan tilos.

Ezen szigorú higiéniai protokollok betartásával biztosítjuk a gyermekek számára az egészséges és biztonságos környezetet, amely hozzájárul alapvető kultúrhigiénés szokásaik kialakulásához.

5.3 Játék

5.3.1. A játék, mint a gyermekkor biológiai alapú vezérfonala

A játék a gyermekkor legfontosabb, ösztönös tevékenysége, amelyet biológiai funkcióként kell értelmeznünk. Grastyán Endre neurobiológiai definíciója szerint a játék az a folyamat, „*amelyben az organizmus egy kívánt, természetes vagy kreált cél elérése elé saját maga állít akadályokat és ezzel az intenzív örömerzés indukciójának tetszés szerint reprodukálható feltételeit teremti meg.*”

A játék örömszerző jellege olyan erős, hogy a legalapvetőbb élettani szükségleteket is képes a háttérbe szorítani. Ez a folyamat nem csupán szórakozás, hanem az agy fejlődésének, a homeosztázis (belső egyensúly) fenntartásának és a feszültségszabályozásnak az alapvető eszköze. A játék segíti a világ megismerését és befogadását, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A szabad játék – a gyermek önkéntes kezdeményezésén, előzetes ismeretein és

tapasztalatain alapuló tevékenység – áll a fejlődés középpontjában. A kötött foglalkozás jellegű tevékenységeknek a bölcsődei nevelésben nincs helye.

5.3.2. A játékfejlődés menete és a reprezentációs rendszerek kialakulása

A játékfejlődés jellegzetes, egymásra épülő fázisokon keresztül halad, amelyek párhuzamosak az agy érési folyamataival és a tudati reprezentációs rendszerek (cselekvéses, képi, szimbolikus) kialakulásával. A fejlődés során a gyermek fokozatosan sajátítja el a világ megismerésének és befolyásolásának eszközeit:

- Célzott nyúlás, fogás, manipuláció (cselekvéses reprezentáció)
- Építés, sorba rakás
- Szimbolikus játék kezdetei („úgy tesz, mintha...”)
- Tárgyakhoz, majd személyekhez kapcsolódó cselekvés utánzása
- Szerepjáték (a szimbolikus reprezentáció teljeseedik ki)

Ez a folyamat a legközelebbi fejlődési zóna elvének megfelelően zajlik, ahol a gyermek a felnőtt vagy ügyesebb kortárs támogatásával lép egyre magasabb szintre.

5.3.3. A kisgyermeknevelő 2 alapvető szerepkörben járul hozzá a minőségi játékhoz:

I. A játék feltételeinek megteremtése (leíró standard)

- Idő biztosítása:** A rugalmas és jól szervezett napirend a lehető leghosszabb, meg nem szakadt játékidőt biztosítja.
- Tér és környezet biztosítása:** A csoportszobában és az udvaron egyaránt kialakított, különböző játéktevékenységekre szolgáló, vonzó területek állnak a gyermekek rendelkezésére. A játékok funkció szerint csoportosítva, gyermekmagasságban, rendezetten és elérhetően tárolhatók. A potenciális tér (Winnicott) kialakítása lehetővé teszi a kreatív, elmélyült játékot.
- Játékkészlet biztosítása:** A játékkészlet megfelelő mennyiségű, jó minőségű, sokszínű, biztonságos és fejlesztő. Minden tevékenységfajtaához (pl. manipuláció, konstruálás, szerepjáték, nagymozgás) állnak rendelkezésre megfelelő eszközök. Kiemelt figyelmet fordítunk a természetes anyagú játékokra, az etnikai és kulturális sokszínűség tükrözésére és a nemi sztereotípiáktól mentes játékajánlatra. A készlet folyamatosan igazodik a gyermekek életkorához, fejlettségéhez és aktuális érdeklődéséhez.
- Nyugodt légkör megteremtése:** A nevelő bátorítja a gyermeket a szabad játékválasztásra, tiszteltetben tartja a játékot és a gyermek alkotásait, megbecsüli az otthonról behozott „átmeneti tárgyakat”, és biztosítja a nyugodt, zavartalan játéklehetőséget.

II. A felnőtt részvétele a játékban – a mentalizáció támogatása (folyamatstandard)

A kisgyermeknevelő és a dajka a gyermek igényeihez igazodva, a jóllét és a bevonódás elvén alapuló magatartással kapcsolódik be a játékba. A részvétele soha nem irányító vagy elnyomó, hanem a gyermek tevékenységét támogatja és gazdagítja. Célja a reflektív funkció és a mentalizáció (a saját és mások mentális állapotainak felismerése) elősegítése.

- a) **Támogató jelenlét és tükrözés:** A gyermek tevékenységének folyamatos figyelése, pozitív és személyre szabott megerősítése, az érzelmi állapotok kontingens (arra való reagáló) tükrözése. A viselkedési szabályok helyzethez illeszkedő tisztázása, a konfliktusok gyermekközpontú kezelése.
- b) **Bevonódás a játékba a legközelebbi fejlődési zóna érintésével:** A gyermek érdeklődését követve történő késleltetett kezdeményezés, szükség esetén segítségnyújtás, ötletadás. Az együtt játszás során a nevelő a „mintha-mód” alkalmazásával segíti a gyermeket abban, hogy megkülönböztesse a belső világot a külső valóságtól, ezzel elősegítve a mentalizáció kialakulását. A szerepjátékban való részvétel kiemelten fontos a társadalmi szerepek megismeréséhez és a szabálytudat kialakulásához.

5.3.4. A játékeszközök, mint a fejlődés aktív partnerei

A játékeszközök nem csupán tárgyak, hanem a gyermek fejlődésének aktív partnerei. Feladatuk, hogy támogassák a különböző életkori szakaszokban megjelenő neurobiológiai érési folyamatokat és a reprezentációs rendszerek (cselekvéses, képi, szimbolikus) kialakulását. A játékeszköz-választást ezért mindig a gyermek aktuális fejlődési szintje és a legközelebbi fejlődési zónája határozza meg.

Alapvető elvek a játékeszközök kiválasztásánál:

- 1) **Fejlesztő érték előtérbe helyezése:** Minden eszköznek szolgálnia kell egy vagy több fejlődési területet (például a finommotorikát, a téri tájékozódást, a nyelvi fejlődést, a mentalizációt). Anderson modellje alapján törekednünk kell az egymástól viszonylag függetlenül működő agyi modulok (pl. a háromdimenziós tér észlelése, a fonológiai kódolás, a szintaktikai elemzés, a tudatelmélet) komplex stimulálására.
- 2) **Nyitottság és kreativitás:** Az ún. "low-tech" játékok – azaz a természetes anyagokból készült, egyszerű, nem prefabrikált játékszerek (fa, kő, textil, gyöngy) – előnyben részesítendők. Ezek lehetővé teszik a gyermek számára, hogy saját fantáziáját és kreativitását felhasználva változatos jelentéseket társítson hozzájuk, ezzel elősegítve a szimbolikus reprezentáció fejlődését.
- 3) **Kongruencia és esztétika:** A játékkészletek elemei – méretükben, anyagukban, színvilágukban – összeillő "jó egészt" (Gestalt-ot) alkossanak. Ez nem csak esztétikai, hanem

fejlődéslélektani szempont is: az összeillő elemekből álló, harmonikus játékkörnyezet elősegíti a rendszerszemlélet kialakulását és segíti a gyermeket a világ strukturált megértésében.

- 4) **Biztonság és tartósság:** Az eszközöknek fizikailag és érzelmileg is biztonságosnak kell lenniük. Anyaguk legyen egészségtelen anyagoktól mentes, kialakításuk pedig akadálymentes.

Játékeszközök a reprezentációs rendszerek fejlődése szerint:

- **A cselekvéses reprezentáció támogatása (0-2 év):** Olyan eszközök, amelyek a célzott mozgás, a manipuláció és a szenzoros tapasztalat gyűjtését ösztönzik.
 - Példák: Csörgők, játszókendők, be-ki rakható dobozok, kupacoló poharak, nagy méretű gyöngyök fűzésre, különböző textúrájú anyagok.
- **A képi reprezentáció és a konstruktív játék erősítése (2-4 év):** Olyan eszközök, amelyekkel a gyermek a valóságot modellezni, építeni tudja.
 - Példák: Különböző méretű és alakú építőkockák, mozaikok, puzzlek, formába önthető anyagok (pl. agyag, homok), egyszerűbb formakirakók.
- **A szimbolikus reprezentáció és a mentalizáció ösztönzése (2,5 évestől):** Olyan eszközök, amelyek lehetővé teszik a "mintha" játékot, a szerepvállalást és a társas interakciót.
 - Példák: Babák és hozzájuk kapcsolódó kellékek (bútorok, ruhák), állatfigurák, bábfigurák, egyszerűbb jelmezdarabok, "igazi" tárgyak a háztartási szerepjátékhoz (edények, eszközök). Ezek az eszközök kulcsfontosságúak a tudatelmélet (mentalizáció) kialakulásában.

A játékeszközök gondos válogatásával, rendszerezésével és hozzáférhető elhelyezésével a bölcsődei környezet aktív résztvevője lesz a gyermek értelmi, érzelmi és társas fejlődésének komplex folyamatában.

5.4 Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének meghatározó időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, a mozgás számukra örömforrás. Ebből kifolyólag mind a belső, mind a külső térben biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret és a mozgásfejlesztő játékok lehetőségét. A játékeszközöknek olyanoknak kell lenniük, hogy felkeltsék a gyermekek érdeklődését, fenntartsák mozgásaktivitásukat, és biztonságosak legyenek a használatuk során. Kiemelt feladat a környezet balesetmentessé tétele és a potenciális veszélyforrások kiküszöbölése. A csecsemők számára olyan játszóhelyet kell kialakítani, amely védett, ugyanakkor elegendő mozgásszabadságot biztosít – ilyen például a hempergő vagy egy elkerített szobasarok.

A nagymozgásos játékok megvalósítására a szabadban, az udvaron és a teraszon lényegesen több lehetőség adódik, mint a csoportszobában. Ennél is kiválóbb feltételeket kínál egy átalakítható,

benti nagymozgásos játékokra alkalmas és felszerelt csoportszoba használata. A gyermekek számára minél változatosabb mozgási lehetőséget kell biztosítani, hiszen ez növeli a játékban talált öröm mértékét.

A mozgásfejlesztő eszközök használata lehetővé teszi a gyermekek számára, hogy szabadon kipróbálhassák és gyakorolhassák az egyes mozgásformákat. Ez hozzájárul mozgáskoordinációjuk fejlődéséhez és a mozgásuk harmonikussá válásához. Az önállósági törekvések támogatása keretében a mindennapi gondozási tevékenységekben (pl. öltözködés, mosdás, étkezés) való aktív részvétel lehetőséget kínál a praktikus, célirányos mozgások gyakorlására és finomítására.

5.4.1. A bölcsődei testnevelés céljai és feladatai

A bölcsődei testnevelés, mint az intézményes testnevelés első helyszíne, alapvető szerepet tölt be a gyermek testi-lelki fejlődésében. Célja a rendszeres mozgás iránti igény kialakítása és a mozgás megszerettetése, a megfelelő motoros képességek és a cselekvőképesség fejlesztése, valamint a prevenció. Feladatainak széles köre magában foglalja:

- **Testi nevelés:** A testi önismeret és helyes testséma kialakítása, az egészséges életmód megalapozása.
- **Erkölcsei nevelés:** A jellem fejlesztése, az erkölcsi értékek (pl. humanizmus, felelősségtudat) átadása a pedagógus példamutatásán és következetes viselkedésén keresztül.
- **Értelmi nevelés:** A sportműveltség elmélyítése és az értelmi képességek fejlesztése különböző feladathelyzetek leküzdése révén.
- **Esztétikai nevelés:** Az esztétikus testtartás, a pontos feladat-végrehajtás és a szép megjelenés iránti igény kialakítása.
- **Közösségi nevelés:** A közösségi viselkedésformák (türelem, tolerancia, másik tisztelete) megtanulása a csoportban való együttmozgás során.

Speciális feladatként a bölcsődei testnevelés a következőkre összpontosít:

1. A szervezet általános, sokoldalú, arányos képzése, az egészségi állapot és a testi fejlődés elősegítése (pl. törzsizomzat erősítése, prevenció).
2. A motoros képességek – különösen a koordinációs képességek – fejlesztése.
3. A mozgásműveltség fejlesztése (mozgásjártasságok, készségek kialakítása, mozgásos ismeretek elsajátítása).
4. A játék- és sportolási igény felkeltése, a rendszeres testedzés megszerettetése.

5.4.2. A mozgásos tevékenység szervezésének alapvető szempontjai:

- **Tér- és eszközfeltételek:** A csoportszobában és az udvaron egyaránt biztosítani kell változatos, vonzó és biztonságos nagymozgásos játékokat, eszközöket. A játékoknak az egyes

korcsoportok és fejlettségi szintek igényeihez kell alkalmazkodniuk. A mozgáshoz elegendő, jól elkülönülő és biztonságos területeket kell kialakítani, figyelemmel a különböző mozgásformák (pl. biciklizés, labdajátékok) sajátosságaira. A csecsemők számára is biztosítani kell a mozgásra alkalmas, védett tereket. Az eszközöknek épnek és jó állapotúnak kell lenniük.

- **Időbeli feltételek:** A jól szervezett napirend a lehető leghosszabb, töredezettségmentes játékidőt biztosítja, ezen belül kiemelt figyelmet fordítva a mozgásos tevékenységekre. A tervezett testnevelési foglalkozás mellett naponta lehetőséget kell biztosítani a spontán mozgásra is.
- **A kisgyermeknevelő szerepe:** A kisgyermeknevelő feladata a mozgáskedvet elősegítő, támogató légkör megteremtése. A testnevelési foglalkozás tervezése, lebonyolítása és értékelése a felelőssége. Viselkedésével, a gyermekek tevékenységéhez való pozitív, megerősítő hozzáállásával segíti a mozgásos játékok létrejöttét. A játék során figyelemmel kíséri a gyermekeket, igényeikhez és kezdeményezéseikhez alkalmazkodva jár el. Fontos szerepe van a biztonságos környezet megteremtésében (pl. viselkedési szabályok együtt meghatározása, konfliktusok kezelése), de egyúttal ötleteket is ad, és eszközökkel gazdagíthatja a játékot. Az együtt játszás során kerüli a túlzott beavatkozást, lehetőséget adva a gyermekek önálló felfedezésére és kísérletezésre. A pedagógusok együttműködése elengedhetetlen a foglalkozások sikeres lebonyolításához.
- **Biztonság:** A mozgás örömét csak a biztonságos környezetben való szabad gyakorlás teszi teljessé. Ez magában foglalja a megfelelő öltözet (pl. kényelmes, mozgásban nem akadályozó ruha és cipő) kiválasztását is.

5.4.3. A bölcsődei testnevelés módszertani megközelítése

A sikeres mozgásneveléshez elengedhetetlen a szakszerű tervezés. Az éves szakmai program részeként készült testnevelési ütemterv határozza meg a célokat, a fejlesztési irányokat és a mozgásanyagot, figyelembe véve a csoport összetételét és a rendelkezésre álló eszközöket.

A testnevelési foglalkozás jól tagolt, háromrészes szerkezetet követ:

1. **Bevezető rész:** Szervezés, bemelegítés (pl. járás-, futásgyakorlatok, játékos feladatok), a szervezet felkészítése a magasabb terhelésre.
2. **Főrész:** A foglalkozás céljainak megvalósulása. Itt kerül sor a különböző mozgásformák (torna-, atlétika-, labdajellegű gyakorlatok) gyakorlására, a motoros képességek fejlesztésére és a játékos alkalmazásra.
3. **Befejező rész:** A szervezet lecsillapítása (pl. lassú járás, légzési gyakorlatok), a gyermekek munkájának értékelése.

A módszerek és foglalkoztatási formák választásakor a gyermekek életkori sajátosságait kell figyelembe venni. Kiemelt jelentőségű a szemléletesség (bemutató, bemutattatás), a világos magyarázat, a gyakorlás, a folyamatos visszajelzés és a hibajavítás. A verbális eljárások (buzdítás, dicséret) mellett a játékos tanulás és a különböző gyakorlati eljárások (segítségadás, kényszerítő helyzetek) alkalmazása javasolt. A foglalkoztatás legtöbbször együttes csoport- vagy egyenkénti formában történik.

A mozgás, mint örömforrás, kulcsszerepet játszik a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésében, ezért a fenti feltételek és szakszerű módszertani megközelítés biztosítása a bölcsődei nevelés-gondozás egyik alapköve.

5.5. Mondóka, ének, zenélés, zenehallgatás

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömelményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére. A zenei nevelésünk a gyermekek egész napját áthatja, és a magyar népi hagyományok, valamint a Kodály-elvű zenepedagógia alapelveire épül.

Céljaink:

- A gyermekek zenei érdeklődésének, környezet hangjai iránti érzékenységének felkeltése.
- A zene és az éneklés megszerettetése, a hangok, dallamok és ritmusok világának játékká, örömforrássá alakítása.
- Az énekléshez tartozó játékmozdulatokkal a gyermekek koordinált mozgásának, ritmusérzékének fejlesztése.
- A gyermek zenei anyanyelvének (a magyar népzenei hagyományoknak) a megalapozása, esztétikai ízlésének formálása.

- A zene által kiváltott pozitív transzferhatás elősegítése a gyermek érzelmi, szociális és kognitív fejlődésében.

5.5.1. A zenei nevelés alapvető módszertani megközelítései:

- **Kodály-elvű megközelítés:** A zenei nevelés kiindulópontja a magyar néphagyomány. A gyermeket a magyar népi mondókákon, énekes játékokon és népdalokon keresztül kell „a népdalokba fűrésztve” nevelni, ezzel alapozva meg zenei anyanyelvét és zenei ízlését.
- **Életkori sajátosságokhoz alkalmazkodás:** A zenei tevékenységek formáját és tartalmát a gyermekek életkori és egyéni sajátosságaihoz igazítjuk. A személyes kapcsolat, az érintés, a humor és a játékoság mindvégig központi szerepet kapnak.
- **Élő zene elsőbbsége:** Az élő énekhang és a kisgyermeknevelő közvetlen zenei közlése az elsődleges. A technikai eszközökkel történő zenehallgatás csak kiegészítő, alkalmoszerű jellegű.
- **Integrált megvalósítás:** A zenei tevékenységeket (éneklés, mondókázás) organikusan építjük be a gyermekek mindennapjaiba: gondozási helyzetekbe, képeskönyv-nézegetésbe, alkotó tevékenységekbe, szabad játékba.

5.5.2. A kisgyermeknevelő zenei nevelési feladatai:

- Magyar népdalok, gyermekdalok, mondókák és énekes játékok megismertetése egy 100-150 dallal és mondókával rendelkező, emlékezetből előadható saját repertoár alapján.
- Dalolással kedvet kelt az éneklésre és mintát ad az önkéntes utánzásra, a spontán dúdolgatásra.
- A gyermekek összerendezett mozgásra készítése, ritmusérzék fejlesztése.
- Hangszerek (pl. dob, cintányér, xilofon, csörgők, triangulum, furulya) megismertetése, és biztosítása, hogy ezek a gyermekek számára is elérhetőek legyenek a játék során.
- A zenei nevelés tartalmának az életkori sajátosságokhoz igazodása, kötetlen formában, a napszak bármely időszakában egy-egy gyermekkel kezdeményezve.
- A tevékenység szervezése heti, napi rendszerességgel, az évszaknak, a néphagyományoknak és az aktualitásoknak megfelelő tartalommal.
- A zenei tevékenységek (éneklés, mondókázás) integrálása más tevékenységekbe (pl. képeskönyv-nézegetés, alkotó tevékenységek, altatás).
- A gyermekek jelzéseire, zenei igényeire figyelmes és azokra reagáló kezdeményezés.
- A gyermekek számára kínált zenei anyag (ének és hallgatás egyaránt) gondos, minőségi válogatása az „csak tiszta forrásból” elv alapján, megvédve őket a „zenei méregtől”.

5.5.3. A zenei nevelés feltételei:

A. A kisgyermeknevelő képességei és hozzáállása:

- A kisgyermeknevelő rendszeresen, szívesen és jó hangulatban énekel, dúdologat.
- Rendelkezik legalább 100-150 dalból és mondókából álló, emlékezetből előadható saját repertoárral, amelyet folyamatosan bővít.
- Az énekelgetés, mondókázás alkalmát és módját korcsoportonként változóan tervezi, de rugalmasan alkalmazkodik a gyermekek pillanatnyi igényeihez.
- Naponta többszöri rövid énekelgetést, mondókázást valósít meg egy-egy gyermekkel vagy kis csoporttal.
- Az élő zene (éneklés, saját hangszeres játék) dominál, a technikai eszközökkel (lejátszón) történő zenehallgatás csak alkalomszerű.

B. Tárgyi feltételek és környezet:

- A gyermekek számára gazdag választékú, könnyen elérhető ritmushangszerek állnak rendelkezésre.
- Dallamhangszer (pl. furulya, xilofon, kalimba, guiro stb.) is rendszeresen jelen van a csoportban, és a kisgyermeknevelő ezt is használhatja.
- A csoportszobában van olyan csendesebb sarok vagy tér, ahol a mondókázás, zenélés zavartalanul folytatható.
- Az alkalmankénti zenehallgatáshoz jó minőségű, korszerű technikai eszköz áll rendelkezésre.

C. Szervezési feltételek:

- A jól szervezett napirend elegendő időt biztosít a spontán zenei tevékenységek kialakulásához.
- A nyugodt légkör megteremtése, ahol az énekléssel, zenéléssel foglalkozók és a más tevékenységű gyermekek egymás zavartalanságát is biztosítják.
- A gyermek szabadon kapcsolódhat be és kiléphet a zenei tevékenységekből, a részvétel önkéntes.

5.6. Vers, mese, képeskönyv-nézegetés

A nyelv nem csupán a kommunikáció eszköze, hanem a gondolkodás, a társas kapcsolatok építésének és a világ megismerésének alapvető eszköze is. A bölcsődei évek a nyelvi fejlődés egyik legdinamikusabb korszaka, amikor a gyermek szókincse robbanásszerűen gyarapodik, és elsajátítja az anyanyelv alapvető szerkezeti szabályait. A kisgyermek számára az első szavak tanulásával kezdődik a világ megismerése, az anyanyelv elsajátításával magáévá teszi nyelvközössége észjárását, és próbálja szavakba fordítani gondolat- és érzésvilágát. Ez a tevékenység összes testi-lelki képességét működteti, hiszen életkorilag az ismeretszerzésben elsődleges szerepe van a mozgásosságnak, az érzékeknek, az érzelmeknek. Emiatt is hívják ezt az időszakot az életre szóló erős összbemélyedések korának.

A bölcsődei környezetben biztosított gazdag nyelvi élmények – a közös éneklés, mesélés, képeskönyv-nézegetés, beszélgetés – meghatározó előfeltételei nemcsak az egészséges nyelvi fejlődésnek, hanem a későbbi óvodai, iskolai sikereknek és a társadalmi integrációnak is. A mai média-környezetben, ahol kevesebb a természetes beszélgetés, a felnőtt mintaadás felelőssége megnőtt. Célunk, hogy a gyermekeket olyan nyelvi környezetben részesítsük, amely elősegíti az önkifejezést, a kíváncsiságot, a sikeres kommunikáció örömét, és amelyben a nevelő alkalmazza az ún. anyai beszéd jellegzetességeit (ismétlés, kiemelés, gyakorlás, kivárás, az utalások értése).

5.6.1. A vers, mese és képeskönyv szerepe és hatása

A vers, mese és képeskönyv nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének és a képeskönyveknek pedig a tartalma, illusztrációi hatnak az érzelmeken keresztül a személyiségre. Az irodalmi alkotások különös beszédhelyzetek, amelyek erős, tartós, önkéntelen figyelmet váltanak ki.

A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös élmény segíti az aktív szókincs kialakulását, a világról való ismeretek megszerzését, és beavat a művészi nyelvhasználat rejtelseibe. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban. A mesét, verset és képeskönyvet a gyermek érzelmi-értelmi fejlődésének és fejlesztésének legfőbb segítőjének tekintjük.

Céljaink: A kisgyermeknevelő a gyermek életkori sajátosságaihoz és érdeklődéséhez igazodó irodalmi élményt nyújt. Ennek érdekében:

- Biztosítja a megfelelő képes- és mesekönyveket.
- Kialakítja a mesélésre, képeskönyv-nézegetésre alkalmas, nyugodt és biztonságos helyeket.
- Biztosítja az elegendő időt és a nyugodt légkört, az egyes gyermekek érdeklődéséhez, igényeihez igazodva.
- Az irodalom megismertetésén és megszerettetésén keresztül közvetve hat a szülőkre is (pl. kedvenc versek, mesék megosztása a faliújságon).

5.6.2. A kisgyermeknevelő feladatai:

A kisgyermeknevelő feladata, hogy ismerje a korosztály tipikus nyelvi fejlődési sajátosságait (a gyermeknyelv hangtani, szóalkotási, mondat- és szövegalkotási jellemzőit), és az azokhoz

igazodó, játékos formában támogassa a szókincs gyarapodását, a mondatszerkezetek elsajátítását és a kommunikációs szándékok kifejezését.

A kommunikációs helyzetek (mesélés, képeskönyv-nézegetés, játék) során a kisgyermeknevelő segíti a gyermekeket abban, hogy megtanulják a társalgás alapvető szabályait (pl. felváltva beszélni, a másik szándékára figyelni, a témához kapcsolódni), és különböző kommunikációs szándékaikat (kérés, információközlés, tiltakozás) fejezzék ki. A nevelő feladata továbbá a két agyfélteke összehangolt munkájának elősegítése olyan módon, hogy a beszédkésztséget fejleszti (bal agyfélteke) a beszéd zenei elemeinek (ritmus, hanglejtés) érvényesítésével (jobb agyfélteke).

A. A feltételek megteremtése:

- A gyermek életkori sajátosságaihoz és érdeklődéséhez igazodó, változatos képes- és mesekönyvek (beleértve az ismeretterjesztő, tematikus képeskönyveket is) biztosítása, melyek jó állapotban, esztétikusak, és a gyermekek számára elérhetően tároltak.
- A mesélés, verselés élményét gazdagító eszközök (pl. bábok, mesepárna, papírszínház) rendelkezésre állítása.
- A könyvespolc közelében alkalmas hely (pl. szőnyeg, puhasarok) kialakítása a verselésre, mesélésre, képeskönyv-nézegetésre.
- A jól szervezett napirenddel a lehető leghosszabb idő biztosítása a játéktevékenységre, ezen belül a verselésre, mesélésre, képeskönyv-nézegetésre.
- Nyugodt légkör biztosítása, ahol a résztvevők zavartalansága biztosított.

B. A tevékenység végzése a helyzetekben:

- A kisgyermeknevelő a gyermekekkel folytatott kommunikációban olyan nyelvi mintát nyújt, amely hozzájárul a nyelvi fejlődéshez. Ennek jellemzői lehetnek: a hozzájuk igazodó, expresszív, dallamos beszéd, a mondatok egyszerűsítése és ismétlése, valamint a gyermek megnyilatkozásainak nyelvtanilag helyes formában történő visszajelzése és kibővítése.
- A gyermekek igényeihez, hangulatához és az aktuális szituációhoz igazodva kezdeményez, és ugyanígy fogékonyan reagál a gyermekek saját kezdeményezésére.
- Rövid verseket, egyszerű meséket emlékezetből, hangulatosan, élményt nyújtva, biztos szövegtudással mond.
- Az irodalmi alkotásokat arcjátékkal, ritmikus mozdulatokkal, hanglejtéssel kíséri, a hangerő változtatásával teszi érzékelhetővé a hangulatot.
- A könyvből mesélés során a szöveget hangulatosan, interaktívan, a gyermek kérdésését lehetővé téve tolmácsolja. A képeskönyv-nézegetést élményszerű beszélgetéssé, képről meséléssé alakítja.

- Alkalmazza a mondókázás nyugtató és fejlesztő hatását. A népi mondókák (dajkarímek, játékmondókák, állatmondókák) nemcsak örömet szereznek, hanem fejlesztik a ritmusérzékét, az artikulációt és a beszédészlelést.
- Ismeri és használja a néphagyományokhoz, ünnepekhez kapcsolódó meséket, verseket.
- A meseválasztásnál figyelembe veszi a gyermekek korát és pszichológiai sajátosságait, először a formula- és állatmeséket részesítve előnyben, amelyek szerkezete (ismétlés, egyszerű konfliktusok) közel áll a gyermeki gondolkodáshoz.

5.6.3. A tevékenység tartalma és szervezése:

- **Tartalom:** Kötetlen formában, a napszak bármely időszakában egy-egy gyermekkel vagy kis csoporttal kezdeményezve. Heti, napi rendszerességgel, az évszaknak, aktualitásoknak megfelelő, a gyermekek környezetéhez, élményvilágához kapcsolódó tartalommal. Az anyanyelvi nevelés alapelvei: játékoság, élményközpontúság, beszédkésztetés, komplexitás, folyamatosság.
- **Szervezés:** A mesélés és verselés alkalmát, módját korcsoportonként változóan tervezi. Naponta többszöri rövid mesélést, verselést, mondókázást valósít meg. A tevékenységek során alkalmazhatóak konkrét anyanyelvi fejlesztő játékok is, mint például a légző- és hangadó gyakorlatok, a nyelv- és ajaktorna, valamint a nem verbális kommunikációs játékok.

5.7. Alkotó tevékenységek

5.7.1. Az alkotó tevékenységek célja és jelentősége

Az alkotó tevékenységek alapvető célja, hogy a gyermek számára örömet szerezzen önkifejezésével, érzelmei feldolgozásának és megélésének lehetőségével. A folyamat, a tevékenység maga a központi elem, nem a végeredmény. A sikeres alkotói folyamat pozitívan hat a gyermek önbecsülésére és személyiségfejlődésére. A kisgyermeknevelő feladata ennek az örömnak az ébrentartása, hogy az alkotás a gyermek számára mindig vonzó és sikerélményt nyújtó legyen.

Az alkotás öröme gyakran a mozgásból, a nyomhagyás öröméből fakad. A kisgyermek számára a rajzolás és festés nem csak képi megjelenítés, hanem testi élmény is. A mozgás nyomán keletkező jelek (pl. homokban, festékben) átvezetnek a tudatosabb formák megalkotásához. A nevelő felismeri és értékeli ezt a fejlődési folyamatot.

5.7.2. A kisgyermeknevelő feladatai és szerepe

A kisgyermeknevelő nem irányító, hanem facilitáló, támogató szerepet tölt be. Feladatai a következők:

- **Stimuláló környezet biztosítása:**
 - **Tárgyi feltételek:** Változatos, életkorhoz illeszkedő, jó minőségű eszközök és anyagok biztosítása egész nap.
 - **Tér- és időbeli feltételek:** Nyugodt, esztétikus, kialakított alkotóközeg, ahol a gyermek zavartalanul dolgozhat. Rugalmas időbeosztás, amely lehetővé teszi a hosszabb, elmerülő alkotást.
- **A folyamat támogatása:**
 - **Technikai segítség:** Eszközhasználat, technikák bemutatása a gyermek pillanatnyi igénye alapján. A minta célja a kedvcsinálás és az inspirálás, nem a másolás.
 - **Anyagismeret és kísérletezés ösztönzése:** Lehetőség adása a színek keverésének, különböző textúrák és anyagok (agyag, homok, természeti anyagok) felfedezésének.
 - **Motiválás és bátorítás:** A gyermek erőfeszítésének, felfedezéseinek és a folyamatnak az elismerése. A kreativitás ösztönzése, az egyéni fejlettséghez és érdeklődéshez igazodás.
- **Az alkotás értékelése és megjelenítése:**
 - A gyermek alkotásainak tiszteletben tartása, megőrzése (pl. portfólió, kiállítás).
 - Az alkotások szülők számára történő láthatóvá tétele, megbeszélése.

5.7.3. Az alkotás pszichológiai alapjai és a játék

Az alkotás és a játék szorosan összefonódik a gyermekkorban. A vizuális tevékenység lehetőséget ad az érzelmek kifejezésére és feldolgozására. A gyermek gyakran szimbólumokat (pl. pötty, kör, firka stb.) használ, amelyek többféle tartalmat hordozhatnak, és a gyermek saját belső világához kapcsolódnak. A nevelő feladata megérteni és tiszteletben tartani ezt a szimbolikus kommunikációt, anélkül, hogy túlzottan racionális értelmet próbálna rákényszeríteni.

5.7.4. Fő alkotó tevékenységi formák és technikák

A tevékenységek a gyermek szabad és kreatív megnyilvánulásán alapulnak. A nevelő a spontán kezdeményezésekre épít.

- **Rajzolás és festés:**
 - **Alapvető formák:** firkálás, lengőfirka, fészekfirka, pöttyök, körök.
 - **Technikák:** ujjfestés, ecsetes festés, szivacsos festés, csurgatás, spriccelés.
 - **Eszközök:** grafit- és színes ceruzák, zsírkréták, filctollak, pasztell, vízfesték, tempera.
- **Nyomtatás és lenyomatkészítés:**
 - **Technikák:** kéznyomat, bionyomatok (pl. falevél, zölkségek), sablonnyomtatás (stencil), pecsételés.
 - **Cél:** A negatív-pozitív tér, a sokszorosíthatóság és a véletlen formavilág felfedezése.

- **Mintázás és építés:**

- **Anyagok:** gyurma, agyag, homok, hó, építőkocka, "hulladék" anyagok (dobozok, hengerek).
- **Tevékenységek:** gyúrás, nyomkodás, formázás, építés, domborműkészítés.

- **Kollázs és mozaik:**

- **Anyagok:** színes papír (tépés, vágás), textil, bőr, természeti anyagok.
- **Cél:** Különböző textúrák és formák összeállítása, kompozíciós gyakorlat.

5.7.5. A színek világa

A színek felfedezése alapvető vizuális élmény. A nevelő segíthet a gyermeknek ezen a téren:

- I. Alapszínek (primérek) ismertetése: sárga, kék, piros.
- II. Keverési kísérletek: A másodlagos színek (zöld, narancs, lila) felfedezése játékos formában (pl. festéköblítés, színkör pörgetése).
- III. Komplementer színek: A szemben álló színek felfedezése egyszerű játékokkal (pl. utókép-kísérlet), amely hozzájárul a színérzék fejlődéséhez.

5.7.6. A műteremsarok és a folyamat szervezése

A kreativitás elősegítéséhez elengedhetetlen egy jól szervezett tér és idő.

- **Műteremsarok:** Egy állandóan elérhető, csábítóan berendezett sarok, ahol a gyermek spontán alkothat. Itt helyezkednek el a biztonságos, könnyen kezelhető alaprajzeszközök és anyagok.
- **Foglalkozások szervezése:** A technikailag igényesebb tevékenységek (pl. csoportos festés, nyomtatás) előkészítést és tervezést igényelnek. A motiváció (téma, mese, zene) és a folyamat (anyagok bemutatása, technikai segítség, közös értékelés) egyaránt fontos.
- **Az alkotás ünnepe:** A befejezés, a rendrakás és a kész művek megtekintése, kiállítása egy ünnepélyes pillanat legyen, amely méltó az elvégzett munkához.

5.8. Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszagztatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermeknek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

Célunk: a közös munkálkodás, a tevékenység fontosságának, hasznosságának, a segítség átélésének hangsúlyozása, oly módon, hogy a gyermek a tevékenységben örömmel és önként vegyen részt, de bármikor kiléphessen belőle.

A kisgyermeknevelő feladatai:

- biztosítani a próbálkozás, az együttműködés és a feladatok megosztásának lehetőségét ezekben a helyzetekben,
- hozzájárulni a gyermekek ízlésének, igényességének, mások felé fordulásának és önállóságának fejlesztéséhez.

Feltételek: Megfelelő méretű eszközök és elegendő idő biztosítása a tevékenységhez.

6. Személyi feltételek

A Kislángi Csicsergő Mini Bölcsőde minőségi ellátásának és a gyermekek biztonságos fejlődésének egyik alapvető feltétele a képzett, elhivatott és stabil szakmai csapat. Munkatársaink kiválasztásánál, továbbképzésénél és napi munkájában a 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben foglalt szakmai létszámirányszámokat, képesítési előírásokat és egészségügyi feltételeket követjük, miközben kiemelt figyelmet fordítunk a személyes elhivatottságra és a gyermekekkel való szeretetteljes, tiszteletre alapozó kapcsolatra.

6.1. Szervezeti felépítés és létszámfeltételek

A mini bölcsődei ellátást két csoportban (Katica és Pillangó) biztosítjuk. A szakmai létszámot a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 1. számú melléklete alapján biztosítjuk, meghaladva az előírt minimumot:

- 3 fő kisgyermeknevelő a két csoport számára. A kisgyermeknevelők közül egy, a főigazgató által kijelölt kisgyermeknevelő látja el a bölcsődei intézményegység szakmai vezetését, mely feladat heti 1 óráját foglalja magában.
- 2 fő bölcsődei dajka, csoportonként 1 fő.

Mivel intézményünk egy többcélú köznevelési intézmény (Óvoda-Mini Bölcsőde és Konyha) része, a bölcsődei intézményegység gazdasági és adminisztratív vezetését, valamint a koordinációs feladatokat a főigazgató látja el, aki egyben az óvodai intézményegység vezetője is.

6.2. Képesítési előírások és egészségügyi alkalmasság

A munkakörök betöltéséhez a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 2. számú melléklete, valamint az egészségügyi alkalmasságról szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet és mellékletei szabályozzák a képesítési és egészségügyi követelményeket.

- **Kisgyermeknevelők:** Mindhárom kisgyermeknevelőnk a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 2. számú melléklete által meghatározott, középfokú szakképesítéssel (szakközépiskolai vagy OKJ-s végzettséggel) rendelkezik, amely pedagógus szakképesítést biztosít a bölcsődei ellátásban. A szakmai vezetői feladatokat ellátó munkatárs is megfelel a vonatkozó képesítési előírásoknak.
 - **Szakmai fejlődés és távlatok:** Bölcsődénk erősen hisz a folyamatos szakmai fejlődésben. Távlatunk és konkrét terveink között szerepel, hogy a kisgyermeknevelőink a jövőben felsőoktatási intézményben (egyetemen, főiskolán) szerzett diplomával (csecsemő- és kisgyermeknevelő BA) mélyítsék el szakmai tudásukat. Ez a fejlődési út nemcsak az egyéni szakmai útjukat gazdagítaná, hanem hozzájárulna az intézményünkben nyújtott ellátás minőségének folyamatos emeléséhez is.
- **Bölcsődei dajkák:** A bölcsődei dajka munkakör betöltéséhez a vonatkozó szakképesítés szükséges.
- **Egészségügyi alkalmasság – Átfogó orvosi vizsgálat:** A bölcsődében dolgozó minden munkatársnak – a kisgyermeknevelőknek és a bölcsődei dajkáknak – a 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet szerint érvényes Egészségügyi Nyilatkozattal kell rendelkeznie. Ez a dokumentum a járványügyi érdekből kiemelt munkakörre vonatkozó, a munkavégzés feltételeként előírt orvosi vizsgálat eredményét tartalmazza. A vizsgálat köre a következőket foglalja magában:
 - Bakteriológiai vizsgálat (bél- és nyálkagomba vizsgálat)
 - Bőrgyógyászati vizsgálat
 - Fertőző tuberkulózist kizáró vizsgálat
 - A vizsgálatok közé nem tartozik a nemi betegségekre (lues szerológia) vonatkozó vizsgálat.

Az Egészségügyi Nyilatkozat kiállításával az orvos igazolja, hogy a munkavállaló – jelenlegi egészségi állapota alapján – alkalmazható a gyermekek ellátásával kapcsolatos munkakörben, és nem jelent fertőzésveszélyt a rábízott gyermekek számára. A munkavállalók kötelesek az előírt időközönként (jelenleg évente) megismételni a vizsgálatot.

6.3. A "saját kisgyermeknevelő" rendszer és a csapatműködés

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt. A Bölcsődei Nevelés Országos Alapprogramjának elveit követve, bölcsődénkben a "saját kisgyermeknevelő" rendszert alkalmazzuk. Ennek lényege, hogy minden gyermeket egy kijelölt kisgyermeknevelő azonosít

magáévá, aki a gyermek elsődleges kapcsolattartója, biztonságos bázisa és fejlődésének fő dokumentálója.

- **Bevezetés és folytonosság:** A "saját kisgyermeknevelő" vezeti a gyermek egyéni bölcsődébe szoktatását, kíséri figyelemmel napi rutinját és fejlődését, vezeti a hozzá kapcsolódó megfigyelési naplót, és elsődleges partner a szülő számára. Ez a kiszámítható kapcsolat elősegíti a gyermek érzelmi biztonságát.
- **Rugalmasság és együttműködés:** A három pedagógus szoros együttműködése lehetővé teszi, hogy a gyermekek mindig egy jól ismert felnőtt mellett érezzék magukat biztonságban. A csapatműködés révén a gyermekek megismerik és megbíznak a többi kisgyermeknevelőben is, ami betegszabadság vagy távollét esetén is zökkenőmentes átmenetet biztosít.
- **Integrált gondozás:** A két bölcsődei dajka szorosan együttműködik a kisgyermeknevelőkkel. A gondozási helyzetek (pl. pelenkázás, étkezés, öltöztetés) nem csupán rutinfeladatok, hanem a nevelő-gyermek kapcsolat építésének bensőséges pillanatai, ahol a dajkák és a kisgyermeknevelők egymás munkáját segítve és kiegészítve támogatják a gyermekek önállósodását.

6.4. Helyettesítés és stabilitás

A folyamatos és kiváló minőségű ellátás a gyermekek számára a legfontosabb. Ennek érdekében a stabilitást és a rugalmasságot is biztosító helyettesítési rendszert alkalmazunk.

- **Belső rugalmasság:** A három kisgyermeknevelőből álló csapat belső fedezete biztosítja az elsődleges helyettesítést. A pedagógusok kölcsönösen ismerik mindkét csoport gyermekeit és napirendjét, ami lehetővé teszi akadálymentes működést.
- **Külső helyettesítés:** Szükség esetén egy kisgyermeknevelőt óvodapedagógus helyettesíthet, aki esetleg rendelkezik a 2 éves kortól való óvodai neveléshez szükséges 60 órás továbbképzéssel vagy másoddiplomaként rendelkezik a csecsemő- és kisgyermeknevelő BA végzettséggel vagy a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 2. számú melléklete által meghatározott, középfokú szakképesítéssel (szakközépiskolai vagy OKJ-s végzettséggel) rendelkezik. Egy bölcsődei dajkát óvodai dajka helyettesíthet. Minden helyettesítő munkatárs betartja az egészségügyi alkalmassági és képesítési előírásokat.

6.5. Szakmai fejlődés és együttműködés

Hiszünk abban, hogy egy élő, fejlődő szakmai közösség alkotja a minőségi bölcsődei ellátás legszilárdabb alapját.

- a) **Továbbképzés és önképzés:** A csapat tagjai rendszeresen részt vesznek belső (intézményi) és külső (pl. művelődési ház, pedagógiai intézmény, főiskolai/egyetemi stb.) szakmai továbbképzéseken. Önálló önképzésüket is támogatjuk, hogy naprakészek maradjanak a gyermeknevelés és -gondozás legújabb kihívásaival és módszertanaival.
- b) **Szakmai reflektálás:** Rendszeres, heti vagy kétheti csapattalálkozókon reflektálunk a napi gyakorlatra, a gyermekek fejlődésére, a csoportdinamikára és a felmerülő nevelési-gondozási kérdésekre. Ezek a megbeszélések bizalmas környezetben, konstruktív párbeszéd keretében zajlanak.
- c) **Külső szakértői hálózat:** A sajátos nevelési igényű gyermekeink korai fejlesztéséhez, a családok támogatásához, vagy komplex nevelési kérdésekben szükség esetén külső szakembereket vonunk be (pl. védőnő, gyógypedagógus, pszichológus, logopédus, konduktor stb.). Célunk, hogy a lehető legszélesebb körű szakmai támogatást biztosítsuk minden gyermekünk és családja számára.

A Kislángi Csicsergő Mini Bölcsőde csapata – 3 kisgyermeknevelő és 2 bölcsődei dajka – hivatástudattal, szeretettel és szakmai alázattal áll munkája mögé. Célunk, hogy a mi személyiségünk, hozzáállásunk és együttműködésünk révén minden gyermek számára biztonságos, örömteli és gazdagító bölcsődei éveket teremtsünk.

A kötelező szakmai továbbképzés rendje:

A Kislángi Csicsergő Mini Bölcsőde munkatársainak folyamatos szakmai fejlődése elengedhetetlen a minőségi ellátás szempontjából. Ezt a fejlődést nemcsak saját elhivatottságunk, hanem a jogszabályi előírások is irányítják. A bölcsődei gondoskodást végző személyek (kisgyermeknevelők, dajkák) a 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet szerint kötelesek négyéves továbbképzési ciklusokban részt venni szakmai továbbképzéseken.

A kötelezettség teljesítéséhez a munkatársainknak a ciklus lezárásáig meg kell szerezniük az előírt számú továbbképzési pontot (középfokú végzettség esetén 60, felsőfokú végzettség esetén 80 pontot). A pontszerzésre számos minősített forma – szakmai tanfolyamok, konferenciák, e-learning képzések, szakmai műhelyek – biztosít lehetőséget. Az intézmény vezetése aktívan támogatja és szervezi a munkatársak részvételét ezeken a képzéseken, biztosítva, hogy a továbbképzési kötelezettség a mindennapi gyakorlatban is érvényesüljön és gazdagítsa szakmai munkánkat.

6.6. A bölcsődei csapat szakmai kultúrája és etikai normái

A Kislángi Csicsergő Mini Bölcsőde csapatát nem csupán a jogszabályi előírások betartása, hanem egy mélyreható szakmai etika és közös értékrend köti össze. Hiszünk abban, hogy a gyermekek

optimális fejlődéséhez egy biztonságos, szeretetteljes és példamutató felnőtt közösségre van szükség. Szakmai kultúránkat a következő alapvető normák és elvárások jellemzik:

6.6.1. A kisgyermeknevelőtől elvárt alapvető hozzáállás és magatartás

Bölcsődénkben a kisgyermeknevelőtől elvárjuk, hogy gondoskodjon arról, hogy a rá bízott kisgyermeket a bölcsődénkben kellemes hatások érijék. Empatikus magatartásával, viselkedésével a mindennapok alkalmával szeretetteljes, derűs és nyugodt légkört alakít ki. Kiemelt feladatának tekintjük a bölcsődébe lépéstől kezdve a kisgyermeknevelő és a kisgyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakítását.

Elvárás továbbá:

- A gyermek egyéni igényeihez igazított játéklehetőségek megteremtése.
- A szülőkkel való rendszeres, bizalmas kapcsolattartás az együtt nevelés érdekében.
- A gyermek legkisebb fejlődési lépéseinek észrevétele, értékelése és a gyermekkel való közös öröm az elért eredmények felett.
- A mások iránti nyitottság, empátia és tolerancia továbbfejlesztésének támogatása.
- A kisgyermek számára közös élmények biztosítása a kisgyermeknevelőkkel és kortársaikkal.
- A kisgyermeknevelők közötti bizalomra épülő kapcsolat kialakítása és ápolása.
- Az esélyegyenlőség biztosítása, a tolerancia, a megújulás képessége és a gyermekközpontú szemlélet érvényesítése.
- A kisgyermek és szülők számára példamutató magatartás, hanghordozás és viselkedés.

6.6.2. A bölcsődei dajka integrált szerepe a nevelői munkában

A bölcsődei dajkánk nem csupán technikai segítő, hanem a nevelő-gondozó munka elválaszthatatlan, értéket teremtő résztvevője. Feladatát a kisgyermeknevelővel közösen, annak irányításával végzi, hozzájárulva a gyermeki személyiség kibontakozásához. Empatikus képességeivel, gyermekszerető és példamutató magatartásával nélkülözhetetlen tagja a csapatnak. A dajka feladatkörébe tartozik a gyermekek közvetlen gondozása és felügyelete, a higiénia és takarítási feladatok ellátása, az étkeztetés támogatása, a pihenés feltételeinek biztosítása, valamint aktív közreműködése a programokon és ünnepeken. Folyamatos jelenlétével és figyelmével kulcsszerepet játszik a balesetek megelőzésében és a biztonságos környezet fenntartásában.

6.6.3. Etikai magatartás és felelősségtudat

Minden munkatársunk köteles betartani a titoktartási nyilatkozatban foglaltakat. A gyermekekkel, családokkal és munkatársakkal kapcsolatos, titoknak minősülő információk megőrzése és védelme

alapvető kötelesség. A közösségi médiában és nyilvános szereplések során is ügyelünk az intézmény és a pedagógusi hivatás jó hírnevének ápolására.

Aránytalanul nagy értékű ajándék, szolgáltatás vagy más vagyoni előny elfogadása a gyermekektől és a szülőktől egyaránt tilos. Konfliktusok esetén először közvetlen párbeszédre, majd szükség esetén a felettes bevonására törekszünk. A gyermekek testi-lelki épségének veszélyeztetése esetén azonnali bejelentés kötelező a főigazgató és a hatóságok felé.

6.6.4. Együttműködés és szakmai fejlődés keretei

A csapat szakmai munkáját a Bölcsődei Nevelőtestület koordinálja, amely döntési, véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik a nevelési kérdésekben. A folyamatos szakmai fejlődést szolgálják a rendszeres csapattalálkozók, a belső és külső továbbképzések, valamint a kollegiális mentorálás.

A helyettesítési rend mindig a gyermekek biztonságát és a folytonosságot szolgálja. A kisgyermeknevelőt elsősorban kisgyermeknevelő, vagy a minimum 60 órás képzést teljesített óvodapedagógus, a bölcsődei dajkát pedig bölcsődei vagy óvodai dajka helyettesíti a főigazgató utasítása alapján.

A Kislángi Csicsergő Mini Bölcsőde csapata – a kisgyermeknevelők és a bölcsődei dajkák – tudatában van kiemelt felelősségének. Célunk, hogy mindennapi munkánkkal, hozzáállásunkkal és egymás iránti tiszteletünkkel olyan közösséget teremtsünk, ahol minden gyermek és családja biztonságban, elfogadva és szeretetben tud fejlődni.

6.6.5. A munkavállalók jogai és védelme

A Kislángi Csicsergő Mini Bölcsőde elkötelezett munkavállalói biztonságos, tisztességes és méltányos munkakörnyezet mellett. Hiszünk abban, hogy a gyermekek optimális fejlődéséhez a gondozóik jólétére és jogainak tiszteletben tartására is szükség van. A munkatársak jogait és érdekeit a vonatkozó munkajogszabályok, valamint a következő alapelvek garantálják:

- **Alkalmassági feltételek és bizalom:** Az intézményben kizárólag olyan munkatárs dolgozhat, akivel szemben nem áll fenn a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény által meghatározott kizáró tényező.
- **Védelem és biztonságos körülmények:**
 - A munkatársaknak joga van biztonságos és megfelelő munkavégzési körülményekhez.
 - Panasz benyújtása esetén a munkáltató védelmet biztosít a kivizsgálási eljárás lezárásáig.
- **Szakmai autonómia és adatvédelem:**
 - A szakmailag elfogadott módszerek közül – a hatályos jogszabályi keretek között – szabadon választhatják meg az adott helyzetben alkalmazandó legmegfelelőbb nevelési-gondozási megoldást.

- A dolgozók személyes adatai a személyes adatok védelméről szóló jogszabályoknak megfelelően kezeltek és védettek.
- **Különös védelem:** A munkaszervezés során különös figyelemmel vagyunk a család és a házasság intézményének védelmére. Kiemelt védelmet élvez a várandós anya és a kisgyermeket nevelő anya, amit a munkabeosztás és a munkaköri feladatok alakításánál is figyelembe veszünk.

A dolgozók érdekeinek figyelembevétele soha nem hátrányosíthatja a bölcsődei ellátásban résztvevő gyermekek jogait és érdekeit, hiszen a két csoport jóléte elválaszthatatlanul összefonódik.

6.7. A gyermekek alapvető jogai és kötelezettségei

A Kislángi Csicsergő Mini Bölcsőde munkájának középpontjában a gyermek áll. Intézményünk minden gyakorlata a Magyarország Alaptörvényében, a gyermekek védelméről szóló törvényben, valamint az ENSZ Gyermekjogi Egyezményben rögzített alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartására és érvényesítésére épül. Célunk, hogy a gyermekek biztonságos, szeretetteljes és ösztönző környezetben nőhessenek fel, ahol személyiségük teljes kibontakozására lehetőségük nyílik.

6.7.1. A gyermekek alapvető jogai intézményünkben:

- **A jólét és a harmonikus fejlődés joga:** Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. Napirendünk, az étrendünk, a játék- és pihenési lehetőségek, valamint a nevelési tevékenységek ennek a jognak az érvényesülését szolgálják. (Alaptörvény XVI. cikk (1); Gyermekjogi Egyezmény 3., 6. cikk)
- **Az élethez, a személyi szabadsághoz és a biztonsághoz való jog:** A gyermek veleszületett joga az élethez és a fejlődéshez. Intézményünk minden intézkedése a gyermek testi épségének és lelki biztonságának védelmét szolgálja. A gyermeket megvédjük minden formájú testi és lelki erőszaktól, elhanyagolástól és kizsákmányolástól. (Alaptörvény XVI. cikk (1); Gyermekjogi Egyezmény 6., 19., 37. cikk)
- **A személyiség tiszteletben tartásának joga:** A gyermeket nem szabad alávetni önkényes vagy törvénytelen beavatkozásnak a magánéletével, családjával vagy jó hírnevével kapcsolatban. A gyermek véleményének és érzéseinek kifejezését ösztönözzük, és figyelemmel kísérjük fejlődését. (Gyermekjogi Egyezmény 12., 16. cikk)
- **Az egészség védelmének joga:** A gyermeknek joga van a lehető legjobb egészségi állapothoz, mely magában foglalja a tartós betegségben vagy speciális nevelési igényben élő gyermekek egyéni igényeire szabott támogatását és a fejlődésére ártalmas környezeti hatások elleni védelmet. Higiéniai körülményeink, a tiszta levegőhöz és biztonságos környezethez való jogot

biztosító infrastruktúránk, valamint az egészséges táplálkozásra való törekvésünk e jog gyakorlását szolgálja. (Gyermekjogi Egyezmény 24. cikk)

- **A játék és a szabadidő joga:** A gyermeknek joga van a pihenésre, a szabadidő eltöltésére és a korának megfelelő játékokra. Napirendünk kellő teret biztosít a szabad és irányított játéknak, amely a gyermek fejlődésének alapvető eszköze. (Gyermekjogi Egyezmény 31. cikk)
- **Az oktatáshoz és a fejlődéshez való jog:** A bölcsődei nevelés a gyermek személyiségének, tehetségének és képességeinek a lehető legteljesebb kibontakozását, valamint az emberi jogok, az alapvető szabadságok és az emberi méltóság tiszteletére való nevelést célozza. (Gyermekjogi Egyezmény 28., 29. cikk)
- **Az esélyegyenlőség joga:** Minden gyermeket egyenlőnek tekintünk, és ellátásunkat minden gyermek számára egyénre szabottan, sajátos igényeihez igazítva biztosítjuk, megkülönböztetés nélkül (Alaptörvény XV. cikk (2); Gyermekjogi Egyezmény 2. cikk), beleértve a nemzeti, etnikai és kulturális hovatartozás, valamint az egészségi állapot vagy fogyatékosság alapján történő megkülönböztetést is.

6.7.2. A gyermekek alapvető kötelezettségei és a közösségben való felelős részvétel:

A jogok gyakorlása természetesen felelősséggel jár.

A bölcsődei közösségben a gyermekek fokozatosan tanulják meg a felelős viselkedés alapjait.

Ez magában foglalja:

- A másik gyermek jogainak és személyes határainak tiszteletben tartását.
- A közösség által megállapított, gyermekkoruknak megfelelő egyszerű szabályok betartását (pl. a játéktér rendjének, a közös foglalkozások kereteinek tiszteletben tartása).
- A saját és közös játékok, tárgyak óvatos kezelését.
- A bölcsődei munkatársak irányításának és segítő szándékú utasításainak figyelemmel kísérését.

A fenti jogok és kötelezettségek érvényesülését a bölcsőde minden munkatársa biztosítja példamutató magatartásával, a gyermekkel való tiszteletre alapozó kapcsolattartásával és a biztonságos környezet kialakításával. A szülőkkel való szoros együttműködésben dolgozunk azon, hogy ezek az elvek a gyermek mindennapjaiban érvényesüljenek.

6.8. A szülők jogai, kötelességei és az intézménnyel való együttműködés

A Kislángi Csicsergő Mini Bölcsőde munkája a szülőkkel való szoros partnerségen alapul. Hiszünk abban, hogy a gyermek harmonikus fejlődéséhez az intézményi nevelés és a családi nevelés összhangja elengedhetetlen. Ezt a partnerséget a Köznevelési Törvény (Köznev. tv.) meghatározza, amely kiemeli a szülők jogait és kötelességeit.

6.8.1. A szülők alapvető kötelességei az intézménnyel szemben:

A szülő kötelessége, hogy (Köznev. tv. 72. §):

- **Gondoskodás és fejlődés támogatása:** Gondoskodjon gyermeke értelmi, testi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről. Köteles figyelemmel kísérni gyermeke fejlődését, és minden tőle elvárható segítséget megadni ahhoz, hogy gyermeke teljesítse kötelességeit, együttműködve ebben az intézménnyel.
- **Biztosítás a bölcsődei ellátásban:** Biztosítsa gyermeke bölcsődei nevelésben való részvételét, valamint a bölcsődei napirend betartását (pl. rendszeres és időben történő érkezés).
- **Tisztelet az intézmény és munkatársai iránt:** Tiszteletben tartsa a bölcsőde főigazgatójának, kisgyermeknevelőinek és dajkáinak emberi méltóságát és jogait, tiszteletet tanúsítson irántuk.
- **Egészségügyi információk közlése (különösen fokozott kockázat esetén):** Köteles a beiratkozáskor, vagy a diagnózis ismertté válása után haladéktalanul tájékoztatni a bölcsődét gyermeke fokozott figyelmet igénylő egészségi állapotáról (pl. súlyos allergia) és a megteendő sürgősségi intézkedésekről. Ezen felül köteles gondoskodni arról, hogy az életmentő gyógyszer a gyermek mindig magánál legyen (pl. a szülő által átadott eredeti dobozban).
- **Együttműködés a szakmai támogatásban:** Köteles biztosítani gyermeke részvételét a fejlesztő foglalkozásokon, ha a bölcsődei csapat és a nevelőtestület ezért javaslatot tesz, és együttműködni a pedagógiai szakszolgálati intézményekkel.

6.8.2. A szülők alapvető jogai az intézménnyel szemben:

A szülő joga, hogy (Köznev. tv. 72. §):

- **Tájékoztatást kapjon:** Megismerje a bölcsőde Szakmai Programját és Háziarendjét, valamint rendszeresen részletes és érdemi tájékoztatást kapjon gyermeke fejlődéséről, magaviseletéről.
- **Tanácsot és segítséget kérjen:** Nevelési kérdésekben tanácsot és segítséget kapjon a kisgyermeknevelőktől és a bölcsőde vezetésétől.
- **Részt vegyen az intézményi életben:** Kezdeményezze a szülői szervezet létrehozását, és annak munkájában részt vegyen. A bölcsőde szakmai vezetőjének vagy a kisgyermeknevelőnek a hozzájárulásával részt vehetnek csoportéletünk egyes foglalkozásain.
- **Javaslattal éljen:** Írásbeli javaslatait a bölcsőde vezetése, a nevelőtestület vagy a pedagógus megvizsgálja, és arra a megkereséstől számított 15 napon belül érdemi választ kap.
- **Az oktatási jogok biztosához forduljon:** Az oktatási jogok biztosához fordulhat, ha azt szükségesnek tartja.

6.8.3. A Kislángi Csicsergő Mini Bölcsőde és a szülők partnersége:

A fentiek alapján kiemelt figyelmet fordítunk a szülőkkel való nyitott, őszinte és folyamatos kommunikációra. Rendszeres szülői értekezletek, egyéni konzultációk és informális, szülőcsoportos beszélgetések biztosítják, hogy közösen dolgozhassunk gyermekünk legjobb érdekében. Szülőket aktív partnereinknek tekintjük, akiknek véleménye, javaslatai nélkülözhetetlenek intézményünk fejlődéséhez és a minőségi ellátás folyamatos javításához.

6.8.4. Panaszkezelés és jogorvoslati lehetőségek

A Kislángi Csicsergő Óvoda-Mini Bölcsőde és Konyha elkötelezett abban, hogy a szülőkkel kapcsolatos kérdéseket és esetleges problémákat nyíltan, együttműködő légkörben oldjuk meg. Amennyiben azonban egy szülő panasszal szeretne élni az intézményi gyakorlattal, működéssel vagy ellátással kapcsolatban, a következő utat javasoljuk:

A panaszkezelés lépései a bölcsődén belül:

1. **A panasz tudomásul vétele:** A panasz bejelentése a főigazgatónál történik, aki azt írásban vagy más, bizonyítható formában tudomásul veszi.
2. **Tények gyűjtése:** A főigazgató minden releváns információt és álláspontot összegyűjt a panasszal kapcsolatban.
3. **Megoldások keresése:** Célunk, hogy a felek egyeztetése alapján konstruktív megoldást találjunk.
4. **Tájékoztatás:** A panaszt benyújtó szülőt a megoldási javaslatokról, vagy a döntésről írásban tájékoztatjuk.

Jogorvoslati lehetőségek:

Ha a szülő a panaszát az intézményen belül nem tudja kielégítően megoldani, vagy közvetlenül oda fordul, további jogorvoslati lehetőségei vannak. A panasz benyújtható a fenntartó jegyzőhöz, a területileg illetékes kormányhivatalhoz, vagy az oktatási jogok biztosához. A végső fórum a bíróság.

További fontos jogok és kötelezettségek:

- A szülőnek joga van megismerni gyermeke csoportjának mindennapjait és a nevelési-gondozási elveket a gyakorlatban.
- A szülőnek joga van megismerni saját gyermekét érintő, róla készült dokumentumokat (pl. megfigyelési jegyzőkönyvek).
- A szülő kötelessége a bölcsőde Háziarendjében és Szakmai Programjában foglaltak betartása.
- A szülő kötelessége a fizetendő személyi térítési díj időben történő rendezése.

Gyermekjogi képviselő:

A gyermekjogi képviselő feladata a gyermekek jogainak és érdekeinek védelme. Érdekében fordulhatnak hozzá szülők, gyermekek és szakemberek is.

Név: dr. Zabolai Tímea

Telefon: +36 20 489 9565

E-mail: timea.zabolai@ijsz.bm.gov.hu

7. Tárgyi feltételek

A mini bölcsőde tárgyi feltételeinek kialakítása során kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek biztonságára, egészségére, fejlődésének támogatására, valamint a megfelelő higiénias és nevelési-gondozási környezet biztosítására. Működésünk alapvető szabályait a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet és a 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet (a játszótéri eszközök biztonságosságáról) határozza meg. Céljaink eléréséhez és a mindennapok kellemes komfortérzetéhez nélkülözhetetlen a kiváló tárgyi ellátottság. A Szakmai Program megvalósításának alapfeltétele a biztonságos, barátságos, esztétikus és gyermekközpontú bölcsődei környezet.

7.1. Az épület és a helyiségek általános jellemzői

- A mini bölcsőde a Kisláng Község Önkormányzata által fenntartott, egy korábbi iskolaépületből átalakított létesítményben, a falu központjában, a postával szemben található. Az épület megfelel a 15/1998. NM rendelet 51/O. § (1) bekezdésében foglaltaknak: száraz, világos, jól szellőztethető és fűthető.
- A gyermekek tartózkodására szolgáló helyiségek kialakítása biztosítja a gyermekek testi épségét, és megfelelnek életkoruknak, az ártalmaktól mentes környezet követelményeinek (51/O. § (3)).
- A csoportszoba kizárólag a szolgáltatás nyújtásával azonos időben és célra használatos. A csoportszoba hasznos alapterülete gyermekenként legalább 3 m², az összességében biztosított alapterület pedig nem kevesebb 15 m²-nél (51/O. § (4)).
- A mini bölcsőde két csoportja közösen használja a konyhát és a fürdőszobát, melyek tárgyi feltételei megfelelnek a bölcsődei módszertani szervezet szakmai iránymutatásában foglaltaknak (51/O. § (2)).

7.2. Helyiségrendszer és berendezés

A bölcsőde helyiségrendszere és berendezése megfelel a 15/1998. NM rendelet 11. mellékletében foglalt kötelező eszközökről és felszerelésről szóló jegyzéknek, valamint az Országos Alapprogram 6.3. pontjának előírásainak. A berendezési tárgyak és eszközök biztonságosak, jó minőségűek, fertőtleníthetők és a gyermekek életkorához, testméretéhez igazodnak.

A mini bölcsőde a szolgáltatás nyújtására a következő helyiségeket hasznosítja: közös előtér, akadálymentes mosdó/illemhely (a felnőttek számára), gyermeköltöző (átadó helyiség), gyermekfürdőszoba, csoportszobák, tálalókonyha, felnőtt öltöző, takarító- és tisztítószer raktár.

A mini bölcsőde rendelkezik a következő helyiségekkel:

- **Csoportszoba** (2 db): A természetes megvilágítású, barátságos színű csoportszobákat a gyermekek változó méretének megfelelő, esztétikus bútorokkal és eszközökkel rendeztük be. A padlóburkolat mosható, fertőtleníthető, meleg padló, amelyet bizonyos részeken szőnyeggel borítunk. A játékokat állandó, a gyermekek számára elérhető magasságban, nyitott játékpolicokon vagy kosarakban helyezzük el, hogy önállóan, kedvük szerint választhassanak. A csoportszobában elkülönülésre alkalmas kuckót, pihenősarkot alakítunk ki, ahol egy-egy gyermek pihenhet, ha elfáradt, csendre vágyik, vagy nem érzi jól magát. A csoportszobában adottak a játéktevékenység és a nyugodt alvás feltételei.
- **Gyermekfürdőszoba:** A kisgyermek gondozását és önállósodását segítő berendezéssel rendelkezik. Minden gyermek számára biztosítjuk saját, jellel ellátott fésűjét, törülközőjét és fogmosó poharát. A gyermek teljes alakját mutató tükör segíti a testkép kialakulását. A fürdőszoba 2 kisméretű mosdókagylóval, 2 felnőtt mosdókagylóval, 2 kisgyermek WC-vel, 1 nagyméretű WC-vel, 1 bilimosóval, 2 pelenkázó szekrénnel és egy fürdetőkáddal van felszerelve.
- **Gyermeköltöző (átadó helyiség):** Az öltözőt az 1-3 éves korú gyermekek öltöztetési igényeinek megfelelően alakítottuk ki. Elegendő hely biztosított minden gyermek ruhájának és cipőjének elhelyezésére öltözőszekrényekben, kispadokkal kiegészülve. A helyiségben elhelyezett faliújságon keresztül biztosítjuk a szülők tájékoztatását (házirend, napirend, heti étrend, szakmai cikkek), és itt mutatjuk be a gyermekek alkotásait is.

7.3. Étkeztetés

A mini bölcsőde napi négyszeri étkezést biztosít. A gyermekek étkezése a csoportszobákban zajlik. Az ételleket a Kislángi Csicsergő Óvoda-Mini Bölcsőde és Konyha főzőkonyhája szolgáltatja ki, akik biztosítják az egészséges, kor szerinti táplálkozás és a konyhatechnológiai, valamint higiéniai előírások betartását (51/O. § (5)). Odafigyelünk arra, hogy a gyermekek vitaminban gazdag, egészséges ételleket fogyasszanak. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek megtanulják helyesen használni az evőeszközöket, és megismerkedjenek a kulturált étkezés szokásaival.

7.4. A játszókert és a játszótéri eszközök biztonsága

A játszókertet úgy alakítottuk ki, hogy a bölcsődei gyermekcsoportok számára biztonságos, egészséges körülmények között biztosítsa a szabadban való tartózkodást (51/O. § (5)). A kert

burkolt és füvesített felületeket, homokozót és mobil játékokat foglal magában. A növényzet árnyékos és napos lehetőséget egyaránt biztosít. A játszókertet megfelelő kerítéssel és a gyermekek számára elérhetetlen magasságú, zárható kapuval védjük.

A játszókertben elhelyezett játszótéri eszközök (pl. mini csúszda, homokozó) kiválasztásánál, telepítésénél és üzemeltetésénél a 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet előírásait betartjuk. Az eszközök forgalomba hozatala és használatba vétele megfelelőségi tanúsítvánnyal igazolt (3. §). Az eszközök üzemeltetőjeként:

- Háromévenkénti időszakos ellenőrzést végzünk kijelölt szervezettel (7. § (2)).
- Nyilvántartást vezetünk a játszótéri eszközökről, az ellenőrzésekről és a javításokról (7. § (8)).
- A játszóteret megfelelő kerítéssel és zárható kapuval védjük.
- A homokozót takaróhálóval fedjük le a használaton kívüli időszakokban.

7.5. Környezet esztétikája és fejlődést támogató környezetkialakítás

A mini bölcsőde környezetének esztétikai kialakítását nem pusztán díszítésnek, hanem a gyermekek fejlődését alapvetően befolyásoló pedagógiai eszköznek tekintjük. A szakmai kutatások (pl. Gyöngy¹, 2022; Hegedűsné al.², 2019) egyértelműen igazolják, hogy a fizikai környezet minősége közvetlen hatással van a gyermekek viselkedésére, koncentrációjára és játékának mélységére. Ennek fényében a környezetkialakításban az alábbi elvekre támaszkodunk:

7.5.1. Célratörő és gyermekközpontú tértagolás:

A csoportszobát jól definiált, körülhatárolt játszósarkokra tagoljuk. Ez azt jelenti, hogy a különböző tevékenységek (pl. építőjáték, szerepjáték, könyvnézegetés) saját, részben elkülönült zónát kapnak, amelyeket alacsony polcokkal, bútorokkal vagy szőnyegekkel választunk el. Ez a tagolás:

- Csökkenti a konfliktusokat és a túlzott ingereltséget.
- Elősegíti az elmélyült játékot, mivel a gyermekek kevésbé zavarják egymást.
- Ösztönzi a kis csoportos és párban való interakciót.

Kiemelt figyelmet fordítunk a láthatóságra. A térelválasztó elemek (polcok) olyan magasak, hogy a pedagógus a szoba minden pontjáról átláthassa a gyermekeket, miközben azok a saját magasságukból védett és biztonságos kuckót éreznek.

¹ Gyöngy Kinga (2022). *Kisgyermeknevelők által befolyásolható környezet a bölcsődében*. In: Gyermeknevelés Tudományos Folyóirat 10. évf., 4. szám 193–219. <https://doi.org/10.31074/gyntf.2022.4.193.219>

² Hegedűsné Bem Andrea – Sebestyén Bianka – Pachner Orsolya (2019). A fizikai környezet hatása a bölcsődei csoportra. In: KÉPZÉS ÉS GYAKORLAT 17.(3–4.). DOI: 10.17165/TP.2019.3–4.13

7.5.2. Esztétikus, visszafogott és harmonikus színvilág:

A falak színében, a bútorokban és a tárolóeszközökben a világos, visszafogott, pasztell és természetes színeket részesítjük előnyben. Az élénk és túlterhelő színek helyett a nyugodt, meleg hangulatú tónusokat választjuk. Célunk, hogy a környezet egy egységes, átgondolt esztétikát sugározzon, amely háttérbe szorulva a gyermekek alkotásai és a játékok színei legyenek a főszereplők.

7.5.3. Minőségi, természetes anyagok és funkcionális berendezés:

Ahol lehetséges, a természetes anyagoknak (pl. fa, textil, fonott kosarak) adunk előnyt. Ezek nemcsak esztétikusak, hanem tapintási élményt is kínálnak, és melegebb, otthonosabb hangulatot teremtenek. A bútorok és tárolók kialakításában a funkciókombinálásra törekszünk. Egy polc nemcsak tárol, hanem egyben játékfelület is lehet, ami helytakarékos és a gyermekek fantáziáját is felkelti.

7.5.4. Ingerszabályzás és "sugalló elrendezés":

Tudatosan kerüljük a tér és a játékok túltömöttségét. A kutatások (pl. Dauch et al.³, 2018) szerint a kevesebb, de jó minőségű és céltudatosan elhelyezett játék elősegíti a tartalmasabb, hosszabb és kreatívabb játékot. A játékokat nem csak kategóriák szerint tároljuk, hanem gyakran játékforgatókönyveket sugalló elrendezésben kínáljuk fel (pl. a babákat az ágyacskájukban, a konyhai kellékeket együtt). Ez segíti a gyermekeket a játék indításában és a társas interakciók kialakításában.

7.5.5. Évszakosan változó, de mértékletes díszítés:

A helyiségek díszítése a négy évszakra és az ünnepekre megfelelően változik, azonban mindig ízlésesen és mértékletesen. A túldíszítettség elkerülésével biztosítjuk, hogy a környezet stimuláló, de nem túlterhelő legyen a gyermekek számára.

Összefoglalva, bölcsődénk környezetét úgy alakítjuk ki, hogy az ne csak szép legyen, hanem aktívan támogassa a gyermekek biztonságérzetét, önállóságát, kreativitását és a nyugodt, harmonikus közösségi légkört. Hiszünk benne, hogy egy gondosan megtervezett környezet alapvető feltétele a minőségi bölcsődei ellátásnak és nevelésnek.

8. Szervezeti és csoportszervezési alapelvek

A Kislángi Mini Bölcsőde csoportjainak szervezése a minőségi nevelés-gondozás és az egyéni bánásmód elveire épül. Működésünk a jogszabályi keretek betartásával, a következő alapelvek

³ Carly Dauch – Michelle Imwalle – Brooke Ocasio – Alexia E Metz (2018). The influence of the number of toys in the environment on toddlers' play. DOI: 10.1016/j.infbeh.2017.11.005

szerint valósul meg. A mi mini bölcsődénkben gyermekcsoportonként legfeljebb 7 fő lehet, azonban 2 évesnél idősebb gyermekek csoportjában legfeljebb 8 gyermeket gondozhatunk. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben a gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.

8.1. Csoportjaink jellege és a stabilitás elve

A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Bár a központilag kiadott irodalom kiemeli, hogy az életkor szerinti homogén csoportok szervezési szempontból előnyösebbek lehetnek, hiszen a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban is komplex feladat, (nem zárjuk ki lehetőségét, de) a Kislángi Mini Bölcsőde tudatos pedagógiai megfontolásból két állandó, vegyes korösszetételű csoportja (Katica és Pillangó) biztosítja ezt a stabilitást, amely elengedhetetlen a biztonságos kötődés és a kiszámítható környezet kialakításához.

Bölcsődénkben a csoportok összetételének kialakításakor nem az életkor az elsődleges szempont, hanem a gyermek egyéni fejlődési ütemének figyelembevétele. Ezzel a szemlélettel természetesen vegyes korú csoportjaink alakulnak ki, amelyek struktúrája összhangban van alapvető, családi nevelési filozófiáinkkal. Hiszünk abban, hogy ez a rugalmas megközelítés teszi lehetővé, hogy:

- **Erősíti a családi közösséget:** Olyan természetes környezetet teremt, amely hasonlít a családi vagy a szélesebb rokon körhöz, ahol a gyermekek különböző korú társakkal vannak együtt.
- **Elősegíti a kölcsönös tanulást és a fejlődést:** A kisebb gyermekek a nagyobbaktól tanulnak utánozással, míg a nagyobbak felelősségteljes gondoskodóvá és segítővé érzik magukat, ezzel erősítve önbizalmukat és társas készségeiket.
- **Gazdagítja a társas interakciókat:** A gyermekek gazdag és valóság-hű társas környezetben, a mindennapi élethez hasonlóan különböző korú társakkal való interakcióban gyakorolhassák társas készségeiket, rugalmasságukat.

Célunk, hogy a csoportok tudatos pedagógiai vezetésével olyan inkluzív és támogató közösségeket teremtsünk, ahol minden gyermek megtalálja a számára megfelelő kihívásokat, inspirációt és elfogadó biztonságot.

8.2. Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend biztosítja a kisgyermekek igényeinek és szükségleteinek kielégítését, megteremtve a nyugodt, kiszámítható és folyamatos gondozás feltételeit. Ez alapvetően hozzájárul a biztonságérzet kialakításához, a kiszámíthatósághoz, és

lehetővé teszi az aktivitást és az önállósodást. Egy ilyen, optimális körülmények között megélt napirend segíti abban, hogy a gyermek a mindennapi tevékenységeket jókedvvel és örömmel vegye.

A napirenden belül az egyes gyermekek egyéni igényeit úgy kell kielégíteni, hogy a csoport életében egyben áttekinthető rendszer is megmaradjon. A gyermekek így tájékozódhatnak a várható eseményekről, miközben a felesleges várakozási idő kiiktatásra kerül. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja. A napirendben kellő időt kell biztosítani a minőségi gondozási tevékenységekre és a szabad játékra. Célunk, hogy a bölcsődei napirend és a gyermek otthoni életritmusa összhangban legyen, harmonikusan egészítve ki egymást.

A napirend kialakítását alapvetően meghatározza a gyermekcsoport fejlettségi szintje, életkori összetétele és szükségletei. Emellett szabályozó tényezők az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és további környezeti feltételek. Ennek megfelelően a napirendet csoportonként és évszakonként a kisgyermeknevelők készítik el. A napirend sikeres megvalósításának alapfeltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő”-rendszer), a megfelelő tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, valamint a kisgyermek otthoni életének és életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

A Kislángi Mini Bölcsőde napirendje

A fenti elvek alapján kidolgozott, tipikus napirendünk vázlatos felépítése az alábbi. Fontos hangsúlyozni, hogy ez egy rugalmas keret, amely a gyermekek aktuális igényeihez és a nap adta lehetőségeihez (pl. időjárás) alkalmazkodik.

IDŐPONT	TEVÉKENYSÉG
6:30 - 8:00	A gyermekek folyamatos érkezése, átöltözés után kézmosás a szülővel, aki bekíséri a szobába a gyermeket. Szabad játéktevékenység a kisgyermeknevelővel. Szükség szerint pelenkacsere, lemosás. WC használat, kézmosás.
8:00 - 8:30	Kézmosás után a gyermekek asztalnál ülve reggeliznek, családi, oldott légkörben, a nevelők folyamatosan segítik önállósodási törekvéseiket. Reggeli után szükség szerinti kézmosás.
8:30 - 9:30	Szabadjáték a szobában, játszókertben, pelenkacsere, lemosás, WC használat, kézmosás.
9:30 - 9:45	Tízórai
9:45 - 11:00	Szükség szerint pelenkacsere, lemosás, WC használat, kézmosás. Tervezett játéktevékenység kezdeményezés, időjárás függvényében készülődés a szabad levegőre. Szabadjáték a játszókertben, vagy a szobában.
11:00 - 11:30	Játszókertből való bejövetel, pelenkacsere, lemosás, WC használat, kézmosás, játék a szobában.

11:30 - 12:00	Ebéd
12:00 - 14:30	Alvás, pihenés.
14:30 - 15:45	Ébredés után pelenkacsere, lemosás, WC használat, kézmosás, szabadjáték a szobában.
14:45 - 15:00	Uzsonna, szükség szerint mosakodás.
15:00 - 17:00	Szabad játéktevékenység a szobában vagy a játszókertben, a szülő megérkezéséig.

A napirendünk biztosítja a nyugalomnak és a kiegyensúlyozott csoport- és bölcsődei életnek. A csoportok napirendjét elhelyezzük a csoportszobákban, hogy mind a szülők, mind a gyermekek számára áttekinthető legyen.

9. A családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A bölcsődei nevelés-gondozás egyik alapvető célkitűzése a családok támogatása, partnerei erőforrásainak felismerése és megerősítése. Ez a megközelítés hozzájárul a család szocializációs funkciójának teljesebb kibontakozásához, és szilárd alapot biztosít a gyermek egészséges testi, lelki és szociális fejlődéséhez. Elveink középpontjában a családi nevelés elsődlegessége és a bölcsődei ellátás arra való épülése áll. A hatékony együttműködés érdekében a kapcsolattartás és tájékoztatás különböző formáit alkalmazzuk párhuzamosan, mindegyik sajátos szerepének elismerésével. A sikeres együttműködés alapja a bölcsődén belüli szoros kapcsolat. A kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka naponta tájékoztatja egymást a csoportban folyó nevelő-gondozó munka eredményeiről, és közösen együttműködve szervezik az ünnepi alkalmakat.

9.1. Családlátogatás

A családlátogatás célja a kapcsolatfelvétel a családdal, a kisgyermek és szülei otthoni környezetben történő megismerése. Az első látogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a gyermek ébrenléti idején kerüljön sor. Ez a forma lehetőséget nyújt a szülő számára a bölcsődei életről való bővebb informálódásra, a kisgyermeknevelők megismerésére, és kulcsszerepet játszik a bizalmi kapcsolat megalapozásában, ami a későbbi sikeres együttműködés alapfeltétele.

9.2. Szülővel történő fokozatos beszoktatás (adaptáció)

A fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködésen alapul. A szülő vagy más családtag jelenléte biztonságot ad a gyermeknek, segíti az érzelmi kötődés kialakulását a nevelővel, és elősegíti a gyengéd átmenetet az új környezetbe.

A folyamat előre megtervezett ütemterv szerint zajlik, legfeljebb két hétig tart, de egyéni igények és reakciók figyelembevételével rugalmasan alakítható. A beszoktatást megelőzi a családlátogatás, és lehetőséget biztosítunk a gyermek kedvenc tárgyának használatára. A folyamat során a nevelő tovább építi a bizalmat a szülővel, tájékoztatást ad a bölcsődei nevelés tartalmairól és a gyermekfejlődés sajátosságairól. A beszoktatást a gyermek saját kisgyermeknevelője végzi, egy nap maximum egy gyermek beszoktatása történik. Minden gyermek számára lehetőséget teremtünk a biztonságot adó kedvenc tárgy (pl. plüssállat, takaró) behozatalára, amely a nap folyamán is a közelében van.

A folyamat részletesen:

- 1) **Az első héten** a hangsúly a személyi és tárgyi környezet megismerésén, valamint a bölcsődében történő a gyermek szükségleteinek (etetés, altatás) kielégítésén van, amit eleinte a szülő végez. Így a gyermek a biztonságos támaszánál, a szülőjénél fogva ismerkedik meg az új helyzettel. A kisgyermeknevelő ebben a szakaszban megfigyelő, érdeklődő és kiváró.
- 2) **Körülbelül 4-5 nap múlva** a nevelő a gyermek reakcióit figyelembe véve fokozatosan átveszi a szülőtől a gondozási tevékenységeket, miközben a szülő továbbra is jelen van.
- 3) **A második héttől** a gyermek egyre több időt tölt a szülő nélkül a bölcsődében, amíg a második hét végére az egész napja a bölcsődei élet ritmusára hangolódik.

Ez a módszer lehetővé teszi a legkíméletesebb elválást, és azt, hogy a gyermek biztonságban érezze magát. A szülők közvetlenül megismerhetik a bölcsődei munkát, a nevelői magatartást és az alkalmazott módszereket.

9.3. Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a gyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról és a napi történésekről. A reggeli átvételkor a nevelő érdeklődik a gyermekkel kapcsolatos fontos események iránt, délután pedig a szülőt tájékoztatja az aznapi programról. Az interakciót pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerűen tájékoztatunk. Ez a formális és informális kommunikáció formálja a kapcsolatot, erősíti a bizalmat és lehetőséget ad az azonnali egyeztetésre.

9.4. Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a gyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást, vagy bonyolultabb nevelési kérdések közös megvitatását szolgálja. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő vagy a főigazgató. Az egyéni beszélgetések előre egyeztetett időpontban történnek. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben más szakember (pl. védőnő, orvos, gyógypedagógus, pszichológus, családsegítő stb.) bevonására kerülhet sor.

9.5. Szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések tematikus találkozók, amelyeket egy nevelési évben legalább három alkalommal szervezünk aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, partneri viszonyra építve. A résztvevők számára lehetőséget nyújtanak a tapasztalatok megosztására, a szülői kompetencia erősítésére és a saját viselkedésrepertoár bővítésére.

9.6. Szülői értekezlet

A szülői értekezlet célja a szülők általános és csoportspecifikus tájékoztatása, valamint a gyermekeket érintő, közösen meghozandó döntések előkészítése. Egy nevelési évben 2-3 alkalommal tartunk szülői értekezletet (a beszoktatás előtt, az azt követően és a második félév során), de különleges esetekben rendkívüli értekezlet is összehívható. Az első értekezleten ismertetjük a házirendet, a dokumentumokat, a bölcsődei mindennapokat és a beszoktatás menetét, valamint a napi bölcsődei élet fontosabb szabályait. Itt mód van rá, hogy megismerkedhetnek a szülők gyermekük kisgyermeknevelőjével. A bölcsődei csoportunkban a házirend az első csoportos szülői értekezleten ismertetésre kerül, valamint mindenki által jól látható helyen ki van függesztve. A házirend a fenntartó jóváhagyásával lép hatályba. A második és harmadik értekezlet a beszoktatás utáni tapasztalatokról, illetve az óvodai beiratkozások előkészítéséről szól.

9.7. Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatás kiegészíti a személyes kapcsolattartást. Ide tartoznak az írásbeli tájékoztatók (pl. üzenőfüzet), a hirdetőtáblák, a honlap, a szórólapok és a közösségi média felületek. A faliújságon megjelenik a heti étlap, a házirend, a programok és egyéb, az ellátást érintő fontos információ, amely a gyermekek ellátását és az intézményi életet érinti.

Faliújságon: a gyermekköltözőkben, a táblákon elhelyezett információkkal tájékoztatjuk a szülőket, a bölcsődei csoportunkat érintő fontosabb hírekről, az aktuális eseményekről, melyek mindegyike szintén a tájékoztatás, információadás, kapcsolatépítés, fenntartás és segítségnyújtás jegyében zajlik. Itt kerül elhelyezésre a bölcsőde házirendje, az intézményrendszerünkön belüli és kívüli segítő szakemberek elérhetősége, gyermekjogi képviselő elérhetősége, intézményi térítési díjak összege, a heti étlap, befizetések időpontja, a nevelési év rendje és minden egyéb aktuális információ, ami a gyermekek ellátását érinti és segíti.

9.8. Közös programok a családokkal

A családokkal szervezett közös programok, együttjátások és ünnepségek pozitív érzelmi többletet adnak mind a gyermekeknek, mind a szülőknek, mind a nevelőknek.

Ezek a közös élmények meghitté és szorosabbá teszik a család és a bölcsőde kapcsolatát, elősegítve a bizalom és a közösség érzetének elmélyülését. Az egy-egy ünnepkör szervezése során az egy csoportban dolgozók együttműködése döntően hozzájárul az ünnep sikeréhez.

9.8.1. Ünneplésünk alapelvei:

- **A gyermek középpontban:** Minden rendezvényt a gyermekek életkori sajátosságainak és igényeinek megfelelően szervezünk. A nyomás és a túlzott elvárások nélküli, örömteli részvétel a legfontosabb célunk.
- **A játék és az élmény első:** Az ünnepeket játékos formában, érzéki élményekkel teli tevékenységekkel közelítjük meg. A cselekvés, a zene, a mozgás és az alkotás áll előtérben.
- **Hagyományápolás önkéntes formában:** A magyar és egyetemes népi hagyományok, ünnepek szellemiségét a gyermekek számára érthető, játékos formában juttatjuk el. Részvétel minden esetben önkéntes.
- **Közösségépítés:** Az ünnepek elsődleges célja a csoport közösségének megerősítése, a gyermekek önbizalmának növelése és a családokkal való kapcsolat mélyítése.

9.8.2. A bölcsődei év ünnepei és programjai:

Az év ritmusát követve számos alkalom adódik ünneplésre és együtt töltött időre.

Jellegzetes programjaink között megtalálhatók:

- Őszi természeti anyagok gyűjtése
- Mikulás (mesélés, közös éneklés, Mikulás látogatása)
- Karácsonyi meghitt hangulatú nap (énekek, ajándék a csoportnak)
- Farsangi maszkabál és mulatság
- Húsvét (versek, nyuszi várás)
- Anyák napjának bölcsődei megünneplése
- Gyermeknap

A programok szervezésének jellemzői:

- A programok rövidek, játékosak, és a gyermekek aktív részvételét biztosítják.
- Hangsúlyt fektetünk a meghitt hangulatra, a zenére, a közös éneklésre és a mozgásra.
- A családokat különböző formákban (közös alkotás, éneklés, előkészületek) igyekszünk bevonni.
- A szülőkkel előzetesen egyeztetjük a részleteket, és figyelembe vesszük véleményüket, javaslataikat.

9.9. Az ellátás igénybevételének tájékoztatása és adminisztrációs folyamata

Az ellátás igénybevételének lehetőségeiről a szülők tájékozódhatnak a fenntartó honlapján, szórólapokból a házi gyermekorvosi rendelőben, a védőnői fogadó órákon, családsegítő- és gyermekjóléti szolgálatnál, valamint minden év áprilisában a Nyílt napokon.

Bölcsődénkben a beiratkozás utáni felvétel során az ellátásról a szülők tájékoztatást kapnak szóban és írásban (házi rend, szórólap).

A tájékoztatás tartalmazza az ellátás tartalmát és feltételeit, az intézmény által vezetett és az adott gyermekre vonatkozó nyilvántartásokat, valamint az azokba történő betekintés módját, a család és a bölcsőde kapcsolattartásának formáit, a házirendet, a panaszjog gyakorlásának módját, jogokat és az érdekképviselő működését, az érték és vagyonmegőrzés módját, a fizetendő személyi térítési díjat.

A tájékoztatást követően az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője megállapodást köt az intézménnyel. Ebben nyilatkozik, hogy az általa megadott személyes adatok a valóságnak megfelelnek, és ha abban változás áll be azt köteles jelezni. A megállapodás aláírásával igazolja, hogy a tájékoztatást megkapta.

Fontos számunkra, hogy a szükséges információk eljussanak az ellátásunkat igénylő családokhoz. A tájékoztatást széles körben próbáljuk rendszeresen eljuttatni.

10. A bölcsőde kapcsolatrendszere a tágabb környezettel

A Kislángi Csicsergő Mini Bölcsőde számára a tágabb környezettel való kapcsolattartás nem csupán formális kötelezettség, hanem a minőségi ellátás és a helyi közösségbe való szerves beágyazottság alapköve. A szakmai munka folyamatos fejlődését, a tudásmegosztást és a jó gyakorlatok elterjesztését a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények közötti szoros együttműködés elősegíti. A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat ápolunk mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek, vagy akikkel a kapcsolat a gyermek egészséges fejlődése és fejlesztése érdekében szükséges.

10.1. Együttműködés az óvodával – a zökkenőmentes átmenet érdekében

Az óvodai nevelés a bölcsődei gondozás-nevelés után fontos fejlődési lépcső a gyermek életében. A Kislángi Csicsergő Óvoda-Mini Bölcsőde és Konyha többcélú intézményen belüli együttműködés kiemelt előnnyel bír a zavartalan átmenet szempontjából. Célunk, hogy a gyermekek pozitív élmények útján, biztonságban ismerkedjenek meg az óvodai világgal.

Ennek érdekében:

- a) **Szakmai programok ismerete:** Ismerjük az óvoda Pedagógiai Programját, az óvodapedagógusok pedig ismerik a mi Szakmai Programunkat. Ez a kölcsönös ismeret biztosítja a nevelési folyamatok összhangját.
- b) **Kölcsönös látogatások:** Az óvodapedagógusok számára lehetőséget biztosítunk, hogy többször meglátogathassák a csoportjukba jelentkező kisgyermeket bölcsődei tevékenység közben. Ez elősegíti a személyes kapcsolat kialakulását és a gyermek korábbi megismerését.
- c) **Átadás-átvétel:** Az óvodába átmenő gyermekekről rövid szóbeli és írásbeli tájékoztatót adunk az óvodapedagógusoknak. Ezzel segítjük a gyermek gyorsabb beilleszkedését, az óvodapedagógusok pedig alaposabban felkészülhetnek a fogadásukra.

10.2. Együttműködés a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal a jelzőrendszerben

A Kislángi Csicsergő Mini Bölcsőde, mint gyermekjóléti alapellátást nyújtó intézmény, a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 9. §-ának megfelelően, a gyermekek védelmét szolgáló jelzőrendszer aktív és felelős tagja. Célunk, hogy a mindennapi munkánk során észlelt minden olyan körülményt, amely a gyermek testi, értelmi, erkölcsi és érzelmi fejlődését veszélyezteti, a rendeletben rögzített eljárásrend szerint jelezzük és közösen dolgozzunk a megoldásán.

10.2.1. A bölcsőde szerepe a jelzőrendszerben

- **Jelzési kötelezettség:** Az intézmény köteles jelzést tenni a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé, ha a gyermek bántalmazására, elhanyagolására vagy a 11/A. §-ban felsorolt kiemelt veszélyeztető okra (pl. nem baleseti eredetű sérülés, súlyos alultápláltság, kötelező védőoltás beadásának megtagadása stb.) utaló körülményt észlel.
- **Proaktív együttműködés:** Több mint egy formális jelzőhely. Rendszeres kapcsolatot tartunk a Szolgálattal, hogy a gyermekek és családjaik életkörülményeit figyelemmel kísérjük, és a problémák még korai stádiumában megelőző intézkedéseket kezdeményezzünk.
- **Esetmegbeszélések és konferenciák részvétel:** A bölcsőde szakmai vezetője vagy megbízott munkatársa részt vesz a Szolgálat által szervezett esetmegbeszéléseken és esetkonferenciákon (9. § (1) i) és j) pont), hogy szakmai ismereteinkkel hozzájáruljunk a gyermekkel kapcsolatos probléma megoldásához.

10.2.2. A veszélyeztetett gyermekek gyakorlati támogatása

- **Azonnali felvétel:** Rendkívül nehéz családi helyzetben, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat igénye alapján, a gyermek érdekében azonnali bölcsődei felvételt biztosítunk. Ez hozzájárul a gyermek biztonságos és stabil környezetben történő ellátásához, miközben a család megkapja a szükséges segítséget.

- **Szolgáltatások közvetítése:** A család- és gyermekjóléti szolgálat 16. §-a alapján együttműködünk a Szolgálattal a családok olyan szabadidős, közösségi vagy esélynövelő programokhoz (16. § (1) a) pont és (3) c) pont) való eljuttatásában, amelyek a hátrányos helyzetük miatt egyébként nehezen érhetőek számukra.
- **Információcsere és titoktartás:** A kapcsolattartás során a 11. §-nak megfelelően a legmagasabb fokú titoktartást biztosítjuk. A jelzéssel érintett személy számára nem biztosítható betekintés abba az iratrészbe, amelyből a jelző személye vagy intézménye következtethető.

10.2.3. A gyermekvédelem mindenki feladata

Kiemeljük, hogy a gyermekvédelem a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 9. § (1) bekezdése alapján minden bölcsődei dolgozó közös felelőssége. Munkatársainkat folyamatosan képezzük a veszélyeztetettség jelek felismerésére és a helyes eljárasmódra. A bölcsőde nem csupán egy nevelési/szolgáltató intézmény, hanem a gyermekjóléti rendszer egyik alapvető őrszeme, amely aktívan járul hozzá minden gyermek számára a biztonságos és egészséges felnövéshez.

10.3. Gyermekvédelmi program

A Kislángi Csicsergő Mini Bölcsőde elkötelezett a gyermekek jogainak és biztonságának védelme mellett. Gyermekvédelmi tevékenységünk alapját az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról, valamint a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet képezi.

10.3.1. A gyermekvédelmi program célja és feladatai

A bölcsőde gyermekvédelmi tevékenységi körének fő feladatai:

- **Jogsabályi keretek biztosítása:** A gyermekvédelmi jogszabályok ismertetése, betartása és betartatása.
- **Szociális feltételek megteremtése:** A gyermekek szociális feladatainak feltételeinek biztosítása.
- **Prevenció:** Megelőző intézkedések kidolgozása és alkalmazása, prevenciós megoldások és javaslatok.
- **Egyéni megközelítés:** Egyéni bánásmód hatékony alkalmazása a gondozásban-nevelésben.
- **Szakmai együttműködés:** Szoros kapcsolattartás a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal, a védőnőkkel és a Pedagógiai Szakszolgálattal.
- **Jelzőrendszer működtetése:** Veszélyeztetettség esetén a jelzőrendszer hatékony működtetése, jelzés a Gyermekjóléti Központ felé.
- **Beszámolás:** Éves beszámoló készítése a gyermekvédelmi feladatokról.

10.3.2. A gyermekvédelmi tevékenység gyakorlati megvalósítása

A gyermekvédelmi program a mindennapi munkában a következőképpen valósul meg:

- Rendszeres képzések a munkatársak számára a gyermekvédelmi ismeretekről;
- A gyermekek biztonságos környezetének megteremtése és folyamatos monitorozása;
- Proaktív együttműködés a családokkal a problémák megelőzése érdekében;
- A veszélyeztetett helyzetek korai felismerése és megfelelő szakmai intézkedések.

10.4. Együttműködés az egészségügyi intézményekkel

Célunk az együttműködés a védőnővel és a háziorvossal az egészségügyi szokások és az egészséges életmód kialakításában. Kapcsolatunk kiterjed a védőnői bejárások lehetővé tételére a bölcsődénkbe (ami tájékozódáson és tapasztalatcserén alapul), a családlátogatáshoz kapcsolódó konzultációkra, az év közben felmerülő akadályok egyeztetésére és a háziorvossal való folyamatos együttműködésre. A bölcsődében az egészségvédelem és a prevenció hangsúlyos szerepet kap.

10.5. Kapcsolatok egyéb intézményekkel és szervezetekkel

10.5.1. Pedagógiai Szakszolgálattal való együttműködés a korai fejlesztés és gondozás keretében

A Kislángi Csicsergő Mini Bölcsőde, mint gyermeket gondozó intézmény, a 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet 4. § (3) bekezdése értelmében aktívan együttműködik a Pedagógiai Szakszolgálattal azon gyermekek korai fejlesztésének és gondozásának biztosításában, akik bölcsődei nevelésben részesülnek, és akiknél sajátos nevelési igény vagy fejlesztési szükséglet merül fel. ***A bölcsőde gyakorlati szerepe és kötelezettségei:***

- Korai észlelés és jelzés:** Pedagógusaink kiemelt figyelmet fordítanak a gyermekek fejlődésének nyomon követésére. Ha a megfigyelések alapján valamely gyermeknél fejlődési eltérést, lemaradást vagy sajátos nevelési igényt sejtjenek, a 13. § (2) bekezdés db) pontja alapján – a szülő egyetértésével – kezdeményezzük a gyermek szakértői vizsgálatát a Pedagógiai Szakszolgálatnál.
- A fejlesztés helyszínéként való működés:** A rendelet 4. § (3) bekezdése értelmében, ha a gyermek bölcsődei nevelésben részesül, és szakértői bizottsági vélemény alapján korai fejlesztésre és gondozásra jogosult, a fejlesztést – amennyiben a feladat ellátásához szükséges feltételek biztosítottak – az intézményünkben, a bölcsődében kell ellátni. Ez azt jelenti, hogy biztosítjuk a fejlesztő szakember (pl. gyógypedagógus, logopédus) számára a helyet és a feltételeket a fejlesztő foglalkozások lebonyolításához.
- Szakmai együttműködés és tanácsadás:** A Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei a 4. § (3) bekezdés alapján nemcsak a szülő, hanem az adott gyermekkel foglalkozó

kisgyermeknevelőnk számára is tanácsadást biztosítanak. Ezt a kapcsolatot aktívan tápláljuk, hogy fejlesztő-nevelő munkánk minél hatékonyabb legyen, és a fejlesztési célok a mindennapi bölcsődei életbe is integrálódjanak.

- d. **Egyéni fejlesztési terv (EFT) megvalósítása:** A bölcsődei csapat együttműködik a fejlesztő szakemberrel a szakértői bizottsági vélemény alapján kidolgozott egyéni fejlesztési terv (5. § (1) bekezdés) megvalósításában, és hozzájárul a gyermek fejlődésének dokumentálásához.
- e. **Rugalmas időkeret biztosítása:** Biztosítjuk, hogy a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek a szakértői bizottság által meghatározott, 4. § (6) bekezdésben rögzített minimális heti időkeret (0-2 éves korban legalább heti 1 óra, 3-4 éves korban legalább heti 2 óra) betartásával részesülhessenek a fejlesztésben.

Célunk, hogy a Pedagógiai Szakszolgálattal kialakított szoros, folyamatos partnerség révén minden olyan gyermek számára gyors, szakszerű és hozzáférhető fejlesztést biztosítsunk, akinek fejlődéséhez ez a támogatás szükséges, ezzel is hozzájárulva a lehető leghatékonyabb inklúzióhoz és a gyermek optimális fejlődéséhez.

10.5.2. Fenntartó (Kisláng Község Önkormányzata)

A fenntartóval folyamatos kapcsolatot tartunk, amely az ellenőrzés, a gazdálkodás, a szakmai munka eredményessége, valamint a Szakmai Program és Házirend jóváhagyása területére is kiterjed. A kapcsolattartás formái a szóbeli tájékoztatás, írásbeli beszámolók és egyeztető értekezleteken való részvétel.

10.5.3. Kormányhivatal és Népegészségügyi Hatóság

A bölcsődénk működése szorosan kapcsolódik a helyi (járási) Kormányhivatal két szakigazgatási ágához:

1. Szociális és Gyámügyi Osztály:

- **Feladat:** A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátása, a szakmai felügyelet gyakorlása.
- **Együttműködésünk alapja:** A 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet, amely a gyermekjóléti intézmények szakmai feladatait és működési feltételeit szabályozza.

2. Népegészségügyi Feladatkör (korábbi ÁNTSZ):

- **Feladat:** A közegészségügyi és táplálkozás-egészségügyi előírások betartásának hatósági ellenőrzése.
- **Együttműködésünk alapja:** 3 kulcsfontosságú rendelet:
 - A. A 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet alapján ellenőrzi a **közétkeztetésre** vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásaink betartását (pl. étrend, tiltott élelmiszerek, személyi feltételek).

- B. A 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet és a 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet alapján ellenőrzik az intézmény **egészségügyi feltételeit**, valamint a dolgozók munkaköri és személyi higiénés alkalmassági vizsgálatainak rendjét.
- C. A 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet alapján felügyelik a **fertőző betegségek** megelőzéséhez kapcsolódó intézkedéseinket, különös tekintettel a következőkre:
- a. **Védőoltások:** A gyermekek oltási státuszának nyilvántartása és a hiányzó oltások pótlására való ösztönzés.
 - b. **Járványügyi védekezés:** Együttműködés a hatósággal járványveszély vagy fertőző betegség esetén (pl. jelentési kötelezettség, elkülönítés, a működés felfüggesztésére vonatkozó hatósági utasítások végrehajtása).
 - c. **Egészségügyi kártevők elleni védekezés:** A rendeletben előírt negyedéves tetvességi vizsgálatok szigorú végrehajtása, valamint a csótányok, legyek és rágcsálók elleni tervezett és rendszeres irtási program.

E szervezetekkel fenntartott folyamatos és konstruktív kapcsolatunk biztosítja, hogy bölcsődénk minden tekintetben – a szakmai gyakorlattól az épületen és az étkeztetésen át egészen a munkavégzés egészségügyi feltételeiig és a járványok elleni védelmen keresztül – megfeleljen a jogszabályi előírásoknak, ezzel is garantálva a ránk bízott gyermekek biztonságos és egészséges környezetét.

10.5.4. Civil szervezetek és partnerek: tudásmegosztás és közösségépítés

Bölcsődénk aktívan építi kapcsolatait a szakmai társadalommal és a civil szféra erőforrásaival, mert hiszünk abban, hogy együttműködésen keresztül nyújthatjuk a legjobb szolgáltatást a gyermekek és családjaik számára.

1. Magyar Bölcsődék Egyesülete (MBE)

Kapcsolattartás: mbemodszertana@gmail.com | +36 1 793 8485

Együttműködés: Rendszeres részvétel az MBE szakmai fórumain és továbbképzéseiben. A szakmai hálózat részeként cseréljük tapasztalatokat más bölcsődékkal, és kapunk támogatást szakmai kérdésekben, projektpályázatokhoz.

2. Helyi civil partnerek

Kislángi Ifjúságért Egyesület: A településen aktív egyesülettel közös programokat (ünnepi vásárok, családnapiak) szervezünk, erősítve a helyi közösséget és a családok bevonását.

A partnereinkkel való kapcsolat biztosítja, hogy szakmailag naprakészek és innovatívak maradjunk, mindez a gyermekeink érdekében.

11. Minőségi munkavégzés, a nevelőmunka belső- és külső ellenőrzése

A Kislángi Csicsergő Mini Bölcsőde elkötelezett a folyamatos szakmai fejlődés és a minőségi nevelés-gondozás mellett. Minőségnek tekintjük a nevelési-gondozási munka azon jellemzőit és sajátosságait, amelyek az életkori sajátosságoknak és egyéni igényeknek megfelelő bánásmódot, az elhelyezett gyermekek egészséges fejlődését és a gyermekközpontúságot biztosítják.

11.1. A minőségi munkavégzés feladatai

A minőség megteremtése és fenntartása érdekében a bölcsőde a következő feladatokat állítja maga elé:

- A bölcsőde működését szabályzó dokumentumokban foglaltaknak megfelelő munkavégzés (alapprogram, az intézmény szakmai programja, a bölcsődei gondozás-nevelés szakmai szabályai, belső szabályzatok).
- Az elvégzett munka rendszeres és igényes dokumentációja.
- A szülők elvárásainak megismerése, kompetenciájuk biztosítása, új együttműködési formák keresése.
- A működés tárgyi feltételeinek javítása érdekében pályázati lehetőségek keresése.
- A dolgozók érdekeltté tétele a minőségi munkavégzésben: értékelési és jutalmazási rendszer kidolgozása.

11.2. Belső minőségbiztosítás és ellenőrzés

A belső ellenőrzés legfontosabb feladata a bölcsődében folyó nevelés-gondozás hatékonyságának nyomon követése, a szükséges korrekciók elvégzése.

- A bölcsődei csoportban dolgozók munkáját legalább évente egy alkalommal értékelni kell.
- Az ellenőrzés tapasztalatait ismertetni kell az érintett dolgozóval, akinek joga van arra írásban észrevételt tenni.
- A szülői elégedettséget évente szülői elégedettségi kérdőív formájában mérjük.

11.3. Külső ellenőrzések

A bölcsőde működése számos külső szerv ellenőrzésének is alá van vetve:

- A fenntartó évente egy alkalommal átfogó ellenőrzést végez a Gyvt. 104. § (e) pontja alapján.
- A bölcsőde egészségügyi tevékenysége tekintetében a hatósági ellenőrzést a népegészségügyi feladatkörében eljáró vármegyei kormányhivatal végzi.
- A népegészségügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal feladata ellátása érdekében közreműködésre felkérheti a gyermekek napközbeni ellátása tekintetében a bölcsődei módszertani szervezetet vagy az Országos Gyermekvédelmi Szakértői

Névjegyzékben szereplő bölcsődei ellátás, csecsemő- és kisgyermekgondozás-, nevelés vagy gyermekek napközbeni ellátása szakterületre bejegyzett szakértőt.

12. Szakmai dokumentáció

A dokumentáció vezetésének elsődleges célja a gyermekek fejlődésének nyomon követése, a tudatos pedagógiai munka megalapozása, a családokkal való partnerségi kapcsolattartás és a szakmai munka értékelése. A dokumentáció nem a gyermekek minősítésére szolgál.

12.1. A dokumentáció vezetésének alapelvei

A dokumentáció vezetésénél a következő szempontok érvényesülnek: tárgyyszerűség, hitelesség, rendszeresség és folyamatosság. A dokumentáció készítése során kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek biztonságérzetére és a személyiségi jogok tiszteletben tartására. A szülők tájékoztatást kapnak a dokumentációról, és kérésükre betekinhetnek a saját gyermekük adataiba.

12.2. A vezetett dokumentumok

A kisgyermeknevelők által vezetett alapvető dokumentumok a következők:

12.2.1. *Csoportnapló*

A bölcsődei csoportnapló napi vezetése kötelező. A napló a nevelés-gondozás feladatainak tervezését és értékelését, valamint a gyermekcsoport napi életének főbb történéseit rögzíti. Tartalmazza a csoportba felvett gyermekek nevét, a megjelent és hiányzó gyermekek nyilvántartását, a napi étrendet, valamint minden olyan eseményt, amely az egyes gyermekek vagy a csoport életét befolyásolja. A kisgyermeknevelők kötelesek naponta és műszakonként bejegyezni az eseményeket; utólagos dokumentálás nem megengedett.

12.2.2. *Gyermekejlődési dokumentáció (bölcsődei törzslap és fejlődési napló)*

A gyermekejlődési dokumentáció a gyermek egyéni fejlődési folyamatát követi nyomon. **A bölcsődei törzslap** a gyermek felvételével indul, és a bölcsődéből való kimaradásával zárul. Tartalmazza a gyermek és szülők alapadatait, valamint az egészségügyi és fejlődési adatokat (anamnézis, oltások, fertőző betegségek, fejlődési táblák, percentilis táblák).

A fejlődési napló a gyermek bölcsődei élete során a fejlődésének állomásait rögzíti. Az első bejegyzés az első találkozáskor készül, melyet a családlátogatás és a beszoktatás idejére vonatkozó bejegyzések követnek. A gyermek egy éves koráig havonta, majd három havonta kell vezetni az értelmi, mozgás-, beszédfejlődésre, a szociális kapcsolatok alakulására, az önellátásra vonatkozó részeket, valamint a nagyobb eseményeket.

12.2.3. A beszoktatás folyamatát rögzítő feljegyzés

A beszoktatás során készült feljegyzés a gyermek bölcsődei megéléseinek, szokási folyamatának és érzelmi állapotának dokumentálására szolgál. Segíti a pedagógusokat a gyermek egyéni igényeinek figyelembevételében és a család támogatásában.

12.2.4. A családlátogatásról készült feljegyzés

A családlátogatás során készült feljegyzés a gyermek otthoni környezetében történő megismerését, valamint a családdal kialakított kapcsolat erősítését szolgálja. A feljegyzés tartalmazza a látogatás célját, a megfigyeléseket és a családdal folytatott megbeszélések tartalmát.

12.2.5. Családi füzet / Üzenőfüzet

A családi füzet vagy üzenőfüzet a szülők és a bölcsőde közötti rendszeres kommunikáció eszköze. A szülő tájékoztatást ad a gyermeke korábbi fejlődéséről, otthoni szokásairól, míg a kisgyermeknevelő a bölcsődében történt lényeges eseményekről, valamint a gyermek fejlődésében tapasztalt változásokról (pl. szobatisztaság, beszéd, mozgás, játékfejlődés) ír. Az optimális, ha a szülő is folyamatosan járul hozzá a füzet tartalmához. Negyedévente a kisgyermeknevelő összefoglalót készít a gyermek fejlődéséről.

12.2.6. Ellátásról vezetett dokumentációk

Az ellátással kapcsolatos dokumentációk közé tartozik a személyi nyilvántartás vezetése, a napi jelenlét és távolmaradás kimutatása, a gyermekétkeztetés igénybevételének dokumentálása, valamint a TAJ-alapú központi nyilvántartás (KENYSZI) naponta vezetett nyilvántartása. Ezek a dokumentumok a jogszabályi előírásoknak megfelelően készülnek.

12.3. A dokumentáció használata és tárolása

A dokumentumokat a bölcsődei gyakorlat részeként a pedagógusok vezetik, értékelik és frissítik. A dokumentáció tárolása a gyermekek adatainak védelmére és a titoktartásra figyelemmel történik. A szülők részére a dokumentumok tartalmáról rendszeres tájékoztatást kapnak, és joguk van a saját gyermekükre vonatkozó adatok betekintéséhez.

13. A fejlődés várható jellemzői a bölcsődés kor végére

A bölcsődei ellátás célja, hogy a gyermekek kellő fejlettséggel, érdeklődéssel és örömmel induljanak az óvodai útjukon. A bölcsődés kor végére a gyermekek többségénél a következő jellemzők figyelhetők meg:

- ✓ **Önállóság:** Nagyon sok területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel.

- ✓ **Szocializáció:** Már nem csak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is. Képes együttműködni társaival és felnőttekkel a játéktevékenységekben.
- ✓ **Motoros fejlődés:**
 - **Nagymozgások:** Biztonsággal járnak, futnak, szívesen mozognak, guggolnak, ugrálnak, tornáznak.
 - **Finommotoros készségek:** Finom mozgásaik folyamatosan fejlődnek, képesek apróbb játékokkal játszani. Próbálkoznak a ceruzafogással, rajzolással, festéssel, szívesen gyurmáznak.
- ✓ **Nyelvi fejlődés:**
 - Gazdag szókincse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőttel, gyermekkel.
 - Ismerik a legfontosabb megszólítási szabályokat, köszönnek, helyesen alkalmazzák a "*kérem – köszönöm*" kifejezéseket.
 - Rövid verseket, mondókákat, dalokat felidéznek.
 - Rövid mesét végig hallgatnak.
 - Ismerik a saját nevüket.
 - Könyvnézegetés közben felismerik a látottakat.
- ✓ **Környezetismeret:** Jól tájékozódnak környezetükben, ismerik a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számukra.
- ✓ **Kíváncsiság:** Környezetük iránt nyitottak, érdeklődőek, szívesen vesznek részt új tevékenységekben.
- ✓ **Testi fejlődés:** A gyermekek többsége szobatiszta.

Mellékletek:

1.számú melléklet Felvételi kérelem

FELVÉTELI KÉRELEM

Kérelem

Bölcsődei ellátás igénybevételéhez

Gyermek neve:

Születési hely, idő:

Gyermek TAJ száma:

Kérelmező neve:

A gyermek **anya** neve (születési is):

Munkahelye, foglalkozása:

Jelenleg GYED-en van-e?.....

Jelenleg GYES-en van-e?.....

Testvérek száma:

Apa neve:

Munkahelye, foglalkozása:

Lakcím(bejelentett):

.....

Tartózkodási hely (bejelentett):

.....

Elérhetőség, telefonszám:

.....

E-mail cím:

Miért kéri a gyermek bölcsődei elhelyezését?

.....

Mikortól kéri a bölcsődei ellátást?:

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy fent a leírt adatok a valóságnak megfelelnek.

Alulírott hozzájárulok személyes adataim, bölcsődei dokumentációkban történő kezeléséhez.

Kisláng,év.....hó.....nap

.....

kérelmező szülő/v.törvényes képviselő aláírása

Felvétel esetén csatolandó dokumentumok:

1. **Munkaviszonyról szóló igazolás 15/1998.(IV.30) NM. Rendelet 36§ alapján** a keresőképeséget folytató vagy folytatni kívánó szülő legkésőbb a gyermek bölcsődei ellátásának megkezdését megelőző két héttel a bölcsőde vezetőjének munkáltatói igazolást nyújt be vagy bemutatja a leendő munkáltatójának igazolását arról, hogy a szülő nála alkalmazásban fog állni, megjelölve annak kezdő időpontját is.
2. **Orvosi igazolás, jelentés a gyermek egészségi állapotáról**

Nyilatkozat

Alulírott,szülő/gondviselő
hozzájárulok/nem járulok hozzá, hogy gyermekem bölcsődei elhelyezéséhez benyújtott
kérelmem elbírálásáról e-mail-ben értesítsenek.

E-mail címem:

Kisláng,

.....

szülő/gondviselő

2. számú melléklet Megállapodás

Felvételi könyv száma:

MEGÁLLAPODÁS

Mely létrejött egyrészről: Kisláng Község Önkormányzata- Kislángi Csicsergő Óvoda-Mini Bölcsőde és Konyha, mint **bölcsődei ellátást** biztosító intézmény, képviselőjében eljáró Kántor Zsuzsanna (továbbiakban Intézmény) valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

1. Az ellátást igénybe vevő törvényes képviselője:

Név:

Leánykori név:

Születési hely, idő:

Anyja neve:

Lakcím:

Tartózkodási hely:

Szem.ig. szám:

között, az alábbi feltételek szerint.

2. A bölcsődei ellátást igénybe vevő:

Név:

Születési hely, idő:

Anyja neve:

Lakcím:

Tartózkodási hely:

TAJ szám:

3. Intézményben a bölcsődei ellátás kezdete év hó napjától,
a bölcsődei ellátás megszűnésének időpontja: év hó nap.

4. Ellátás időtartama:

- határozatlan időtartamra: jogosultsági feltételek megszűnéséig.*
- határozott időre: -ig biztosítja.*⁴

⁴ * A megfelelő aláhúzendő.

5. Bölcsődei ellátás a 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) 42.§-a értelmében:

A bölcsődei ellátás keretében a három éven aluli gyermekek, napközbeni ellátását kell biztosítani. Bölcsődei ellátást biztosíthat a bölcsőde, a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde.

6. A bölcsődei ellátás megszűnésének esetei a Gyvt. 37/A.§ és 42/A.§ értelmében:

- A gyermek életkora alapján történő automatikus megszűnéssel;
- Határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam — illetve a meghosszabbított időtartam leteltével;
- Jogosultsági feltételek megszűnésével;
- A jogosult halála esetén;
- Az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátás megszüntetését a jogosult, illetve törvényes képviselője kérvényezheti;
- A főigazgató az önkéntesen igénybe vett bölcsődei ellátást megszünteti, ha:
 - a gyermek 3 hónapig bejelentés nélkül nem veszi igénybe az ellátást;
 - a szülő, törvényes képviselő a házirendet ismételten és súlyosan megsérti⁵, vagy akadályozza a bölcsőde normál működését;
 - a szülő, törvényes képviselő, nagykorú testvér olyan magatartást tanúsít a bölcsőde területén, amely mások életét vagy testi épségét veszélyezteti;
 - A gyermek orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt nem gondolható a bölcsődében;
 - az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.

Az intézményvezető az ellátás megszüntetéséről és az ellene benyújtott panaszról írásban értesíti a jogosultat vagy törvényes képviselőjét. Amennyiben az érintett nem ért egyet a döntéssel, az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül fellebbezhet a fenntartóhoz. A fenntartó végleges határozatáig az ellátást biztosítani kell.

Az ellátás megszűnésekor a felek kötelesek egymással elszámolni, ideértve:

- a kifizetett térítési díjak rendezését,
- az intézményi eszközökben, felszerelésben okozott szándékos károk megtérítését.

7. A bölcsődei ellátásunk a gyermek számára a 15/1998.(IV.30.) NM rendelet 41.§ alapján biztosítja:

⁵ A házirend súlyos megsértése – ideértve a bölcsőde működési rendjének akadályozását is – a bölcsődei ellátás megszűnéséhez vezethet. Ebben az esetben a főigazgató gyermekvédelmi intézkedéseket is kezdeményezhet.

- A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja, és a helyi Szakmai programunk szerinti nevelés és gondozás feltételeit, és az ehhez kötelezően biztosítandó eszközöket és felszereléseket (11. melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez).
- A gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítjuk a nevelés-gondozás feltételeit, a bölcsődei ellátás tekintetében meghatározott textíliát, bútorzatot, egyéb eszközöket és felszerelést, a játéktevékenység feltételeit, a szabadban való tartózkodás feltételeit, a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét.
- A bölcsődében az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően kell biztosítani. A gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést.

8. A bölcsőde biztosítja a szülők számára a tájékoztatást és a részvétel lehetőségét.

Ennek keretében a szülő jogosult:

- A házirend, valamint a gyermek ellátásával kapcsolatos egyéb dokumentumok (pl. fejlesztői megfigyelési jegyzőkönyv) megismerésére.
- Az adaptáció (beszoktatás) során történő aktív részvételre és a hozzá szükséges feltételek biztosítására.
- Rendszeres, napi tájékoztatásra gyermeke bölcsődei tevékenységéről, fejlődéséről és eseményeiről.
- A gyermekcsoport életének és napirendjének megismerésére.
- Szakmai tanácsra és tájékoztatásra a kisgyermeknevelőtől vagy a főigazgatótól.
- Vélemény nyilvánítására és javaslattevésre az intézmény működésével kapcsolatban.

9. A tájékoztatási kötelezettség: A bölcsőde a Gyermekevédelmi törvény (Gyvt.) 33.§-ának értelmében köteles a szülőt (a gyermek törvényes képviselőjét) a személyes gondoskodást nyújtó ellátás megkezdésekor a következőkről tájékoztatni:

- Az ellátás tartalmáról és feltételeiről;
- Az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról;
- Az ellátásra jogosult gyermek és hozzátartozói közötti kapcsolattartásról;
- Az érték- és vagyonmegőrzés módjáról;
- A bölcsőde házirendjéről;
- A panaszjog gyakorlásának módjáról;
- A fizetendő térítési díjról;
- A gyermek érdekeit képviselő érdekképviselői fórumról.

A szülő (törvényes képviselő) köteles a fenti tájékoztatás megtörténtéről nyilatkozni, valamint az intézményi nyilvántartásokhoz szükséges adatokról és ezek változásáról 8 napon belül információt szolgáltatni. A tájékoztatás megtörténtét a szülő a megállapodás aláírásával igazolja.

10. A térítési díj: A bölcsődei ellátás díjazását a Gyermekvédelmi törvény (Gyvt.) 146–151. §-ai szabályozzák. A személyes gondoskodást nyújtó alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátása személyi térítési díjának megfizetésére a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülő vagy más törvényes képviselő köteles, a jogviszony megkezdésének első napjától.

A bölcsőde esetében az intézményi térítési díjat a Gyvt. 147. § (2) bekezdése alapján külön meg kell határozni a gyermek gondozására, nevelésére, nappali felügyeletére és a vele történő foglalkozásra (a továbbiakban együtt: gondozására), valamint a gyermekétkeztetésre vonatkozóan.

A bölcsődei ellátásért fizetendő térítési díj mértékét a Gyvt. 148. §-a alapján az önkormányzat rendeletben szabályozza. A térítési díj mértékét minden év március 31-ig a fenntartó önkormányzat képviselő testülete határozza meg. A szülőt a személyi térítési díj konkrét összegéről a főigazgató a megállapodás megkötésekor írásban tájékoztatja. A gondozási díj teljes egészében térítésmentes többek között a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, a tartósan beteg vagy fogyatékos, a három- vagy többgyermekes család gyermeke, valamint az átmeneti gondozásban lévő gyermek számára; ezen gyermekek esetében csak az étkeztetési díj fizetendő. A személyi térítési díj összege a kötelezett jövedelmi viszonyai alapján csökkenthető vagy elengedhető a fenntartó rendeletében foglaltak szerint. A térítési díj meg nem fizetése esetén késedelmi pótlék nem állapítható meg.

11. Az ingyenes intézményi gyermekétkeztetés (normatív kedvezmény) feltételei:

Az ingyenes intézményi gyermekétkeztetésre, azaz a gyermekétkeztetési díj 100%-os normatív kedvezményére a Gyvt. 21/B. § (1) bekezdése alapján jogosultak:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek,
- a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek,
- a három- vagy többgyermekes család gyermeke,
- a nevelésbe vett gyermek,
- a védelembe vett gyermek,
- az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett gyermek,
- az átmeneti gondozásban lévő gyermek.

A jogosultságot a szülő (törvényes képviselő) igazolni köteles. A fenntartó a gyermek egyéni rászorultsága alapján a fentiekén túlmenően további étkeztetési kedvezményt is megállapíthat.

12. A térítési díj fizetése: A bölcsődei étkezésért és gondozásért fizetendő személyi térítési díjat a szülő vagy a törvényes képviselő köteles határidőre megfizetni. Az ellátást igénylő tudomásul veszi, hogy az intézményben a Gyvt.148.§ (2) bekezdés, valamint a 147.§.(4) bekezdés alapján az Önkormányzat a bölcsődei ellátás keretében nyújtott gondozásért **0 Ft/fő /nap** (áfa nélkül) összegű intézményi térítési díjat állapít meg.

Intézményünknel Kisláng Község Önkormányzat Képviselő-testületének 5/ 2022 (II.01) A gyermek és felnőttétkezési normákról és térítési díjakról szóló rendelete alapján az étkezési térítési díjat a Kislángi Önkormányzati Hivatal pénztárosa előre meghirdetett időpontokban, ügyfélfogadási időben, a Hivatal pénztárában szedi be a helyben szokásos módon a tárgyhónapot megelőző hónap 10. napjáig. **A térítési díj befizetésére** – a pénztárban történő befizetésen túl - készpénz-átutalási megbízáson történő befizetéssel, és a Kislángi Csicsergő Óvoda-Mini Bölcsőde és Konyha B3 Takaréknál vezetett 5810 0075 10015328 számú elszámolási számlájára történő átutalással is lehetőség van, melyeket a tárgyhónapot megelőző hónap 10. napjáig kell feladni, illetve átutalni. Az készpénz-átutalási megbízással vagy átutalással történő fizetés esetén a szülő előzetes nyilatkozata alapján az intézmény élelmezésvezetője ad tájékoztatást a befizetendő étkezési díj összegéről emailben vagy telefonon.

A bölcsődei étkezési térítési díj összege a Ft.

13. Amennyiben a szülő nem fizeti meg a térítési díjat, **hátralék esetén** az intézmény az Kisláng Község Önkormányzata felé továbbítja a rendezetlen számlát további intézkedésre.

14. Ha a szülő gyermekét betegség vagy más ok miatt nem hozza bölcsődébe, a főigazgatónál köteles bejelenti a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést. Az étkezés lemondásánál a hiányzás első napját a szülőnek fizetni kell. A lemondást minden nap 10 óra 30 perccig tudják a szülők telefonon (06-22-435-544), személyesen vagy e-mailben (ovodakislang@datatrans.hu vagy ovoda@kislang.hu) megtenni. A bejelentést követő naptól a távolmaradás idejére mentesül a gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díj fizetésének kötelezettsége alól a szülő vagy törvényes képviselő.

15. A bölcsőde zárva tartásának időpontjáról a szülőket február 15-ig tájékoztatjuk. Nevelés-gondozás nélküli munkanap a bölcsődében április 21-e, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanap.

16. A szülői felügyeletet gyakorló személy a házirendet betartja, valamint együttműködik az ellátásban közreműködő személyekkel.

17. A szülő a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén panaszával a főigazgatóhoz, valamint a fenntartóhoz fordulhat.

18. A személyes adataim kezeléséről (2011.évi CXII. tv. 5.S(1), a 1993. évi III. tv. 20.5 értelmében a tájékoztatást megkaptam. Az intézmény tájékoztatott az országos rendszerbe (KENYSZI) való jelentésről.

19. Hozzájárulok és engedélyezem, hogy gyermekemről az intézményben készített fotókat és videofelvételeket a bölcsőde szakmai anyagaiban (Szakmai Program, tájékoztató, faliújság, szakmai előadások, konferenciákon, honlapon, kiadványokon, szakmai filmekben, stb.) felhasználhassa, és nyilvánosságra hozhassa.

igen

nem

Az ellátást igénylő kijelenti, hogy a megállapodásban és a házirendben foglaltakat megismerte, megértette és aláírásával egyidejűleg egy példányát átvette.

Kisláng, év..... hónap

.....

Szülő/gondviselő

.....

Főigazgató

3. számú melléklet Házirend

Kislángi Csicsergő Mini Bölcsőde

Házirend

A bölcsődei ellátás tekintetében a szülőket tekintjük a szolgáltatás igénybevevőinek, azaz rájuk vonatkozóan határozzuk meg a szolgáltatásra vonatkozó elvárásokat, szabályokat.

Szakmai alapelvek

A bölcsődei gondozás, illetve nevelés a mini bölcsődei neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek harmonikus fejlődését. A tevékenységet a vonatkozó szabályok, gyermeki és szülői jogok és kötelezettségek figyelembe vételével végezzük. **Intézményi célunk, hogy nyugodt, biztonságos környezetet biztosítsunk a kisgyermekek számára, sokoldalúan fejlesszük személyiségüket.** Mindezek megvalósításához a szülők és az intézményi alkalmazottak együttműködése, valamint a jelen szabályzat betartása szükséges.

Intézményi adatok

Bölcsőde címe: 8156 Kisláng, Szent István u 38/a

Telefonszám: 06-22 435 544

Bölcsődei szakmai vezető: Borné Varga Rita

Intézményi nyitvatartás: hétfőtől-péntekig, 6:30 órától – 17.00 óráig

Speciális munkaidő beosztás (délutános munkarend) esetén a szülő kérje a kisgyermeknevelő és bölcsődevezető segítségét a megfelelő napi rutin kialakításához és a kisgyermek bölcsődébe érkezésének kialakításához.

A gyermekek hazavitelére délután 17 óráig van lehetőség. Ha a gyermekcsoport már étkezik, **vagy még alszik**, akkor kérjük a szülők türelmét. Alvó, étkező gyermeket a kisgyermeknevelő nem zavar meg, megvárja a gyermek ébredését, illetve az étkezésének befejezését.

A bölcsőde ünnepnapokon és a hivatalos munkaszüneti napokon zárva tart. A nyári és a téli zárást, a szülők igényeihez igazodva, a fenntartó állapítja meg, melyről a szülőket minden évben tájékoztatjuk. A nyári zárás 2-4 hét (fenntartó döntése alapján).

Bölcsődei működés

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény.

1. A bölcsődei felvétel

A bölcsődébe való jelentkezés a szülő, vagy családtag által, a hivatalos adatlapok kitöltésével és aláírásával történik. A beiratkozás alkalmával lehetőséget adunk a csoportba való betekintésre, a szülői kérdések megbeszélésére.

A bölcsődei elhelyezésnél előnyt jelent, hogy a gyermek szülei munkaviszonnyal rendelkeznek, illetve a család szociális körülményei indokolják az intézményi ellátást. A gyermek bölcsődébe való felvételéről, a csoport és a kisgyermeknevelő kiválasztásáról az intézményvezető dönt.

2. A gyermekek befogadása, beszoktatása

A gyermekek befogadása szülői beszoktatással kezdődik. A szülők maximum két hétig mindennap az intézményben tartózkodhatnak, segíthetik a gyermek beilleszkedését a közösségbe. A szülői közreműködéssel történő, fokozatos beszoktatás és a napi találkozások során a szülők megismerik a bölcsődei nevelés-gondozás elveit és gyakorlatát, a kisgyermeknevelő pedig megismeri a gyermek szokásait. Ezek a tapasztalatok kölcsönösen segítik az együttnevelés megvalósulását.

A szülők a beszoktatás alatt cipővédőt, vagy váltócipőt használnak.

Kérjük, hogy reggel 8 óráig érkezzenek be a bölcsődébe, és délután 17 óráig jöjjenek a gyermekekért.

3. A bölcsődei ellátás szabályai

A szülők a gondozást-nevelést napi rendszerességgel veszik igénybe. Az épületi ajtókat és a kaput a gyermekek biztonsága érdekében, mindig csukják be. A megszokott fogadási időn túl az épületbe csengetésre nyitunk ajtót.

A gyermek szülővel, vagy a szülő által írásban meghatalmazott személlyel érkezik és távozik az intézményből. 14 éves kor alatti kiskorú e feladattal nem bízható meg.

A bölcsődében minden gyermeknek külön szekrényrésze van a ruhák és személyes holmik tárolására.

A gyermeket a szülő öltözteti át, és lényeges (egészségére, napi történésekre vonatkozó) információval adja át a kisgyermeknevelőnek. Kérjük, hogy mindig az évszaknak megfelelő ruházatba öltöztessék a gyermeket! A ruhákat, cipőket jól látható módon jelöljék meg, (név, kis figurás jel) és a megadott szekrénybe helyezték el. Kérjük, hogy a szekrénybe csak a legszükségesebb dolgokat tárolják. A gyermek kedvenc játéka, puha alvójátéka, kistakarója mindennap behozható. A bölcsődébe behozott, vagy otthagyt játékokért felelősséget nem vállalunk. A gyermek számára ékszer viselése balesetveszélyes, ezért annak viselése a szülő egyéni felelősségének számít.

4. Egészséges életmód alakítása

A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható!

A többi gyermek egészségének megtartása érdekében lázas (37,5 °C és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő vagy fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét haladéktalanul értesíteni kell. A gyermek gyógyszer és ételérzékenységről a szülő tájékoztassa a bölcsődét, a kivizsgálás eredményét kérjük bemutatni.

Ha a gyermek napközben megbetegszik, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, illetve a hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és telefonszám, amit fel is vesz a szülő. Ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyét. Amikor a gyermek megbetegedése miatt nem látogathatja a bölcsődét, kérjük, hogy az intézményi telefonszámon 11óraig jelentsék a hiányzást, majd a visszatérést a közösségbe.

A betegség lezajlását követően a gyermek orvosi igazolással látogathatja újra a bölcsődét.

Gyógyszert a szülő a kisgyermeknevelőnek nem adhat át gyermeke gyógykezelésére. Kivétel, egyes nem fertőző (allergia, anyagcsere, epilepszia stb.) betegségben szenvedő gyermeknek, ha szükséges, a háziorvosa által előírt gyógyszerét beadhatják a bölcsődében. Sürgős esetben csak láz és fájdalomcsillapítót kap a gyermek, amelyről a szülőt nyilatkoztatni szükséges. A beadott láz és fájdalomcsillapító mennyiségét a beadás időpontját a kisgyermeknevelő dokumentálja az Üzenő füzetbe.

A higiénia megőrzése és a gondozói-nevelői munka zavartalansága érdekében csoportszobába, mosdóba, és a konyhába szülő csak rendkívüli esetben tartózkodhat. A gyermekek napi négyzeri étkezését az intézmény biztosítja.

Kapcsolattartás

A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítésére lehetőséget biztosítunk a személyes találkozásokra, rendezvényeken való részvételre.

A kapcsolat személyes formái

- Napi átadás / átvétel

A szülő és a kisgyermeknevelő kölcsönösen tájékoztatják a másik felet a gyermek viselkedésével, fejlődésével, változásával kapcsolatban. A rövid információcsere nem zavarhatja a gyermekcsoport életét.

- Személyes megbeszélések

A vezetővel, a kisgyermeknevelővel a gyermekcsoporton kívül, nyugodt körülmények között szerveződhetnek a gyermekről, a gyermek érdekében vagy mini bölcsődei élettel kapcsolatos megbeszélések.

Módot adunk a családoknak a bölcsődei életbe való betekintésre is. Kérjük, hogy látogatásuk időpontját a gyermekük kisgyermeknevelőjével előre egyeztessék.

A kapcsolattartás írásos formái

Családi füzetbe a kisgyermeknevelő és a szülő a gyermekkel kapcsolatos információkat közli. A füzetben és az előtér falújságán keresztül juttatjuk el a közleményeket, a bölcsődei meghívókat a szülői értekezletekre, csoportbeszélgetésekre.

Egyéb szabályok

- ❖ Probléma, konfliktus esetén forduljanak a kisgyermeknevelőhöz, vezetőkhöz. Másik kisgyermeket vagy szülőt vélt vagy valós sérelmek esetében sem vonhatnak felelősségre. A bölcsődei működéssel, a szakmai tevékenységgel kapcsolatos problémát az intézmény vezetőjének személyesen, vagy írásban jelezzék, kezdeményezzék az ügy megtárgyalását.
- ❖ A bölcsőde területén a dohányzás, a szeszesital fogyasztása tilos!
- ❖ A bölcsőde udvarára kerékpárt behozni, vagy az udvar területén tárolni balesetveszélyes és tilos.
- ❖ Állatot (kutyát, macskát) szintén tilos behozni a bölcsőde területére!
- ❖ Kérjük, hogy a gyermek szekrényében ételt és italt ne hagyjanak.
- ❖ Gyermekükkel kapcsolatos információt csak gyermekük kisgyermeknevelőjétől vagy az intézmény vezetőjétől kérjenek.
- ❖ A gyermekről csak szülei és hivatalos szervek kaphatnak információt.
- ❖ A babakocsit csak az erre kijelölt helyen kérjük tárolni, más helyiségekbe betolni, vagy bevinni tilos!
- ❖ A gyermekek mindenekfelett álló érdekének és életkori sajátosságainak érvényesítése mellett nyílt napokat és különböző programokat szervezünk az intézményben a családok bevonásával.
- ❖ A szülői igényekre alapozva, a lehetőségek függvényében helyi bölcsődei hagyományokat alapozunk meg.

A bölcsődei ellátás megszűnik, ha....

- ❖ a nevelési év végén a gyermek betöltötte a 3. életévét, óvodaéretté válik,
- ❖ ha a gyermek testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható bölcsődében,
- ❖ sajátos nevelési igényű gyermekek esetében az ellátás a gyermek 6. életévének betöltését követő augusztus 31-én,
- ❖ a gyermeket gondozó szülő kéri az elhelyezés megszűnését,
- ❖ a gyermek orvosi szakvélemény szerint egészségi állapota miatt a bölcsődében nem gondozható,
- ❖ a házirend többszöri súlyos megsértése esetén.

Kérjük, hogy vigyázzanak a bölcsőde külső és belső rendjére, környezetünk természeti és tárgyi értékeire!

Köszönjük, hogy a Házirend betartásával segíti munkánkat!

Kisláng, 2025.08.31.

Kántor Zsuzsanna
főigazgató

Legitimációs záradék

1. Az intézményvezetői jóváhagyás

Az intézmény Szakmai Programjának módosítását a 2025.08.31. napon főigazgatói jogkörömben jóváhagyom.

.....
Főigazgató

2. A fenntartó jóváhagyó nyilatkozata

A Kislángi Csicsergő Óvoda-Mini Bölcsőde és Konyha Bölcsődei intézményegység Szakmai Programját az intézmény főigazgatója 2025..... napon jóváhagyott, a mai napon határozatszámom, a fenntartó képviselőjeként jóváhagyom.

Kisláng, 2025.

.....
Kovács Mihály
Polgármester